

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2024

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV

HOMEK
ZAHRAĐNÍKA

1819 2025

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2024

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV

Obsah

 SLOVO ÚVODEM	4
 VYBRANÉ UDÁLOSTI A AKTIVITY ROKU	5
 Patrimonium pro futuro	6
 Po stopách šlechtických rodů – Habsburkové	11
 Hradozámecká noc	14
 Výjimečné dny a události návštěvnické sezony	16
 VÝSTUPY ODBORNÝCH ČINNOSTÍ	19
 Mezinárodní spolupráce	20
 Památky s mezinárodním statusem	23
 Konference	25
 Vědecko-výzkumná činnost	28
 Metodická činnost NPÚ / Metodická centra	33
 Archeologické výzkumy	38
 Z činnosti garantů a specialistů	41
 Další vybrané aktivity z památkové péče	52
 PÉČE O PAMÁTKOVÉ OBJEKTY VE SPRÁVĚ NPÚ	54
 Vyhodnocení návštěvnické sezony	55
 Vybrané obnovy památek, restaurování	57
 Nové interiérové instalace a výstavy	63
 PUBLIKAČNÍ ČINNOST	67
 VZDĚLÁVÁNÍ, EDUKACE, POPULARIZACE	75
 PŘEHLED PRACOVIŠŤ NPÚ	82
 PŘEHLEDOVÁ ČÁST	85
 O Národním památkovém ústavu	86
 Hospodaření	93
 Projekty financované z evropských zdrojů	104
 Obnovy památek z programu SMVS	106
 Projekty z neinvestiční dotace pro světové dědictví UNESCO	107
 Finanční prostředky NPÚ alokované na záchranné archeologické výzkumy	108
 Vědecko-výzkumná činnost	110
 Přehled publikační činnosti	114
 Souhrnné přehledy	116

Slovo úvodem

Poohlédnutí za uplynulým rokem 2024

Uplynulý rok představuje pro Národní památkový ústav úspěšnou návštěvnickou sezonu i řadu dokončených velkých obnov na památkách v jeho správě a očekávanou metodickou a odbornou pomoc všem, kteří o naše společné kulturní dědictví pečují. Odborníci NPÚ se přitom při své každodenní práci opírali také o nejnovější výsledky vědeckého poznání a výzkumu v oblasti památkové péče, restaurování a ochrany kulturního dědictví. Výsledky odborné práce byly často prezentovány na odborných konferencích a workshopech a díky rozsáhlé publikační činnosti jsou trvale představovány široké veřejnosti. I v roce 2024 NPÚ ocenil vzorové příklady péče o památky udělením ceny Patrimonium pro futuro. V popularizaci péče o památky pokračuje také formou dlouhodobého projektu *Po stopách šlechtických rodů*, který v loňském roce připomněl, jak Habsburkové bydleli v Čechách a na Moravě v 18. až 20. století a jak sídla přizpůsobovali svému vkusu i zálibám. Hlavními objekty byly zámky Konopiště, Zákupy a Ploskovice, kde vznikla zcela nová instalace reprezentativního patra.

V roce 2024 přilákaly památky ve správě NPÚ celkem 4 005 970 návštěvníků, kdy největší zájem byl tradičně o zámky Lednice, Český Krumlov a Hluboká nad Vltavou a hrady Karlštejn a Bouzov. Lákaly však i památky, které po obnovách zpřístupnily nové prostory, například zámek Lysice s obnovenou zámeckou zahradou a zahradnictvím nebo zámek Litomyšl, který v červnu zpřístupnil nové interiéry s celoročním provozem.

Vlastní výnosy NPÚ dosáhly rekordní výše 724 mil. Kč, tedy o 53 miliard korun více než v doposud nejúspěšnějším roce 2019. Současně se musel NPÚ v běžném provozu vypořádat s dopady snižování počtu státních zaměstnanců, kdy od ledna 2024 ubylo v systému celkem 97,5 pracovního úvazku. V kontextu toho jsou zvýšené výnosy velkým úspěchem.

V oblasti vědy a výzkumu byl uplynulý rok prvním rokem plnění nové Dlouhodobé koncepce rozvoje na léta 2024–2028 s vynikajícím hodnocením plnění výsledků za rok 2024. Výsledky této činnosti může NPÚ prezentovat široké veřejnosti i prostřednictvím publikací a odborných časopisů, které každoročně vydává a jež přináší hluboký vhled do témat památkové péče i příkladné správy památkových objektů. Vydávané knihy jsou pak pravidelně představovány na knižním veletrhu Svět knihy Praha a Art Book Fair. V listopadu se NPÚ po delší době prezentoval i na předním evropském veletrhu Denkmal 2024 v Lipsku, věnovaném problematice konzervace, restaurování a renovace starých budov.

NPÚ se stal také součástí doprovodného programu největší sportovní akce roku, Letních olympijských her v Paříži, konkrétně v rámci jezdeckých disciplín. Na velké doprovodné výstavě věnované kultuře koní a historii jezdeckví na zámku ve Versailles se návštěvníkům v Zrcadlovém sále představil nesmírně půvabný a unikátní jezdecký obraz dítěte Leopolda de' Medici od Justuse Sustermanse ze sbírek Státního zámku Konopiště.

Péče o památky je nelehký úkol a své o tom vědí všichni, kteří se podílejí na jejich obnově a záchraně. Národní památkový ústav se proto již dlouhodobě snaží oceňovat ty, kteří se o to zasloužili. Jejich nevšední úsilí vyzdvihuje a připomíná cenou Patrimonium pro futuro. Mezi oceněné projekty tentokrát patřila například obnova jízdárny ve Světcích u Tachova, která zaujala nejen odbornou porotu, ale i širokou veřejnost.

NPÚ děkuje všem svým zaměstnancům i ostatním vlastníkům památek za každodenní péči o ně a za přízeň, kterou našemu společnému národnímu kulturnímu dědictví věnují.

VYBRANÉ UDÁLOSTI A AKTIVITY ROKU

Ceny Patrimonium pro futuro (Dědictví pro budoucnost) vyhlašuje od roku 2014 Národní památkový ústav jako příspěvková organizace Ministerstva kultury pověřená záchranou a rozvíjením hodnot památkového fondu v České republice. Oceněné příběhy i osobnosti jsou dokladem vůle, odhodlání, ale i času, které jsou památkám věnovány.

Vítězové prestižního ocenění obdrželi na ceremoniálu v přímém přenosu České televize skleněnou sošku symbolizující pomocnou ruku památkové péče, kterou navrhl akademický sochař Kurt Gebauer a zhotovila ji firma Lasvit.

Objev, nález roku

Cenu získal **nález pozůstatků středověkého osídlení města Valašské Meziříčí**. Záchranný archeologický výzkum odkryl nejstarší osídlení z konce 13. století. Dokladem je několik domů s dochovanou dřevěno-hlinitou konstrukcí. Výzkum zachytil i další vývojové etapy, 15. a počátek 16. století reprezentuje skupina zásobních jam uprostřed náměstí. Nejmladší vrstvu předsta-

vují základy opěrných pilířů domů a štětová valounová dlažba z přelomu 17. a 18. století. Bezesporu nejvzácnějším hromadným nálezem byl soubor kovových předmětů zemědělského a válečného charakteru v jednom ze zaniklých domů, který nemá v Evropě analogii.

Záchrana památky

V této kategorii byl oceněn projekt **rekonstrukce záměčku Terezinov v Albeři u Nové Bystřice v Jihočeském kraji**. Jednopatrový empírový záměček s barokními prvky byl postaven v letech 1810 až 1815 stavitelem Františkem Schneiderem pro hraběnkou Marii Terezii Trauttmansdorffovou. Po zestátnění v polovině 20. století se na stavu záměčku neblaze podepsaly časté majetkové převody. V osmdesátých letech se zde už nacházely pouze zbytky

obvodových zdí bez střechy a krovu. Po roce 1990 se nový majitel pustil s mimořádným entuziasmem do záchrany objektu. Dnes má záměček původní barokní střechu s věží, nová dřevěná špaletová okna, cihlové klenby v přízemí, obnovenou fasádu. Po úplném dokončení chce majitel záměček využít pro kulturní akce, případně lokální muzeum či galerii.

Restaurování památky

Ocenění získalo **restaurování starého hřbitova v Kamenickém Šenově**. Hřbitov obklopoval nynější kostel Narození sv. Jana Křtitele, postavený v letech 1715 až 1718, původně ze všech stran. V současné době přiléhá pouze k severní straně kostela s 51 náhrobky z let 1767 až 1910. Jde o figurální a architektonicky koncipovaná díla významných kameníků a sochařů – např. Josefa a Emanuela Maxe, Leopolda Zimmera, Franze Neusara nebo Josefa Seicheho.

Náhrobky jsou převážně z pískovce, doplněné mramorem, trachytem, břidlicí a kovovými nebo porcelánovými prvky. Před restaurováním se nacházely v havarijním stavu. Restaurování, které probíhá již od roku 2007, je v takovém rozsahu na území Libereckého kraje naprosto výjimečné.

Obnova památky, cena veřejnosti *Památky děkují*

Dvě ocenění získala **obnova jízďárny ve Světcích**. Záchrana historické jízďárny, které v minulosti hrozila demolice, trvala přes dvacet let. Mimořádná památka ve stylu romantismu se svými impozantními rozměry představuje druhou největší stavbu tohoto

druhu v Evropě. Podle plánu stavitele Adama Haberzettla byla dokončena v roce 1860. Stavba má mimořádnou konstrukci a pozoruhodnou dekorativní výzdobu. Díky rozhodnutí města Tachov se tato unikátní památka zachránila a dnes ji může obdivovat široká veřejnost.

Prezentace a popularizace

V kategorii získala ocenění **prezentace objektů jámy Julie v areálu Dolu Jan Šverma v Lamperticích**. Tento areál ve východním podhůří Krkonoš nedaleko Žacléře představuje výjimečný ucelený soubor technických památek spjatých s dobýváním černého uhlí. Hlavním objektem jámy Julie je budova s ocelovou kozlíkovou těžní věží a k ní kolmo postavená strojovna s těžním

strojem. Obnova těchto budov z přelomu 19. a 20. století včetně odborného restaurování elektrického těžního stroje z roku 1955, hlavních důlních ventilátorů, těžní klece i veškerého elektrozařízení umožňuje působivou interaktivní prezentaci. Návštěvníci si tak na vlastní kůži vyzkouší dobovou technologii hlubinné těžby černého uhlí.

Příkladná správa památky

Cenu obdržela **Eva Kolářová – emeritní kastelánka státního zámku Raduň**. Eva Kolářová se věnovala celý svůj profesní život dvěma zámkům – Hradci nad Moravicí a Raduni na Opavsku. Začínala v roce 1970 v oddělení umělecko-historických sbírek zámku Hradec nad Moravicí. Měla velký podíl na generální rekonstrukci zámku a jeho památkové obnově. Také na státním

zámku Raduň vedla jeho stavební a restaurátorskou obnovu, nastavila zámecké prohlídkové trasy a připravila rekonstrukci zámecké oranžérie a okrasných zahrad. O dějinách zámku Raduň, kde byla 33 let kastelánkou, průběžně přednášela a publikovala. Do historie obou zámků se tak Eva Kolářová zapsala hlubokou a nemsazatelnou stopou.

Osobnost památkové péče

Cena v této kategorii byla udělena **doc. PhDr. Josefu Štulcovi**, který patří k významným teoretikům a metodikům památkové péče. Během dlouholetého působení v oboru byl předním odborníkem památkové péče a uznávaným zástupcem České republiky v zahraničních památkových organizacích. Už před rokem 1989 se angažoval v oblasti mezinárodní spolupráce, v období normalizace organizoval britsko-české sympozium o památkové péči a podílel se na přípravě mezinárodních sympozií ICOMOS konaných v Československu. Po otevření hranic zajišťoval mise pro hodnocení stavu zahraničních lokalit nominovaných na zápis na Seznam

světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Jeho kontakty, zkušenosti a diplomatické schopnosti výrazně přispěly k zapsání našich památek a památkových areálů na tuto listinu. Mezi lety 2002 až 2015 vykonával funkci prezidenta Českého národního komitétu ICOMOS, jako jeho viceprezident zůstal ve vedení do roku 2023. V letech 2016–2019 byl členem mezinárodního expertního Panelu pro Evropské dědictví, zřízeného Evropskou komisí pro hodnocení pamětihodností Evropského dědictví.

Cena generální ředitelky NPÚ

Ocenění je udělováno napříč všemi kategoriemi a v roce 2024 jej získala **záchrana kapucínského kláštera v Žatci**. Klášter, postavený v druhé polovině 17. století, sloužil svému účelu bez přerušení až do roku 1950. Od 80. let 20. století ale začal chátrat. Budova byla napadena hnilobou a dřevomorkou, střechami

zatékalo. Město Žatec se nejprve snažilo klášter prodat, nakonec rozhodlo, že si areál ponechá a opraví. Sanace byla zahájena v roce 2012 obnovou střech. Následovala termosanace nejpoškozenějších interiérů. Postupně byla restaurována výmalba klasicistní i ta z konce 19. století. Rekonstrukce byla dokončena v roce 2023. V objektu bude fungovat robotické centrum, přednáškový sál a zároveň tam najdou i místní spolky.

PO STOPÁCH
ŠLECHTICKÝCH
RODŮ

Habsburkové

domovem i v Českých zemích

PO STOPÁCH ŠLECHTICKÝCH RODŮ

Rod Habsburků, jehož příslušníci vládli po staletí v Čechách, na Moravě i ve Slezsku, je v České republice všeobecně známý. Etablovaný projekt *Po stopách šlechtických rodů* se chopil příležitosti podrobněji seznámit širokou veřejnost s jejich sídly, způsobem života a obohacením kulturního dědictví naší vlasti. 14. ročník projektu organizoval Národní památkový ústav s podporou Ministerstva kultury.

V roce 2024 byla pořadající územní památkovou správou ÚPS v Praze (od 1. 7. 2024 v Ústí nad Labem). Čest a závazek představit návštěvníkům našich objektů právě panovnický rod Habsburků vyplynuly z faktu, že v její správě se nacházejí dva významné zámky, které rodu patřily, totiž Ploskovice a Konopiště. Napříč celou republikou pak z iniciativy dalších pracovišť došlo k mnoha dalším aktivitám – ať už šlo o nově otevřené místnosti, speciální prohlídky, koncerty, výstavy či přednášky.

Reinstalace piana nobile na zámku Ploskovice

byla finančně a organizačně nejnáročnějším výstupem Habsburského roku, přičemž celou realizaci nesla na svých bedrech pořadající územní památková správa. V roce 2022 byl schválen záměr reinstalace všech 10 místností piana nobile ploskovického zámku, s cílem rehabilitovat původní funkci a výzdobu všech místností v podobě, v jaké byly v letech 1852–1853 zařízeny pro císaře Ferdinanda a jeho manželku Marii Annu Savojskou. Návštěvníci se zde seznámili s příslušníky toskánské linie rodu Habsburků a jejich letními sídly v Českých zemích.

Rozšíření Zimního okruhu na zámku v Zákupích o nové interiéry

Tři místnosti v prvním patře severního křídla zámku nebyly doposud nikdy přístupné veřejnosti a poslední desítky let sloužily jako depozitáře. Pod nátěry stěn a stropů z doby po roce 1918 byly v těchto prostorách nalezeny druhorokokové výmalby, vytvořené na počátku 50. let 19. století malířem Josefem Navrátillem a jeho pomocníky. V souladu s informacemi, jak bylo patro využíváno v době, kdy zámek sloužil jako letní sídlo císaře a posledního korunovaného českého krále Ferdinanda Dobrotivého, jsou dvě místnosti zařízeny jako ložnice a salon lantkraběnky Terezie z Fürstenbergu, hofmistryně císařovny Marie Anny Karolíny. Třetí místnost je zařízena jako hostinský pokoj pro olomouckého arcibiskupa a kardinála Bedřicha z Fürstenbergu, který býval u zbožného císařského páru častým a vítaným hostem. V místnostech byla zrestaurována původní malířská výzdoba, parketové podlahy a kachlová kamna z poloviny 19. století a následně byly tyto prostory zařízeny historickými předměty převážně ze zákupského mobiliárního fondu, část z nich také prošla restaurátorským zásahem.

V rámci projektu byla vydána prodejní publikace Ploskovice a Zákupy. Česká sídla Habsburků

Autorem je Vladimír Tregl, kastelán státního zámku Zákupy. Kniha odhaluje historický význam zámků Ploskovice a Zákupy ve druhé polovině 19. století a na počátku 20. století, kdy sloužily jako letní rezidence panovnického rodu Habsburků. Zásadní pro oba zámky byl

rok 1848, kdy rakouský císař a poslední korunovaný český král Ferdinand Dobrotivý předal vládu svému synovci Františku Josefovi I. a následně si za svou rezidenci zvolil Pražský hrad a zámky v Ploskovicích a v Zákupích začal využívat jako svá venkovská sídla.

Zpřístupnění apartmánu arcivévody Evžena Habsburského na Bouzově

V rámci Habsburského roku byl na základní trase hradu Bouzov zpřístupněn apartmán arcivévody Evžena Habsburského. Návštěvníci zde mohli zhlédnout fotografická alba a listiny z mobiliárního fondu hradu, které souvisejí s habsburskou dynastií. V chodbě Alžbětina křídla byl instalován interaktivní průvodce portrétní galerií habsburských velmistřů – u těch nejvýznamnějších byly umístěny sloupky s QR kódy propojené s aplikací obsahující detailní informace.

HRADOZÁMECKÁ NOC

Hradozámecká noc nabídla 24. srpna velkolepé rozloučení s létem na památkách po celé České republice. Návštěvníkům se otevřely jindy nepřístupné prostory, seznámili se se zapomenutými příběhy a hrady i zámky se představily za osvětlení měsíce, lamp či pochodní.

Program doprovodilo povídání o dobových událostech, hudební a taneční vystoupení, jarmarky, ukázky šermířů, dravců, lukostřelby a další aktivity pro děti i dospělé.

Centrem Hradozámecké noci 2024 byl státní zámek Konopiště, jeden z hlavních objektů ročníku projektu *Po stopách šlechtických rodů 2024: Habsburkové – domovem i v Českých zemích*. Konopiště, bývalé sídlo následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este, připravilo mimořádné prohlídky zámku, koncert nebo ukázky dravců a šermířských zápasů. Program zahájil příjezd koňského spřežení a historických vozů. Propojení mimořádného večerního programu s představením nejznámějších Habsburků připravily také státní zámky Ploskovice a Zákupy.

S aktuálním tématem 820. výročí svatořečení sv. Prokopa pak program Hradozámecké noci propojil Klášter Sázava.

Do Hradozámecké noci se vedle památek ve správě NPÚ zapojují desítky objektů jiných vlastníků. Tradičně například Valdštejnský palác, sídlo Senátu Parlamentu ČR. Mimořádný program připravily také Jurkovičova vila v Brně, zámky Miroslav a Častolovice, hrady Špilberk, Lohotín, Orlický zámek nad Humpolcem, hrad Potštejn, hrad Vízmburk, hrad Valdštejn, zámek Nová Horka, zámek Kunín, zámek Štábovice, hrad Český Šternberk, zámek Křinec, zámek Neustupov, zámek Radim, zámek Stránov, zámek Pátek nebo Arcibiskupský zámek a zahrady Kroměříž.

Hradozámecká noc 2025 se uskuteční 23. srpna.

Celostátní setkání kastelánů v Telči

Setkání kastelánů proběhlo v prostorách Panského dvora v Telči ve dnech 12. a 13. listopadu 2024. Při této příležitosti vytvořil Národní památkový ústav nový český rekord, kdy se na jednom místě sešel největší počet kastelánů – celkem 82. Rekord byl zaznamenán Agenturou Dobrý den z Pelhřimova.

Během prvního dne setkání představili kasteláni dokončené obnovy památek, interiérové (re)instalace a další projekty. Na setkání byli přivítáni noví kolegové kasteláni: Mgr. Roman Dáňa (Telč), PhDr. Miroslava Kubatová Pitrová, Ph.D. (Bolevec), Erika Suchanová, DiS. (Třeboň), Mgr. Zdeněk Svoboda (Vimperk), Mgr. Petr Ťažký (Náchod) a Milan Vaněrka (Krásný Dvůr). Velké poděkování a uznání za přínos pro telčský zámek obdržel odcházející kastelán Bohumil Norek, který strávil jako „kastelán telčský“, jak se rád podepisoval, úctyhodných 31 let. Na druhý den setkání byly pro účastníky uspořádány kurátorské prohlídky zámeckých interiérů, včetně renesančních sálů, které prošly nedávnou obnovou v rámci projektu Státní zámek Telč – Růže Vysočiny.

PodCastle NPÚ

PodCastle NPÚ od roku 2021 kontinuálně popularizuje obory, jako je památková péče, historie či architektura. Svým posluchačům zároveň zprostředkovává aktuální dění ve světě kulturního dědictví.

V roce 2024 jednotlivé díly tematicky odrážely hlavní aktivity Národního památkového ústavu. Věnovaly se například projektu *Po stopách šlechtických rodů 2024: Habsburkové – domovem i v Českých zemích* nebo otevření nových expozic na státním hradu Velhartice či státních zámcích Litomyšl a Velké Losiny. Mezi hosty pozvanými do podcastu byli

také odborníci, kteří posluchačům přiblížili dějiny gastronomie či hudby. V neposlední řadě se pak série zaměřila i na spolupráci s partnerskými organizacemi, jakou byla mj. výstava děl Petra Brandla v Národní galerii.

Rozhovory s širokou paletou hostů z řad zaměstnanců NPÚ i mimo ně jsou k poslechu na webu NPÚ, YouTube, Spotify a dalších podcastových platformách.

„Hradozámecký advent“ na památkách

Hradozámecký advent tradičně spojuje na hradech, zámcích a dalších památkách ve správě NPÚ krásu historických budov, vánoční výzdobu a tradice s uměním a zábavou. Připomínají se nejen staré zvyky a příběhy, ale i tradiční pochoutky. Mimořádný adventní program se i v roce 2024 těšil velkému zájmu návštěvníků. Některé z památek hostily veřejnost i na Štědrý den, během vánočních svátků či v poslední den roku.

V listopadu nechybělo konání tradičních jarmarků a trhů v hospitálu Kuks nebo na SZ Sychrov, Opočno či Třeboň. Vyrobit vlastní vánoční ozdoby si lidé mohli například na tradičním Dětském vánočním jarmarku na státním hradě Šternberk nebo na SZ Valtice při Adventním koulení a Dětské vánoční dílny připravil také státní hrad Karlštejn nebo státní zámek Třeboň. Adventní program pro malé návštěvníky do-

plnily také dětské prohlídky a adventní program pro školy, na kterém se podílí také SZ Hrádek u Nechanic.

Díky podvečerním prohlídkám a kulturním akcím mohli návštěvníci památky zažít i ve večerní atmosféře, ať už se jednalo o divadelní nebo hudební představení. Neopakovatelný zážitek přinesly koncerty v kostelích nebo hudebních salonech zámků. Sváteční koncerty připravily například státní zámek Vranov nad Dyjí, kostel sv. Víta v Zahrádce, státní zámek Ratibořice, klášter Kladruby a vánoční Rybova mše zazněla v hospitálu Kuks.

Kostel Všech svatých v Horšově nebo klášter Kladruby byly místy, kam si lidé mohli na Štědrý den přijít pro Betlémské světlo. I na svatého Štěpána bylo na památkách živo. Státní zámek Lednice připravil netradiční prohlídky nejen zámku, ale i skleníku. Vánoční koncert se uskutečnil na státním zámku Sychrov, vánoční mše svatá ke svátku sv. Štěpána byla sloužena v klášteře Kladruby a sváteční varhanní koncert rozezněl kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mostě.

Připraven byl pro návštěvníky program i během vánočních prázdnin, a to například na státních hradech Bouzov a Šternberk nebo na státních zámcích Sychrov, Vranov nad Dyjí, Telč či Lysice.

VÝSTUPY ODBORNÝCH ČINNOSTÍ

Mezinárodní spolupráce tvoří nedílnou součást činnosti Národního památkového ústavu. Pro setkávání se zahraničními kolegy, odborníky i širokou veřejností slouží instituci různé platformy, ať už se jedná o pořádání konferencí, výstav, workshopů nebo akcí souvisejících s členstvím NPÚ v různých mezinárodních sdruženích a výměnou expertních zkušeností.

Konference **European Association of Archaeologists**

Publikace *Ad unicum. Antika* s podtitulem Antické památky v mobiliárních fondech ve správě Národního památkového ústavu editorek Stanislavy Kučové a Šárky Radostové byla představena na konci srpna 2024 v Římě na univerzitě La Sapienza, a to na mezinárodní konferenci **European Association of Archaeologists, 30th Annual Meeting (Persisting with Change)**.

Archeologové z celého světa se mohli seznámit s unikátní památkou z mobiliárních fondů NPÚ, hermou bohyně Hekaté z počátku 2. století n. l., nacházející se určitý čas i ve sbírce císaře Rudolfa II., s její ikonografickou analýzou i spletitými osudy. Starověké hekateion je dnes možné spatřit na státním zámku v Jindřichově Hradci.

<https://www.e-a-a.org/EAA2024/>

Sympóziu **European Archaeological Council**

European Archaeological Council (EAC) je síť státních organizací, které jsou zodpovědné za správu archeologického dědictví v členských státech Rady Evropy.

EAC zastupuje správce historického prostředí a souvisejícího kulturního dědictví, sdílí informace o standardech a osvědčených postupech souvisejících se správou kulturního dědictví, poskytuje rady týkající se všech aspektů správy kulturního dědictví, stanovuje strategie správy archeologického dědictví, udržuje kontakty a rozvíjí vazby s dalšími mezinárodními organizacemi, které se zajímají o metody a cíle památkové péče. V roce 2024 v Bruselu na mezinárodní konferenci EAC na téma *Urban Archaeology and the Cities of Tomorrow* reprezentoval Českou republiku a Národní památkový ústav archeolog Martin Tomášek, člen Rady EAC.

<https://www.europae-archaeologiae-consilium.org/annual-meeting-2024>

Konference **Jewish Philanthropy: Solidarity, Antisemitism and Cultural Heritage**

Národní památkový ústav spolupracuje od roku 2017 s Univerzitou v Oxfordu a britským National Trustem na projektu Jewish Country Houses.

Po konferencích v Brně (2023), zámku Seneffe (2022), vile Kerylos (2019, FR) a Oxfordu (2017, VB) byl zástupce NPÚ pozván do Velké Británie, kde se akce konala 24.–25. června v Oxfordu na Brasenose College a na zámcích Upton House a Waddesdon Manor. Na konferenci se sjeli specialisté na židovské kulturní dědictví z celého světa, o vedení akce se dělili Jaclyn Granick (Cardiff University), Abigail Green (Oxford University) a Tom Stammers (Durham University). Petr Svoboda, vedoucí Metodického centra Moderní architektury NPÚ, měl svou roli především ve vedení workshopu na téma vytváření sítě evropského dědictví, která se rodí jako součást projektu.

Návštěva rakouských historiků na hradě Pernštejně

Dne 13. července 2024 navštívila hrad Pernštejn početná skupina historiků, historiků umění a archivářů z rakouského města Steyr.

Hlavním cílem jejich návštěvy byl nově identifikovaný renesanční deskový obraz ze sbírek hradu zachycující rodinu měšťana Colmana Dorningera, na kterém se nachází nejstarší známá veduta hornorakouského Steyru. Významná památka s dopadem na rakouské regionální dějiny a dějiny umění byla při prohlídce zasazena do kontextu doby a sběratelské činnosti majitelů hradu. Památka, stejně jako stavebněhistorický vývoj hradu, byly rakouským badatelům představeny Zdeňkem Váchou.

PAMÁTKY S MEZINÁRODNÍM STATUSEM

Oddělení památek s mezinárodním statusem Generálního ředitelství v Praze koordinuje metodické postupy, týkající se památek s mezinárodním statusem, zejména světového dědictví. Vytváří platformu pro setkávání agendou pověřených zaměstnanců NPÚ, odborníků a site managerů a účastní se i mezinárodních akcí. Představujeme výběr aktivit z roku 2024.

Odborná setkání site managerů v roce 2024

V roce 2024 proběhla dvě společná setkání správců památek světového dědictví (tzv. site managerů) se zástupci NPÚ, MK, MZV, MŽP ad., obě jako dvoudenní, s odborným programem: v červnu v Žatci a v listopadu v Kutné Hoře. Na obou akcích obohatili pracovníci oddělení památek s mezinárodním statusem odborný program. Delší dobu projednáváný záměr na ustavení kolektivu cílícího na průběžnou užší spolupráci a společnou prezentaci potřeb a názorů site managerů byl v září 2024 završen ustavením Komise Ministerstva kultury pro podporu site managerů památek světového dědictví, ve které bude mít NPÚ také zastoupení.

Výjezdní metodická setkání pracovníků památek s mezinárodním statusem

V dubnu 2024 proběhlo výjezdní metodické setkání pracovníků agendy památek s mezinárodním statusem na ÚOP v Pardubicích. Jedním z hlavních bodů bylo shrnutí poznatků z pilotního ověření zpřesnění metodiky pro přípravu národních monitorovacích zpráv připravené v období 2022–23 a doporučení k úpravám před tiskem. Schůzka dále představila hlavní principy Akčního plánu 2024–2031 v pokračování naplňování Úmluvy o ochraně světového dědictví pro region Evropy a severní Ameriky, na který navázalo rozpracování pro prostředí ČR ve druhé polovině roku 2024. Součástí setkání byla prohlídka nedávno otevřené obnovy a konverze areálu Winternitzových mlýnů v Pardubicích. Účastníkům byl poskytnut odborný výklad o povaze oprav a metodického přístupu k celému projektu.

Přednášky na veletrhu Denkmal 2024 v Lipsku

NPÚ se v listopadu zúčastnil mezinárodního veletrhu v Lipsku. Více o akci naleznete na s. 32. ↗

Kolegyně z oddělení památek s mezinárodním statusem se zúčastnily odborného programu se svými příspěvky. Věra Kučová přednesla přednášku National Monitoring of World Heritage in the Czech Republic, Petra Kroupová příspěvek s názvem Protection of Cultural Heritage in Times of Conflict v rámci bloku Protection of cultural heritage in case of emergencies.

Národní památkový ústav se aktivně zapojuje do pořádání konferencí ve spolupráci s dalšími institucemi. Za rok 2024 se konaly mnohé odborné události, nejvýznamnější z nich uvádíme níže:

Památková péče ve městech v 19. a 20. století a její tradice

V říjnu 2024 se NPÚ zapojil do pořádání 43. mezinárodní konference Archivu hl. města Prahy, organizované ve spolupráci s Katedrou historie Filozofické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Historickým ústavem Akademie věd České republiky a Muzeem hlavního města Prahy.

Národní památkový ústav naplňuje znaky organizace pro výzkum a šíření znalostí (výzkumné organizace) a od r. 2017 je zapsán v Seznamu výzkumných organizací vedeném Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Jako takový provádí nezávisle základní a aplikovaný výzkum a veřejně šíří výsledky své vědecko-výzkumné činnosti publikováním, přednáškami a vzdělávacími kurzy pro veřejnost a transferem znalostí do veřejné sféry a společnosti.

NPÚ participoval na přípravě odborného programu a odborníci z NPÚ představili odbornému plénu následující příspěvky: Památková péče a město (Jana Michalčáková, Iveta Merunková); Ztráty a nálezy. Výstavba metra v historickém jádru Prahy a archeologická památková péče (Jan Havrda, Matyáš Kracík, Jaroslav Podliska, Petr Starý, Michal Tryml); Památková péče o středověká městská opevnění v 19. a 20. století (Vladislav Razím); Památkářský elév Václav Mencl, regulační plán a zkáza kaple sv. Jana Nepomuckého ve Strakonici (Martin Gaži), Osudy návesních kaplí v městských částech Ústí nad Labem (Jan Leibl, Martin Zubík), Druhý život barokních soch v moderním městě (Pavla Savická).

Mezinárodní konference **Sázava, svatý Prokop a proměna kanonizačních procesů v průběhu věků**, 6.–8. 11. 2024

V souvislosti s probíhajícími archeologickými pracemi na národní kulturní památce Sázavský klášter cítil Národní památkový ústav povinnost informovat širokou odbornou veřejnost o výsledcích archeologických výzkumů. Proto se zapojil do organizačního týmu konference, která se konala ve dnech 6.–8. 11. v Sázavském klášteře a v Kutné Hoře a byla věnována prof. Petru Sommerovi k jeho nedožitým 75. narozeninám.

Konference byla pořádána ve spolupráci Státního oblastního archivu v Praze, Archeologického ústavu a Historického ústavu Akademie věd České republiky, Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa, Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Arcibiskupství pražského, Středočeského kraje a Českého muzea stříbra Kutná Hora.

První konferenční den proběhl v Sázavském klášteře, na kterém byly představeny za NPÚ odborné příspěvky na téma Sázavský klášter jako kulturní památka. Minulost, současnost a budoucnost objektu (Jan Žižka); Objev středověkého domu v tzv. svatoprokopské zahradě (Tomasz Cymbalak, Zdeněk Neustupný). Druhý den se konal v Kongresovém centru GASK v Kutné Hoře. I zde zazněly příspěvky našich kolegů: K poznání středověkých stavebních proměn a tvarosloví Sázavského kláštera (Miroslav Kovář); Sázavský klášter v 15. a 16. století (Tomasz Cymbalak, Jan Kypta, Filip Laval, Zdeněk Neustupný).

ODEV VRCHOLNÉHO
STŘEDOVĚKU:
OD HMOTNÝCH PRAMENŮ K REKONSTRUKCI
VERONIKA PILNÁ

Národní památkový ústav naplňuje znaky organizace pro výzkum a šíření znalostí (výzkumné organizace) a od r. 2017 je zapsán v Seznamu výzkumných organizací vedeném Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Jako takový provádí nezávisle základní a aplikovaný výzkum a veřejně šíří výsledky své vědecko-výzkumné činnosti publikováním, přednáškami a vzdělávacími kurzy pro veřejnost a transferem znalostí do veřejné sféry a společnosti.

Věda a výzkum v památkové péči je zásadní složkou činností instituce a zahrnuje široké spektrum oborů a specializací. Odborná i laická veřejnost je s výsledky řešení výzkumných úkolů seznamována prostřednictvím odborných publikací, specializovaných map, metodik, památkových postupů, konferencí, výuky, edukačních workshopů, stálých expozic na objektech ve správě NPÚ, krátkodobých výstav, exkurzí, příspěvků a reportáží v médiích aj.

Aktivity výzkumu a vývoje organizace jsou financovány z prostředků institucionální a účelové podpory.

V průběžném hodnocení plnění Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace na léta 2024 až 2028 (součástí hodnocení institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace poskytovatelem) dosáhl NPÚ v roce 2024 stupně A – vynikající.

V rámci výzkumné a vědecké činnosti v NPÚ vzniklo v průběhu roku 2024 celkem 70 výsledků uplatnitelných do Rejstříku informací o výsledcích (RIV). Níže jsou představeny vybrané zásadní výsledky:

Specializovaná mapa s odborným obsahem (Nmap)

Archeologický atlas státního hradu Pernštejn

Autor: Petr Vitula

Dedikace: Výsledek vznikl v rámci vědecko-výzkumné činnosti NPÚ financované z institucionální podpory MK ČR na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (IP DKRVO).

Mapa prezentuje výběr dostupných současných i historických vyobrazení (letecké snímky, historická vyobrazení, veduty, perokresby, grafiky aj.) včetně výřezů

z historických map (císařské otisky, indikační skici, stabilní katastr aj.) a dosud publikovaných plánů určených k projektování či prezentaci stavebněhistorického vývoje. Nejdůležitějším cílem je pak podrobné a přesné zmapování všech dokumentovaných výkopů prováděných v letech 2002–2023 včetně fotografického zachycení odkrytých archeologických objektů a situací s jejich stručným popisem.

Výstava s kritickým katalogem (Ekrit)

Fenomén Lauby**Autoři:** Romana Rosová, Barbara Marethová**Dedikace:** Výstava s kritickým katalogem vznikla v rámci vědecko-výzkumné činnosti NPÚ financované z institucionální podpory Ministerstva kultury na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (IP DKRVO).

Prostor šesti středověkých parcel zastavěný nejstaršími domy v Moravské Ostravě byl dlouho považován za tzv. dobrou adresu, kde žili vážení ostravští měšťané, purkmistři a bohatí řemeslníci. Od poloviny 19. století se místo měnilo v nechvalně proslulou lokalitu s hostinci a podniky pochybné úrovně lákající ostravskou spodinu, „chachary“ a prostitutky.

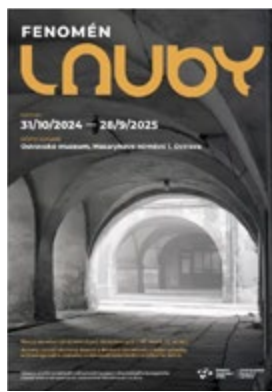

Výstava

Výstava probíhající od 31. října 2024 do 28. září 2025 na základě výsledků archeologického výzkumu a stavebněhistorického průzkumu představuje pestrý stavební vývoj osmi domů (někdejší čp. 54–61), které byly v 60. letech 20. století demolovány a nahrazeny parkovištěm.

Součástí výstavy jsou 3D tisky archeologických nálezů i celé plochy archeologického výzkumu a také několik zajímavých součástí zničených domů.

Výstavu doprovází stejnojmenný kritický katalog.

Plakát k výstavě

Výstava s kritickým katalogem (Ekrit)

Lékařská literatura v zámekých knihovnách**Autoři:** Pavel Hájek, Barbora Nebeská

Dedikace: Výstava s kritickým katalogem vznikla s finanční podporou Ministerstva kultury ČR poskytnutou v rámci Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity (NAKI III) projektu Kořeny a plody evropské vědy (DH23P03OVV058).

Anatomia Humani corporis – Godefridi Bidloo, 1685

Výstava představila vývoj nejdůležitějších oborů lékařské vědy od 15. do 19. století ve vazbě na lékařskou literaturu dochovanou ve fondech zámekých knihoven, včetně portrétů tří osobností spojených se zásadními sbírkami lékařské literatury. Panelová prezentace byla doplněna 40 exempláři unikátních lékařských spisů z fondů zámekých knihoven spravovaných NPÚ, NM, VKOL Olomouc a NZM Kačina, ukázkami historických lékařských nástrojů a divácky atraktivními preparáty.

K výstavě byl také vydán stejnojmenný kritický katalog.

Plakát k výstavě

Odborná kniha (B)

Oděv vrcholného středověku. Od hmotných pramenů k rekonstrukci

Autor: Veronika Pilná

Dedikace: Výsledek vznikl v rámci vědecko-výzkumné činnosti NPÚ financované z institucionální podpory MK ČR na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (IP DKRVO).

Obálka knihy

Experimentální ručně šitý oděv podle historických stříhů

Historický oděv byl dosud představován z pohledu uměleckohistorického, historického nebo méně často archeologického. Publikace se zaměřuje na samotnou fyzickou podstatu oblékání našich předků a přibližuje problematiku jejich provedení. Kniha popisuje jednotlivé materiály uplatňované na oděvu, včetně těch z dnešního pohledu méně obvyklých, dále jednotlivé způsoby sešívání, používané stehy a švy. Podrobně se věnuje proměnám stříhové konstrukce a sleduje tak vývoj evropského oděvu od volných netvarovaných kusů až po individuálně krejčovsky pojednané kusy sledující a někdy i upravující tvar postavy. V rámci obrazového doprovodu jsou připojeny také experimentálně provedené ukázky, které dokládají možnost rekonstrukce daných příkladů např. pro edukační aktivity či výstavní projekty.

Odborná kniha (B)

Průmyslové dědictví. Nová huť v Ostravě-Kunčicích

Autoři: Miloš Matěj, Ludvík Tejzr, Irena Korbelářová, Jan Počta

Dedikace: Výsledek vznikl v rámci vědecko-výzkumné činnosti NPÚ financované z institucionální podpory MK ČR na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (IP DKRVO).

Obálka knihy

Kunčice, Nová huť, koksovna

Kniha vyšla i v anglickojazyčné verzi Industrial Heritage. The New Metalworks in Ostrava-Kunčice

Kniha představuje historický a technický vývoj jednoho z nejvýznamnějších hutních podniků ostravské aglomerace, který byl v průběhu 40. a 50. let 20. století budován jako pobočný, tzv. Jižní závod Vítkovických železáren a který od roku 1952 pracoval samostatně pod názvem Nová huť Klementa Gottwalda (se zkratkou NHKG), později pouze Nová huť, současně Liberty Ostrava.

Publikace je rozdělena do tří hlavních kapitol: Historické souvislosti, Historický vývoj jednotlivých provozů a Technologie výroby a technologický tok.

Popularizace vědecko-výzkumné činnosti

Národní památkový ústav se také systematicky (průběžně) věnuje popularizaci dosažených vědecko-výzkumných výsledků.

Bohatá a oborově různorodá vědecko-výzkumná publikační činnost realizovaná v rámci výzkumných aktivit byla také představena široké veřejnosti ve

dnech 23.–26. května 2024 na veletrhu **Svět knihy Praha 2024**. V rámci doprovodného programu veletrhu proběhla beseda s autory, kteří se dlouhodobě věnují výzkumu středověkých nástěnných maleb, urbanismu panelových sídlišť a dějinám památkové péče jako interdisciplinárnímu oboru.

Svět knihy

V mezinárodním prostředí byla prezentována aplikace výsledků vědecko-výzkumné činnosti NPÚ např. dne 7. 11. 2024 na předním evropském veletrhu **Denkmal 2024** (Lipsko, SRN), který se dlouhodobě věnuje problematice konzervace, restaurování a renovace starých budov. V rámci veletrhu byly představeny publikace a uskutečněny přednášky.

Dále byly organizovány i samostatné specializované akce zaměřené na popularizaci výzkumů, jako např. tematické panelové výstavy k výsledkům výzkumu v rámci Dnů evropského dědictví a Mezinárodního dne archeologie prezentované na akademické půdě vysokých škol v Olomouci a v Praze.

Veletrh Denkmal 2024 v Lipsku

Generální ředitelství a metodická centra poskytují prostor pro koncentrovaný výzkum určitého tématu a zároveň zázemí umožňující prezentovat poznatky z výzkumu a předávat je dalším odborníkům i veřejnosti.

Generální ředitelství v Praze

VIII. pracovní setkání pracovníků Národního památkového ústavu a Agentury ochrany přírody a krajiny ČR

V areálu národní kulturní památky hospitál Kuks, která je ve správě Národního památkového ústavu, se 19. a 20. 9. 2024 sešli odborníci NPÚ a AOPK ČR. Navázali tak na několikaletou tradici společných setkání, upevňující vzájemnou spolupráci obou institucí.

Volba místa konání přímo souvisela s tématem akce roku 2024 *Barokní krajina pohledem ochrany přírody a památkové péče*. Cílem každoročních společných setkání je názorově sblížit ochranu přírody a památkovou péči, porozumět jim hlouběji a upřesňovat možné principy spolupráce Národního památkového ústavu a Agentury ochrany přírody a krajiny ČR v otázkách péče o naši kulturní krajinu. Pravidelné každoroční workshopy vycházejí z memoranda o spolupráci, které obě instituce uzavřely v roce 2011 a po deseti letech v roce 2021 obnovily.

Odbor technologické laboratoře

Odbor technologické laboratoře pokračoval v roce 2024 přes redukci systemizovaných míst v personální stabilizaci, rozvoji služeb a modernizaci vybavení pracoviště.

Nově byl pořízen infračervený spektrometr s Fourierovou transformací, který rozšířil analytické zázemí laboratoře o základní molekulární analýzu látek a vhodně tak doplnil již nabízené služby rentgenové fluorescenční spektrometrie. Laboratoř po dovybavení začala nově poskytovat také plně kvantitativní stanovení vodorozpustných solí v porézních stavebních materiálech, postupy byly harmonizovány s příslušnou normou. Nové pole působnosti představuje také problematika preventivní péče a s tím související péče o mobiliární fondy – pro vnitřní potřebu NPÚ byla zahájena implementace postupů kultivace a identifikace mikrobiologického napadení. Odbor uspořádal druhý ročník tematicky široce rozkročeného metodického dne, kterého se zúčastnilo přibližně sto zájemců z řad odborných zaměstnanců i správy majetku NPÚ.

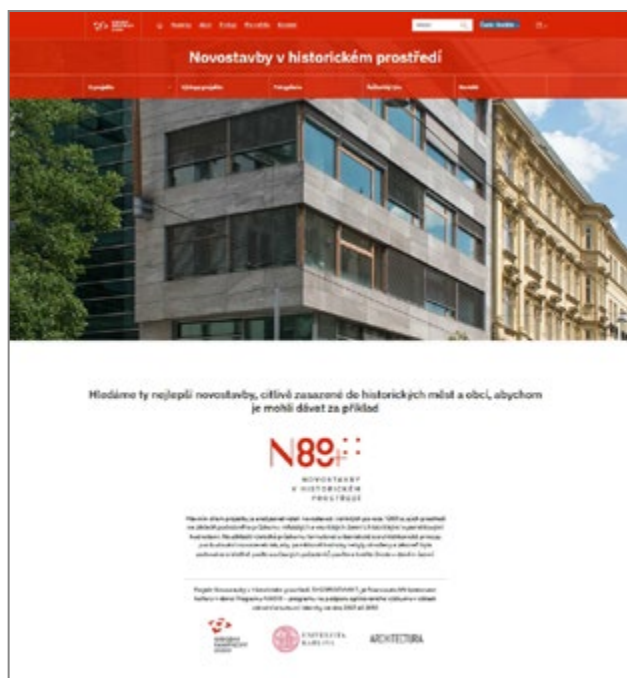

Metodické centrum moderní architektury v Brně

Probíhající výzkumné projekty

V rámci IP DKRVO, tematické oblasti moderní architektura, se pracovníci metodického centra věnovali dlouhodobému plošnému průzkumu krematorií a smutečních síní, ale i sportovních staveb. K tématům byly publikovány odborné studie (časopis Památky 3/2024/3).

Pokračoval také výzkumný projekt *Novostavby v historickém prostředí*, financovaný Ministerstvem kultury v rámci Programu NAKI. V druhém roce řešení projektu už bylo možné prezentovat částečné výsledky plošného průzkumu evidované v Památkovém katalogu a zobrazené na specializované mapě. Výsledky lze průběžně sledovat na webové stránce projektu www.n89plus.npu.cz.

Prezentační činnost

Metodické centrum uspořádalo v přednáškové a výstavní budově v areálu vily Stiassni čtveřici výstav. Tři z nich: *Cena Arnošta Wiesnera 2023*, *Čandigarh – plánované a neplánované město* a *Res Urbanae, Brno – průmyslové město v rekonstrukci* se konaly ve spolupráci s Vysokým učením technickým v Brně, poslední ze jmenovaných byla také společným autorským dílem připraveným s Metodickým centrem průmyslového dědictví v Ostravě. K této výstavě organizátoři připravili bohatý doprovodný program v podobě vycházek a komentovaných prohlídek. Výstava celkem zhlédlo 15 319 návštěvníků.

Den architektury

Tradiční *Den architektury* se v metodickém centru nesl v duchu oslav desetiletého výročí vzniku tohoto pracoviště NPÚ. 2. října mohli zájemci vyslechnout bilancující přednášku Petra Svobody, prohlédnout si výstavu plakátů na uplynulé akce nebo si ve společnosti architekta Milana Raka prohlédnout novostavbu přednáškové a výstavní budovy centra.

Metodické centrum průmyslového dědictví v Ostravě

Průmyslové dědictví ostravsko-karvinské aglomerace – aktualizace návrhu zařazeného na Indikativním seznamu ČR pro zápis na Seznam světového dědictví

V návaznosti na výzvu MK byla zpracována aktualizace návrhu *Industriální soubory v Ostravě*, zařazeného na Indikativním seznamu UNESCO. Rozšířený návrh, vycházející z nových poznatků a výzkumů, reprezentuje vznik a rozvoj významné středoevropské průmyslové aglomerace a její hlavní pilíře – hornictví, hutnictví, dopravu a energetiku – v širších souvislostech. Sociální infrastruktura je zastoupena firemním městem Nové Vítkovice a vznik velkoměsta novou radnicí a správními budovami důlních a hutních společností s uměleckými díly reflektujícími zdroje prosperity – práci v dolech a hutích.

Výstava Habsburkové – zakladatelé dolů a hutí

Výstava připravená ve spolupráci s Muzeem Těšínska, Muzeem Třineckých železáren a města Třince, Muzeem Beskyd Frýdek-Místek a odborem archeologie ÚOP v Ostravě připomněla tři linie habsburského podnikání na severní Moravě a ve Slezsku. První byla spojena habsbursko-lotrinskou linií panovnického rodu a Těšínskou komorou, pod níž byly založeny hutě v Ustroni, Bašce, Lískovci a Třinci. Druhá byla věnována založení železáren ve Vítkovicích olomouckým arcibiskupem, kardinálem a arcivévodou Rudolfem Janem Habsburským. Třetí oblast prezentovala výsledky montanistického a archeologického výzkumu surovinové základny hutí Bruntálského panství, kde v úřadu velmistra Řádu německých rytířů působili arcivévodové z rodu Habsburků.

Metodické centrum zahradní kultury v Kroměříži

Metodická a výzkumná činnost

Činnost Metodického centra zahradní kultury v Kroměříži spočívala především v odborných konzultacích s majiteli a správci památek a v interních konzultacích se specialisty napříč odbornými pracovišti NPÚ. V roce 2024 byla intenzivněji řešena péče o zámecké zahrady v Uherčicích, Buchlovicích, v Benešově nad Ploučnicí, péče o Květnou a Podzámeckou zahradu v Kroměříži a parky u zámků Kynžvart, Jezeří a Heřmanův Městec. Pro specialisty NPÚ byl uspořádán odborný online seminář zaměřený na management trávníků a luk v měnícím se klimatu.

Od března 2023 je centrum koordinátorem výzkumného projektu *Identifikace, interpretace a typologie hmotné struktury památek zahradního umění* řešeného v rámci Programu na podporu aplikovaného výzkumu v oblasti národní a kulturní identity (NAKI III) – Ministerstva kultury ČR. Prvním výstupem projektu se stal článek Ing. Lenky Křesadlové, Ph.D. *Grafická díla jako doklad vývoje a prezentace památek zahradního umění na našem území*.

Pracoviště organizovalo již tradiční odborné setkání zahradníků a specialistů NPÚ i externích odborníků (ORFIAN), které se věnovalo památkám zahradního umění na jihu Moravy. Pro specialisty NPÚ centrum dále uspořádalo odborný online seminář zaměřený na zakládání a management trávníků a luk zvláště ve spojitosti s klimatickou změnou.

Vzdělávací a prezentační činnost

Pracovníci centra se v roce 2024 aktivně zúčastnili tří odborných konferencí a seminářů. Ing. Lenka Křesadlová, Ph.D. přednesla příspěvky na téma *Metodické přístupy k obnově památek zahradního umění v letech 1948–1989* a *Historické a stávající využití zimostrázu v zahradách*. Ing. Michaela Letá se věnovala tématu kulturně-historických hodnot dřevin v památkách zahradního umění.

Pravidelný přednáškový cyklus *Zahradní kultura v souvislostech* nabídl zájemcům z řad kroměřížské veřejnosti 8 populárně-naučných přednášek. Dalších 13 přednášek pracovníci centra realizovali pro různé spolky a organizace.

Národní památkový ústav se zapojuje prostřednictvím jednotlivých územních odborných pracovišť do záchranných archeologických průzkumů. Výběr těch nejzajímavějších z nich si Vám dovolueme představit na následujících stranách.

Beztahov, okres Benešov, středověká tvrz

Při rekonstrukci středověké tvrze na soukromé bydlení v Beztahově požádal vlastník o položení statické a zjišťovací sondy při západním průčelí, jižně od druhotně probouraného vstupu do sklepa. Při zkoumání terénu byla sonda umístěna tak, že odhalila pozůstatky starší stavby, zřejmě kamenného nároží podezdívky objektu ze spalných materiálů. Stavební jáma tvrze byla hloubena do vrstev, které lze interpretovat jako destrukci a zásyp starší stavební fáze. Terén, který přiléhá k patě obvodových zdí, je proto možné považovat za „původní“ a bude ponechán in situ. Díky sondě se však podařilo nalézt také vrstvu sídlištní či tzv. kulturní povahy, z níž byly vyzdvíženy keramické zlomky zařaditelné do 13. století. Drobný archeologický výzkum tedy přinesl indicie pro počátky osídlení místa nejpozději na samém prahu vrcholného středověku.

Bítov, okres Znojmo, nová zjištění o stavebním vývoji hradu

Zjišťovací archeologický průzkum prováděný odbornými pracovníky ÚOP v Brně od roku 2020 na hradě Bítově přinesl řadu nových zjištění a nálezů. Prospekce prostřednictvím georadaru a následně sondy posunuly vznik nejstaršího hradebního okruhu na začátek 13. století, respektive konec století předcházejícího a potvrdily tak výsadní postavení Bítova mezi nejstaršími přemyslovskými hrady na Moravě. Během průzkumu došlo k nálezům několika pozoruhodných objevů, z nichž vyniká unikátně dochovaná část kostěné střenky nože s reliéfem svaté Kateřiny, vytvořená během druhé poloviny 13. století.

Olomouc, Středoevropské fórum Olomouc

Záchranný archeologický výzkum v proluce v Denisově ulici, na místě plánované výstavby SEFO Olomouc, pokračoval od března do zimního období a byl realizován společně s konsorciem Archaia. Na jaře se archeologové soustředili na pokračování prací z roku 2023 a dobrání přilehlých ploch na geologické podloží. Dále se těžila výplň studny s kamenným roubením. Zajímavým nálezem se stal objev kostrového hrobu bez milodarů, předběžně datovaného do 10.–12. století. Podařilo se objevit zděnou odpadní jímku s množstvím keramických fragmentů i celých nádob datovaných do 16.–17. století. Poblíž jímky se podařil nález nároží několika dřevohliněných domů ze 14. století zaniklých požárem a několika zřejmě potravinářských pecí. Plocha byla výškově srovnána a opětovně zaplachtována před zimním obdobím.

Opava, **nález mincovního pokladu**

Při záchranném archeologickém výzkumu provedeném ÚOP v Ostravě byl v Opavě nalezen výjimečný soubor středověkých zlatých a stříbrných mincí. Jedinečné je zejména množství nalezených zlatých mincí (30 kusů uherských dukátů), stav dochování i vzácnost některých exemplářů. Celkem se na jednom místě našlo 30 zlatých a 72 stříbrných mincí. Výzkum v severní části bývalého předhradí hradu opavských vévodů později přestavěného na zámek zároveň přinesl doklady středověkého osídlení prostoru před založením města na přelomu 12. a 13. století a v jeho raných počátcích v 1. polovině 13. století a mj. upřesnil poznatky o průběhu městské hradby v té době. Jedná se o nejvýznamnější nález mincovního pokladu v Moravskoslezském kraji za posledních sto let.

Praha 1-Malá Strana, „**Malostranské Pompeje**“ před klášterem Pražského Jezulátka

Během budování nových suterénů pod terasou před kostelem Panny Marie Vítězné byly odkryty unikátní nálezy vypovídající o intenzivním osídlení tohoto místa před založením kostela v 17. století. K nejzajímavějším nálezům patří pozůstatky fortifikace, která chránila jižní část malostranského podhradí Pražského hradu. Hned u ní se nalézala raně středověká cesta, stejně jako sídlištní objekty v podobě negativů dřevěných konstrukcí z 10. a 11. století a také několik domů z období 12. až 16. století. K výjimečným nálezům patří pozdně středověká sladovna postavená v 15. století. Ještě před vybudováním dnešního kostela se v těchto místech nalézal starší chrám – kostel Nejsvětější Trojice založený v roce 1611. Výzkum odkryl mohutné základové zdivo jeho odbouraného půlkruhového východního závěru.

Praha 6-Břevnov, **válečné pohřebiště pruských vojáků z roku 1757** v Břevnovském klášteře

V českém, ale i v evropském měřítku ojedinělá příležitost prozkoumat a zhodnotit kosterní pozůstatky velkého počtu lidí, kteří zemřeli v přímém důsledku válečné události, se naskytla archeologům a zejména antropologům v pražském Břevnově při archeologickém výzkumu vyvolaném přemístěním válečného hrobu z důvodu plánované stavby. Průzkum potvrdil, že na jihozápadní straně kláštera vzniklo v roce 1757 během tzv. sedmileté války pohřebiště. Na ploše cca 500 m² bylo vyzvednuto celkem 1 055 kosterních ostatků, které jsou nyní uloženy v prostorách kláštera. Po základním vyhodnocení budou přeneseny do tzv. osáří. Otevírá se neobyčejně široké pole pro poznání stavu tehdejšího vojenského lékařství, včetně zhodnocení zjištěných zranění, zdravotní kondice nebo demografické charakteristiky pohřbených vojáků.

Z ČINNOSTI GARANTŮ A SPECIALISTŮ

Garanti a specialisté z územních odborných pracovišť dohlíží v jednotlivých regionech na průběh obnov a restaurování. Na dalších stranách uvádíme výběr těch nejvýznamnějších z akcí, které byly v roce 2024 dokončeny.

Bělá pod Bezdězem (okr. Mladá Boleslav), **Česká brána s předbraním, obnova**

Česká brána s předbraním v Bělé pod Bezdězem je součástí západní strany gotického opevnění města. Stav zdiva a části tesaných prvků byl místy havarijní. Pískovcové zdivo bylo ve velkém rozsahu narušeno zvětváváním. Konzervace zahrnovala restaurátorské zajištění prvků včetně injektáží trhlin a doplňků z umělého kamene. Ve velkém rozsahu musela být doplňována spárovací malta. Dotažení malty k povrchu kamene bylo přizpůsobeno okolnímu zdivu a v místech úbytku větší vrstvy kamene byla malta částečně přetažena přes jeho líc, aby se zabránilo zatékání a další korozi pískovce. Důležitou součástí prací byla ochrana a zachování autentických prvků a detailů, k nimž patří i poměrně vzácně dochované dřevěné kladky po stranách portálu předbraní.

Brno, kostel svatého Jakuba **Většího, obnova**

Hlavní městský chrám svatého Jakuba Většího v Brně procházel památkovou obnovou od roku 2021. Její součástí byla oprava konstrukce barokního krovu a výměna střešní krytiny, na kterou navázalo restaurování všech gotických okenních kružeb. Dosavadní okenní výplně nahradily nové vitráže z katedrálního skla. Spolu s očištěním fasád a řešením jejich statických poruch byla provedena oprava omítek a obnova vnějších kamenných prvků stavby – fiál, chrličů, kytek a dalších drobnějších částí opěrných pilířů. Obnova kostela se dotkla také interiéru, v nichž byly zřízeny turistické trasy s interaktivními prvky a zpřístupněna nová vyhlídka ve věži, která nabídla unikátní pohled na centrum Brna.

Brno – Královo Pole, **Apoteóza Nejsvětější Trojice v kostele Nejsvětější Trojice, restaurování fresky**

Mimořádně kvalitní freska ředitele vídeňské akademie Franze Antona Maulberstsche, vytvořená v někdejší klášterní kostele Nejsvětější Trojice v Brně – Králově Poli, se před restaurováním nacházela ve špatném stavu. Návrh restaurování díla s téměř ztraceným uměleckým výrazem vypracoval akademický malíř Mario Král, který odstranil silné vrstvy usazenin, zpevnil a vytmelil omítkové vrstvy, následně doplněné barevnou lazurou, a citlivě přidal retuše. Výsledkem restaurování je obnova fresky v původní barevnosti s rekonstrukcí téměř všech hlavních postav, z nichž byly dosud patrné jen fragmenty čnící z potměných barokních skvrn.

České Budějovice, **železniční stanice** **Hlavní nádraží České Budějovice,** obnova výpravní budovy

S ohledem na výrazně se zhoršující stavební stav památky proběhla v letech 2020–2024 její celková obnova, největší v její více než stoleté historii. V součinnosti s odbornými pracovníky NPÚ byla provedena obnova střech, fasád a interiérů. Restaurovány byly materiálově a technologicky různorodé výzdobné prvky. Z hlediska dnešního využití je významný nově zprovozněný multifunkční prostor a ryze soudobé vybavení opraveného objektu, které nekoliduje s hodnotami historické budovy, a to včetně prvků funkčně zajišťujících příznivé zvukové vlastnosti v jejím interiéru.

Harrachov (okr. Semily), **kaple** **sv. Alžběty,** restaurování skleněného oltáře

V interiéru kaple je umístěn neobvyklý skleněný – zrcadlový oltář s motivem Ukřižování, doplněný o skleněné svícny a zrcadlové kánonické tabulky. Oltář prošel kompletním restaurátorským zásahem, který zahrnoval demontáž, restaurování zrcadlových dílů, dřevěného korpusu oltáře včetně

obnovy původní polychromie a zlacení. Restaurování zrcadlových dílů zahrnovalo například čištění, odstranění zteřelé papírové ambaláže a zbytků lepidla, odstranění koroze na pokovení, vyčištění horní strany skleněných dílů, výrobu chybějících částí, nanesení nové odrazové vrstvy a ochranného nátěru, adjustaci do papírového podložení a cínových rámečků. Na závěr byly všechny zrcadlové díly zpětně osazeny na zrestaurovaný dřevěný korpus.

Havlíčkův Brod, **Stará radnice,** obnova

Historická budova radnice je v jádru původně soubor tří gotických domů. Prošla několika požáry a v 70. letech 20. století adaptací na knihovnu, kdy došlo k nejradikálnějším úpravám dispozic a negativním zásahům do organismu stavby. Od roku 2012 byla postupně prováděna generální rekonstrukce objektu. Obnova byla realizována pod jednotným architektonickým konceptem s citlivým respektováním a restaurováním dochovaných historických konstrukcí a výzdoby. Místnosti byly doplněny soudobým mobiliářem. Během poslední etapy stavební obnovy získal objekt zároveň právní ochranu z titulu Národní kulturní památky a pro své výjezdní zasedání si ji také 19. června 2024 vybrala vláda ČR.

Holešov (okr. Kroměříž), **Šachova synagoga**, restaurování nástropní malby školské světnice

Šachova synagoga je jedinou synagogou tzv. polského typu, která se v původní podobě dochovala až dodnes. Hlavní sál probíhá přes dvě patra, k němu přináleží předsíň, nad ní ženská galerie a školní učebna s dřevěným záklopovým stropem. Část zachované výmalby pochází z let 1725–1737 a zobrazuje florální i animální dekory, zbylá výmalba je mladší a část záklopového stopu byla vyměněna v 60. letech 20. století. Na stěnách světnice se dochovaly hebrejské liturgické texty. V rámci proběhlého restaurování byla nástropní výmalba diferencována do jednotlivých časových etap a jím byl přizpůsoben charakter zákroku a konzervování stropu.

Chlum (okr. Česká Lípa), **kostel sv. Jiří**, obnova fasády

Jednolodní barokní kostel sv. Jiří v Chlumu byl postaven v letech 1739–1740 v místě staršího středověkého kostela, připomínaného již v roce 1293. Barokní novostavba, tehdy ještě bez věže, byla postavena za hraběte Jana Adolfa z Kounic. V roce 1863 nahradila dřevěnou věž zděná se zvonicí a hodinami v průčelí kostela. Od konce II. světové války kostel chátral a nacházel se v zásadně zničeném stavu. Po obnově střešního pláště bylo přistoupeno i k obnově fasády. Exponované partie byly už takřka bez omítek, vystupující architektonické prvky vystavené zatékání trpěly statickými poruchami. Stavebních prací se ujala Stavební firma Hlaváček z Úštěku. Akce byla po několik let spolufinancována z Havarijního programu MK ČR, v současné době je vlastníkem kostela obec.

Chcebuz (okr. Litoměřice), **sousoší Panny Marie, sv. Jana Nepomuckého a sv. Vavřince**, restaurování

Barokní sousoší, které stojí na návsi v Chcebuzi, nechal v první třetině 18. století zhotovit Karel Pacht z Rájova. Roku 1788 byla v rámci jeho celkové obnovy zřejmě doplněna vrcholová socha Panny Marie Immaculaty s podstavcem. Sousoší prošlo komplexním restaurátorským zásahem, kterému byla podrobena nejen soklová architektura a sochy světců, rekonstruováno bylo také kovové oplocení (patrně z 20. let 20. století) s cihelnou zídkou. Doplněním chybějících atributů byla završena kvalitní restaurátorská obnova jedné z dominant obce, která navíc byla oceněna Sdružením historických měst a sídel v kategorii obnovy malé památky v Ústeckém kraji za rok 2024.

Kolín, **neorenesanční radnice**, obnova fasád

Významnou akcí v MPR Kolín byla obnova neorenesančních fasád radnice s datací vzniku 1887 a 1898. Západní část průčelí zdobí malby s náměty z dějin Kolína od A. Liebschera, ve štítu na plechu malby českých králů a po stranách sochy Síly a Moudrosti. U východní budovy jsou zajímavými prvky socha Spravedlnosti, kamenné vázy, ornamenty v kufsteinu a kovové prvky. Práce probíhaly ve dvou etapách v letech 2023–2024 s cílem přiblížit se stavu z konce 19. století. Na malbách byly doplněny smyté detaily, obrazy na plechu rekonstruovány a sochy restaurovány. Barevnost bosáží, říms a arkýře v šedě okrovém odstínu vycházela z nálezové situace a byla doladěna k pískovcovému portálu a sgrafitovým plochám.

Kraslice (okr. Sokolov), **dvojdům** čp. 217, obnova

Jeden z nejstarších a nejceněnějších dochovaných objektů v Kraslicích je charakteristickým příkladem podkrušnohorského domu z přelomu 18. a 19. století. Jeho konstrukce je roubená s hrázděným patrem a sedlovou střechou. Stavební práce byly za-

hájeny po roce 2010, kdy jej koupil Spolek přátel města Kraslice, kterému se postupně podařilo zajistit prostředky na obnovu. Byly opraveny všechny roubené i hrázděné konstrukce a vnější plášť. Dveře byly repasovány, stejně jako některé okenní výplně. Přestože stavební práce ještě pokračují, dům již slouží pro kulturní a společenské účely.

Kyselka (okr. Karlovy Vary), **pavilon** **Ottova pramene čp. 74**, obnova krovů

V roce 2024 byly dokončeny práce na obnově krovů Ottova pavilonu v areálu lázní v Kyselce. Střechy byly provedeny nově dle doloženého historického tvaru, na kopuli začala pokládka měděné krytiny se všemi zdobnými prvky. Provedení kompletních krovů představuje další dílčí etapu postupné obnovy jednotlivých objektů rozsáhlého lázeňského areálu, které jsou dlouhodobě v havarijním stavu. Současně probíhaly práce na dokončení věží objektu Vilemína, Mattoniho vily a Jindřichova dvora.

Luboměř (okr. Nový Jičín), **kostel sv. Vavřince**, restaurování svatostánku hlavního oltáře

Silně podmáčený a málo využívaný kostel se postupně opravuje. V loňském roce byl rozebrán hlavní i boční oltář. Spolu s kazatelnou a svatostánkem hlavního oltáře byl zajištěn komplexní restaurátorský zásah, na hlavním oltáři navíc s odkryvem původní barokní barevnosti. Prokázán byl originální pestrý povrch oltáře. Restaurátor se musel vyrovnat s novodobým doplňkem v podobě obrazu Panny Marie Čenstochovské. Všechny prvky se předzpevnily, petrifikovaly a až následně se provedl odkryv a retuš. Výsledkem je výjimečně pestře barevný barokní svatostánek.

Nedeliště (okr. Hradec Králové), **kostel Nanebevzetí Panny Marie**, restaurování barokního mobiliáře

Luhačovice (okr. Zlín), **Sluneční lázně**, obnova areálu

Areál Slunečních lázní dokládá vývoj lázeňství počátku 20. století s odkazem na výrazné umělce (Jurkovič, Janáček). V roce 2024 byla zakončena renovace areálu objekty bývalých Říčních a Slunečních lázní od Dušana S. Jurkoviče z roku 1902, s řadami historických dřevěných převlékacích kabinek dvou stavebních etap. Obnova navázala na dokončenou adaptaci ostatních objektů areálu v čele s Vodolázebným ústavem. Nejproblematictější fází obnovy bylo stanovení barevného konceptu v souvislosti s pozdějšími krycími nátěry a maximální barevné přiblížení k již dokončeným stavbám, přitom bez možnosti návratu k původní barevnosti s kombinací přírodního dřeva a lazurních barev.

V rámci záchrany a rozsáhlé obnovy barokního mobiliáře z první poloviny 18. století, která probíhala kontinuálně v letech 2013–2024, prošly restaurováním hlavní oltář, boční oltář sv. Anny, boční oltář Navštívení Panny Marie a kazatelna.

Vedle fyzické záchrany byla součástí restaurátorské koncepce také prezentace děl v původním barokním pojednání povrchových úprav, čehož bylo docíleno celkovým sejmutím druhotných přemaleb a zásahů a citlivým restaurováním dochovaného barokního vzhledu. Na bočních oltářích a kazatelně byly mimo to doplněny kopie chybějící řezbářské výzdoby, která byla v minulosti zcizena. Restaurátorské práce prováděla MgA. Kateřina Čiháková Myšková.

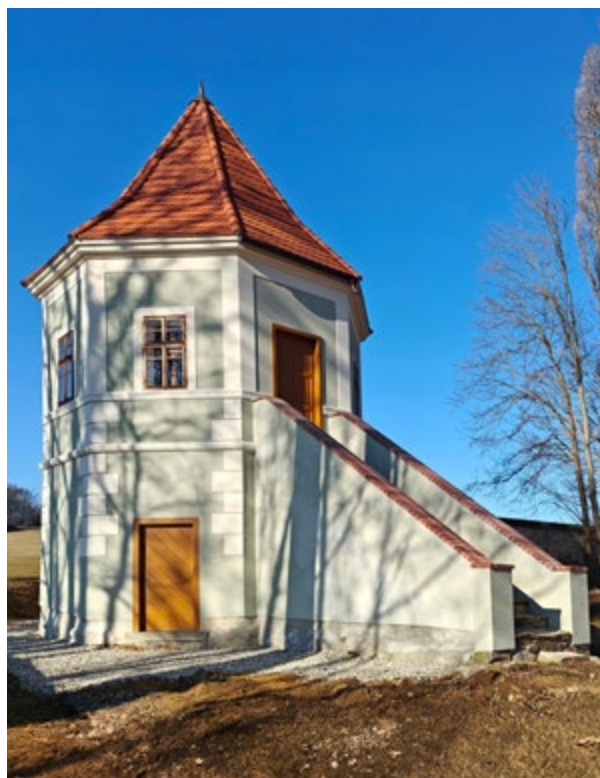

Němčice (okr. Domažlice), **kostel Nanebevzetí Panny Marie**, restaurování varhan

Barokní nástroj vytvořila varhanářská dílna Johanna Leopolda Burkhardta roku 1717 původně pro přeštický kostel Nanebevzetí Panny Marie. Zde na něj hrál a komponoval Jakub Jan Ryba. V letech 1839–1840 jej nahradily nové varhany, a původní nástroj tak putoval do stejnojmenného kostela v Němčicích, kde jej tvůrce nových přeštických varhan Ferdinand Guth přestavěl. Restaurování, o němž se zasloužil Spolek pro záchranu němčických varhan, provedla v letech 2020–2024 varhanářská dílna Dlabal-Mettler, s. r. o., ve spolupráci s restaurátorem polychromie varhanní skříně.

Němčice (okr. Strakonice), **zámecký park**, záchrana gloriety

Vlastníkovi byl zámek s hospodářským dvorem a zámeckým parkem navrácen po desetiletích chátření. Vyhlídkový pavilon (gloriet), nedílná součást kompozice zámeckého parku, se nacházel v torzálním stavu – bez střechy, bez výplní otvorů, jeho obvodové zdivo i nástupní schodiště se rozpadalo, v přízemí byla staticky narušená klenba. Ve spolupráci s odbornými pracovníky NPÚ byly provedeny potřebné průzkumy a v letech 2022–2024 záchrana a revitalizace tohoto cenného objektu.

Pardubice, **Krajská knihovna v Pardubicích**, obnova fasád

Druhá etapa rozsáhlé obnovy fasád Krajské knihovny v Pardubicích, dokončená v srpnu 2024, představovala komplexní restaurátorský projekt mimořádného významu. Zahrnovala citlivou obnovu historicky cenných objektů: čp. 77, 78 a 79, každý z nich vyžadoval individuální přístup odpovídající jeho specifickým památkovým hodnotám. Čp. 77 prošlo obnovou malované fasády za využití nejmodernější nedestruktivní metody analýzy původních pigmentů a poživ. Jádrem obnovy čp. 78 bylo restaurování unikátní štukové výzdoby. V případě čp. 79 byla realizována obnova barevnosti fasády založená na detailní sondáži.

Plzeň, **Valdštejnský (Scriboniovský) dům čp. 105**, obnova průčelí

Jedná se o původně renesanční objekt, barokně přestavěný Jakubem Augustonem, jenž je rovněž autorem hlavního portálu. Dům patřil básníkovi Kašparu Kropáčovi z Kozince, později Scriboniům, na přelomu let 1633–1634 zde bydlel Albrecht z Valdštejna před svou osudnou cestou do Chebu. V letech 2023–2024 proběhla obnova uličního průčelí domu za spolupráce restaurátora, který prokázal existenci fragmentů renesančních omítek, jež byly odborně zajištěny. Restaurátor se dále podílel na obnově a konzervaci zdobných reliéfů a kamenných prvků hlavní fasády (portál nebyl do obnovy průčelí zahrnut).

Praha 1-Nové Město, **palác Silva-Tarouca (Piccolomini)**, dnes Savarin, obnova

Na konci roku byla dokončena hlavní část rekonstrukce barokního paláce Silva-Tarouca v ulici Na Příkopě pro investora firmu Crestyl, a. s. Restaurovány byly všechny fasády i průjezdy, včetně statického zajištění sloupů uličního průjezdu. Degradované kamenné sochy na atice od Ignáce Františka Platzerů byly nahrazeny kopiemi. Interiéru dominuje hlavní schodiště včetně sochařské a štukové dekorace a restaurovaná nástropní malba od Jana Petra Molitora. Uliční sály piana nobile byly obnoveny včetně znovuobjevené intarzované podlahy, dveří a lustrů. Náročným procesem bylo vybudování nové vzduchotechniky a vytápění. Z původních zařízení se dodnes dochoval po restaurování krb a kachlová kamna. Jsou dokončovány palácové interiéry, v pianu nobile byla otevřena expozice díla Alfonse Muchy.

Praha 1-Nové Město, **Grandhotel Evropa, dnes W Prague**, obnova

Od roku 2016 probíhala náročná restaurátorská obnova Grandhotelu Evropa na Václavském náměstí s cílem vytvořit nový luxusní moderní pětihvězdičkový hotel řetězce Marriott. Rekonstruována byla uliční fasáda spolu s klíčovými interiérovými prostory secesní kavárny, Francouzské restaurace, pivnice, dvorany a pečlivě vybraných historizujících pokojů. Klenotem hotelu a jeho interiéru je pečlivě restaurovaná secesní kavárna, kde největším úskalím byla instalace moderních prvků technického zajištění bezpečnosti stavby, aby byly co nejméně viditelné. Kavárna má bohatou původní i rekonstruovanou výbavu dle dobové dokumentace a nálezů *in situ*.

Praha 5-Košíře, **domek zahradníka a západní zahrada v areálu usedlosti Cibulka, obnova**

Obnova usedlosti Cibulka se řadí k mimořádně významným rekonstrukcím vzhledem k historii a hodnotě hospodářského dvora i s ohledem na pokročilý havarijní stav areálu, zachráněného v roce 2021 díky Nadaci rodiny Vlčkových a charitativnímu projektu hospice dětské paliativní péče. V roce 2024 byla dokončena první etapa památkově kvalitní obnovy spočívající v rekultivaci západní zahrady a rekonstrukci přilehlého domku zahradníka. Fasády domku byly obnoveny v pečlivě vybrané monochromní vápenné barvě. Z původních pěti byla obnovena dvě iluzivní okna včetně výmalby ve východní části fasády. Do slepého okna v severním průčelí byla vsazena kopie polopostavy tzv. zahradníka, který kdysi z Cibulky vyhlížel příchozí. Na stavbu ohradní zdi byly použity více než sto let staré cihly z někdejší cihelny v Roztokách u Prahy a v oranžerii byla obnovena iluzivní výmalba.

Prostějov-Vrahovice (okr. Prostějov), **sousoší Piety, obnova**

Po restaurátorském průzkumu se přistoupilo k obnově chýtrající Piety pocházející z roku 1747. Průzkum prokázal napadení povrchu depozity, silné lokální koroze, praskliny, mechanická poškození a chybějící části sousoší. Restaurátorský zásah provázela vedle standardních cílů rovněž snaha o obnovu historické kontinuity estetizace díla. Pro obnovu celoplošného barevného nátěru sousoší byl zvolen odstín v lomené bílé. Doplněná Kristova svatozář byla společně se svatozáří Panny Marie pozlacená plátkovým zlatem. Nezbytným bodem restaurování se stalo zhotovení chybějící lucerny, čímž došlo k posílení liturgické funkce památky. Restaurování provedené akademickým sochařem René Tikalem představuje příklad syntetického restaurátorského přístupu, vedoucího k obnově formálních a ideových kvalit dotčeného díla.

Příbor (okr. Nový Jičín), **městský dům čp. 31, obnova**

Obnova místnosti v památkově chráněném městském domě odhalila unikátní šablonovou výmalbu s rostlinnými motivy z 19. století, která se následně restaurovala. Odkryta a restaurována byla také slepá arkatura a kamenné pískovcové konzoly. Výjimečný je dřevěný trámový strop, jehož nejstarší trámy pocházejí z roku 1575. Projekt celkové obnovy domu citlivě reflektuje historickou hodnotu objektu a zachovává jeho původní podobu se všemi architektonickými prvky. Pečlivě obnovený interiér přízemí bude zpřístupněn veřejnosti jako kavárna či bistro s původním názvem *U Hajzerů*.

Semín (okr. Pardubice), **obnova hvozdrového valachu**

Komplexní obnovy se dočkal hvozdrový valach v Semíně, unikátní technologické zařízení pro sušení sladu a výjimečná technická památka. Konstrukční část zahrnovala stabilizaci nosných zděných konstrukcí, restaurování železných roštů a perforovaných plátů lisky vč. původního systému nýtování. Technologická část obnovy se soustředila na revizi a opravu systému kaloriferů a obnovení funkčnosti teplovzdušného vedení při zachování původního principu nepřímého ohřevu. Součástí týmu odborníků byli i restaurátoři různých specializací a konzultanti z Národního muzea pivovarnictví.

Teplice, **budova nádraží čp. 3,** oprava fasádního a střešního pláště

Nádraží v Teplicích se řadí mezi největší v České republice. Jedná se o budovu vzniklou roku 1858 v neorománském slohu s mladšími přístavbami. Žalostný stav exteriérů se rozhodla Správa železnic rehabilitovat roku 2021, přičemž samotné práce byly zahájeny v polovině následujícího roku. Předcházelo jim vypracování SHP, z jehož závěrů vycházela projektová dokumentace. Současně s opravou pláště (fasády, výplní, střešní krytiny) probíhala i rekonstrukce 1. nástupiště pro potřeby moderní dopravy. I přes řadu komplikací se zde podařilo zachovat původní litinové sloupy nesoucí jeho střechu a zároveň splnit požadavky na zajištění bezbariérového přístupu pro cestující. Práce byly dokončeny na jaře 2024.

Třebíč, **rabínský dům,** obnova

Rabínský dům završil v roce 2024 náročnou cestu obnovy. Kromě celkové revitalizace interiéru pro nové využití došlo ke korekci rušivých stop nedávné minulosti. Exteriér se novými okny a fasádou navrátil k doložené podobě z konce 19. století, které se podřizuje i volba povrchů a detailů v interiéru. Zvláštní péče byla věnována repasi autentických dřevěných stupňů schodiště a rekonstrukci dekorativní výmalby. Stavba je hmotným dokladem životního způsobu židovské komunity a dokumentuje specifické aspekty života s její občanskou infrastrukturou. Kulturně historická hodnota spočívá v zasazení do urbanistické struktury, spletné vnitřní dispozici, nedotčenosti střešního pláště a půdy a v dochované hmotné podstatě nosných konstrukcí a stavebních detailů.

Vamberk (okr. Rychnov nad Kněžnou),
objekt krajkářské školy, obnova
fasády

Původně vila továrníka Jindřicha Kubiase byla postavena podle projektu architekta Oldřicha Lisky z roku 1923. Obnova fasád objektu proběhla ve druhé polovině roku. Pro kvalitu provedení bylo klíčové materiálové posouzení omítkových povrchů včetně provedení granulometrického rozboru, který vyhodnotil omítky jako vápenocementové, kolorované pigmenty s obsahem slídy 1–3 mm. Bílé omítkové plochy měly zrnitost 0–4 mm a okrové omítkové prvky 0–2 mm. Zjištěným kritériím na plochy odpovídala omítka webertop, na architektonické prvky bylo třeba omítky speciálně namíchat u společnosti KEIM. Výsledná barevnost odpovídá vzorkům odsouhlaseným na kontrolních dnech. Obnovu realizovala velmi kvalitně stavební firma ŠTĚPÁNEK, spol. s r. o., z Opočna.

Zdislavice (Troubky-Zdislavice,
okr. Kroměříž), **zámek**, restaurování
maleb v hlavním sále

Výmalbu hlavního sálu vytvořil Josef Winterhalder ml. v roce 1789. Jde o dílo malované grisaillovou technikou, v němž převažuje architektonická složka kulminující v malovaném erbu příslušníka úřednické josefínské šlechty Antonína Valentina Kaschnitze z Weinbergu. Na stropě Velkého sálu došlo v roce 2013 ke zřícení asi 40 % nástropní malby. Po stabilizaci pozůstalého originálu malby byla omítnuta chybějící plocha stropu (po chemické sanaci dřevěných konstrukcí). Rekonstrukce výmalby se uskutečnila v roce 2024 a byla provedena na základě fotografické dokumentace a pomocí pauzovacích papírů, některé detaily malby byly přenášeny ze zbylé části originálu. Restaurování navázalo na historickou technologii – fresco secco, kde je hlavním pojídkem přírodních pigmentů vápno zesílené temperovými pojidly.

Zlaté Hory (okr. Jeseník), **farní kostel
Nanebevzetí Panny Marie**, obnova
fasády

Na podzim došlo k dokončení dlouholeté obnovy farního kostela, který společně s oblastí Zlatohorská spadá od roku 1996 pod olomoucké pracoviště. Kostel s připojeným hřbitovem, pocházející pravděpodobně již z konce 13. století, byl připravován na obnovu tak, aby si poradil s nadměrnou vlhkostí i konstrukční nestabilitou. Mnoho zásahů vycházelo i ze SHP zpracovaného Nadou Goryczkovou a Antonínem Grúzou v roce 1999. Kostel byl zařazen do Programu záchrany architektonického dědictví MK ČR. Dnešní podoba fasády vychází z 1. čtvrtiny 20. století. Kostel je dominantou města a je ukázkou barokního umění počátku 18. století ve Slezsku, presbyterium se sakristií i východní věží si uchovalo pozdně středověkou podobu.

DALŠÍ VYBRANÉ AKTIVITY Z PAMÁTKOVÉ PÉČE

Národní památkový ústav se v roce 2024 zapojil do mnoha dalších rozmanitých aktivit. Organizoval setkání k významným dnům pro archeologii nebo zájemcům představil publikace související s památkovou péčí.

Knižní čtvrtky

Setkání jsou tradičním programem NPÚ vytvořeným v rámci komunikace památkové péče jak dovnitř instituce, tak pro zájemce z širší veřejnosti. Formou prezentace nejnovějších publikací má NPÚ možnost informovat o aktuálních výsledcích vědy a výzkumu v oblasti památkové péče.

V roce 2024 byly prezentovány knihy: *Ad unicum. Umělecká díla z mobiliárních fondů NPÚ*, Karel Kotas 1894–1973, *Opevnění měst středověké Evropy*, *Terénní stopy obléhání hradů v husitském století*, *Podlipnické kostely: studie – úvahy – dokumenty*. *Sborník z konference Podlipnické kostely – minulost bez budoucnosti?*

Mezinárodní den archeologie

Tematické přednáškové odpoledne bylo věnováno ochraně archeologických lokalit a krajiny prostřednictvím institutu archeologické památkové rezervace. Problematika tzv. plošné ochrany archeologizované krajiny patří mezi důležitá témata současnosti, lokality jako zaniklá Karviná či mocenské centrum Vladař jsou nesmírně cenné a v případě jejich ochrany je třeba být aktivní. Přínosem byl i pohled M. Zídka, ředitele Památkové inspekce MK. Přednášky proslovili i archeologové GnŘ a ÚOP Ostrava a Brno (24. října 2024).

Další akcí v rámci MDA, tentokrát pod záštitou FF UK, byla posterová výstava, věnovaná výsledkům výzkumu antických památek v rámci projektu *Ad unicum*, a prodej knih z produkce NPÚ v prostorách nádvoří Klementina (12. 10. 2024). K příležitosti MDA se zapojila také pracoviště v regionech, telčské pracoviště připravilo přednášku *Výzkumy městských domů na Vysočině*.

Evropské dny archeologie

Přednáškové odpoledne pro odborníky i veřejnost proběhlo 20. června 2024. Tématem byla specifika výzkumu historických měst s ohledem na management památkového fondu archeologické povahy. Proběhlo pět přednášek fundovaných odborníků se zkušenostmi s archeologií a památkovou péčí v městském prostředí, které připravil odbor archeologie GnŘ, Archaia Brno a Praha a ÚOP v Praze, Olomouci a Ostravě. Právě v městském prostředí na sebe nejčastěji narážejí představy o rozvoji sídel z pohledu místních komunit a reprezentací, z pohledu památkové péče i archeologie. Na hledání kompromisu však nelze rezignovat.

NPÚ úspěšným dodavatelem dat pro knihovní databázi národních autorit

V rámci odborných knihoven a dokumentačních fondů NPÚ vznikají v databázi Tritius standardizované autoritní záznamy geografické, osob a korporací. Údaje musí splňovat přesné obsahové a kvalitativní parametry a jsou zasílány do Národní knihovny od konce roku 2019. V roce 2024 se NPÚ dostal na první příčku v počtu odeslaných a úspěšně sklizených záznamů přes protokol Z39.50 s téměř 9 000 odeslanými záznamy. Záznamy jsou využívány dalšími institucemi v národním i v mezinárodním prostředí. Zároveň probíhá sklizeň záznamů monografií do Souborného katalogu ČR. Od roku 2023 bylo odesláno 12 600 záznamů, nad kterými proběhla supervize odborného zpracování ze strany Pracovní skupiny Tritius.

PÉČE O PAMÁTKOVÉ OBJEKTY VE SPRÁVĚ NPÚ

Národní památkový ústav spravuje více než sto památkových objektů. Jsou mezi nimi nejen hrady a zámky, ale i kláštery, kostely, komplexy zahrad, hospitály, vila nebo technická památka.

Celková návštěvnost na objektech v roce 2024 byla 4 005 970 návštěvníků. Druhý rok po sobě tak zájem o státní památky překonal čtyřmilionovou hranici. Lákaly tradiční turistické cíle, ale také památky, které po obnovách zpřístupnily nové prostory. Návštěvnicky slabší léto a září vyvážil větší zájem během podzimních měsíců a při tradičním Hradozámeckém adventu.

Nejvyšší nárůst zájmu turistů byl v roce 2024 o státní zámek Lysice, kde se na začátku návštěvnícké sezony po více než dvouleté obnově otevřela veřejnosti zámecká zahrada. Lákadlem byl také státní zámek Litomyšl, který v červnu zpřístupnil nové interiéry včetně nejstaršího divadelního sálu, zámecké kuchyně a expozice Proč je zámek UNESCO. Památka je nově otevřena celoročně, stejně jako státní zámek Telč.

Nejnávštěvovanějšími objekty byly SZ Lednice, SHZ Český Krumlov, SZ Hluboká nad Vltavou, SH Karlštejn a SH Bouzov.

Všechny objekty ve správě NPÚ včetně kontaktů uvádíme na [s. 123](#). ↗

Celkový přehled návštěvnosti na jednotlivých památkách najdete na [s. 127](#). ↗

V dalších kapitolách představujeme také výběr obnov, restaurování a nových interiérových instalací, které byly v průběhu roku dokončeny a představeny návštěvníkům.

Na hradech, zámcích a dalších objektech ve správě Národního památkového ústavu probíhají rozsáhlé obnovy, ale i drobnější zásahy a restaurování sbírkových předmětů. V následujícím přehledu představujeme výběr těch nejvýznamnějších z nich.

SH Bezděz, **rekonstrukce nákladové lanovky**

Na hradě proběhla rekonstrukce nákladové lanovky včetně dolního zázemí. Současně s rekonstrukcí lanovky byly položeny sítě pro možnost budoucího napojení hradu na vodovodní řad a svodu odpadní vody z objektu. V průběhu ověřovacího provozu lanovky byly doplněny ochranné prvky, které zajistily zvýšení bezpečnosti obsluhy lanovky. Akce byla hrazena z dotačního programu Ministerstva kultury České republiky – rozvoj a obnova materiálně technické základny státních kulturních zařízení. Celkové náklady byly ve výši 33,7 mil. Kč.

Brno, vila Stiassni, **restaurování hnízdivých stolků**

Restaurováním prošla čtveřice hnízdivých stolků, pocházejících z původního vybavení vily Stiassni. Tyto servírovací stolky jsou navrženy tak, aby se daly zasunout jeden do druhého, přičemž jejich stolové desky kryjí krajkové dečky umístěné pod sklem. Při restaurování bylo zjištěno, že krajkové bordury, z nichž jsou dečky zhotoveny, byly vytvořeny laickým způsobem – kombinací různých typů kraje a přízí, které byly následně neodborně sešity. Výsledkem je unikátní krajková koláž, která byla pravděpodobně vytvořena přímo pro dekoraci těchto stolků a přizpůsobena jejich rozměrům. Lze se domnívat, že tato výzdoba souvisí s uměleckými aktivitami Hermíny Stiassni, která stolky zachytila i v sérii svých akvarelových maleb interiérů vily.

SH Buchlov, **restaurování prolamovaného šálu a bidetu v dřevěném podstavci**

Úspěšného restaurování se dočkaly dva významné předměty z mobiliárního fondu hradu Buchlov – prolamovaný šál z produkce habánských hrnčírů a bidet v dřevěném podstavci. Fajánsový šál je součástí svatebního souboru, který byl vyroben při příležitosti sňatku majitele hradu Buchlova Jiřího Zikmunda ze Zástřizl s Alžbětou Kotvrdovskou z Olešničky v roce 1602. Po dokončené obnově je nyní celý soubor opět součástí prohlídkové trasy hradu, restaurování provedla Alžběta Netopilová. Dalším restaurovaným předmětem je fajánsový bidet zdobený malovanými květinami, zasazený do dřevěného podstavce s víkem, které zdobí řezba postavy ve zbroji držící oštěp a luk. Tento unikátní prvek hradního interiéru pochází z 18. století a obnovu realizoval Zdeněk Holý.

SHZ Český Krumlov, **obnova Bellarie**

Letohrádek Bellarie byl dlouho vnímán jako kulisa divadelních představení. Po čtyřleté obnově se na konci září otevřel veřejnosti. Fasádu nyní zdobí smaragdově zelená barva, objevená restaurátorským průzkumem, stejný odstín mají i dřevěné prvky a šindelová střecha s ozdobnými vazami. Interiéry obou pater se pyšní restaurovanými rokokovými malbami F. J. Prokyše, obnovy se dočkala i barokní kuchyně a místnost s unikátní mechanikou tzv. kouzelného stolku v suterénu. Rehabilitován byl interiér umělé jeskyně, tzv. grotty včetně iluzivní výmalby, podlahy skládané z oblázků a štukové výzdoby osazené úlomky zrcadel, skel a lasturami škeblí, doplněných mušlemi z keramiky nebo pomocí 3D tisku. V prostorách dříve sloužících jako zázemí divadla byla zřízena expozice věnovaná historickému vývoji zámecké zahrady i samotné Bellarie.

SHZ Frýdlant, **restaurování sgrafit**

V květnu bylo ukončeno restaurování figurálních sgrafit na renesančním zámku a záchraně zajištění sgrafitové omítky na kastelánském křídle – II. etapa. Restaurátorské práce probíhaly od 8. 6. 2021. Akce byla hrazena z dotačního programu Ministerstva kultury České republiky – rozvoj a obnova materiálně technické základny státních kulturních zařízení. Celkové náklady byly ve výši 21,3 mil. Kč.

SZ Janovice, **rekonstrukce elektroinstalace a zřízení zabezpečení**

Po více než 70 letech na zámku Janovice započala rekonstrukce. Klíčovým krokem bylo provedení rekonstrukce elektroinstalace a instalace elektronického zabezpečovacího systému a elektrické požární signalizace, čímž byly vytvořeny základní podmínky pro další užívání, rozvoj a celkovou rekonstrukci objektu. V těsné návaznosti na tyto práce byly v roce 2024 realizovány další zásadní úpravy, které připravily zámek na novou interiérovou instalaci plánovanou na rok 2025. Mezi provedené práce patřila obnova omítek, doplnění svítidel, výmalba a renovace parketových podlah. Celou rekonstrukci lze vnímat jako významný krok k celkové obnově památky.

SH Křivoklát, oprava fasády kastelánského křídla

V roce 2024 proběhla oprava fasády křídla u vstupního traktu hradu. Budova byla postavena na konci 15. století v rámci jagellonské přestavby a následně výrazně upravena v době renesanční. Za držení Fürstenbergů v 19. století se toto křídlo dočkalo velké obnovy. Poslední rekonstrukce vnějšího pláště proběhla v 50. letech 20. století, kdy byl zvolen analytický způsob opravy fasády. Prezентовány byly zejména nárožní bosáže a další části kvádrového zdiva. V rámci obnovy byla tato podoba eliminována a fasáda přizpůsobena vzhledu, který získala v 19. století – tedy s reznou vápennou omítkou bez nátěru. Trakt kastelánského křídla tvoří výraznou součást klasického pohledu na panorama hradu a jeho obnova výrazně přispěla k celkově lepšímu vnímání technického stavu.

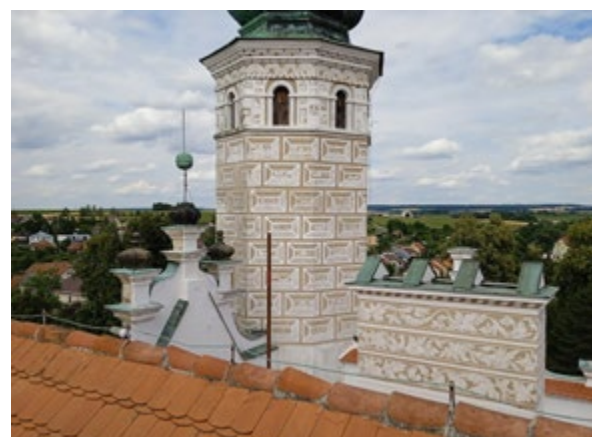
SZ Kynžvart, restaurování obrazu Františka I.

Po deseti měsících restaurování se do hlavního sálu zámku Kynžvart vrátila monumentální olejomalba císaře Františka I. v rouchu velmistra Řádu zlatého rouna. Plátno, na kterém docházelo ve velkých plochách k praskání a odlupování barevné vrstvy, bylo s maximálním úsilím spočívajícím v neskutečném množství detailních oprav zajištěno a stabilizováno. Díky sejmutí vrstev starých laků a přemaleb ožily barvy na plátně. Pozornosti restaurátorů se dočkal i bohatě zdobený a zlacený rám z masivního dřeva. Obraz pochází z roku 1817. Vytvořil jej tehdy známý malíř Johann Baptist von Lampi mladší. Metternich u něj obraz císaře objednal přímo pro hlavní sál zámku. Díla tohoto portrétisty jsou zastoupena zejména v rakouských sbírkách, např. Galerie Belvedere nebo Vienna Museum.

SZ Litomyšl, ukončená 1. etapa stavební obnovy – IROP: Zámek Litomyšl – Božský zámek

V rámci projektu byly v letech 2023–2024 obnoveny krovy, střešní plášť na celé budově zámku, byla restaurována sgrafitová výzdoba komínů. Ve 2. a 3. patře zámku byly obnoveny původní historické interiéry, stavebními zásahy prošel také prostor využívaný Městskou obrazárnou Litomyšl, na své místo se vrátil pokoj komorníka. Byly obnoveny víceúčelové prostory v přízemí včetně moderního návštěvnického centra a došlo i k modernizaci technického zařízení. Dalším z klíčových výstupů projektu bylo vytvoření plošiny, která umožňuje přístupnost expozic v patrech i pro osoby s omezenou pohyblivostí. Zásadní je také zavedení celoročního provozu zámku.

SZ Lysice, restaurování papírového širmu od lampy

V roce 2024 proběhlo na zámku Lysice restaurování papírového širmu od lampy, který zdobí akvarelové kresby Matyldy Dubské, někdejší majitelky zámku. Stav širmu před obnovou byl havarijní – papír, přetřený vrstvou šelaku, byl silně zkřehlý a na mnoha místech poškozený trhlinami. Restaurátorský zásah zachránil tento historicky cenný předmět před nenávratným zničením. Po dokončení obnovy bude širm v roce 2025 společně s lampou prezentován na prohlídkové trase zámku Lysice. Restaurování provedla Michaela Caranová, přičemž celkové náklady na opravu dosáhly 35 tisíc Kč.

SZ Rájec nad Svitavou, dokončení obnovy střech jižního a severního předzámčí, kočárovny a holubníku

V roce 2024 byla zahájena další významná etapa obnovy historických staveb v areálu zámku. Projekt se zaměřuje na komplexní rekonstrukci a stabilizaci objektů, které tvoří klíčové zázemí hospodářského areálu zámku. Obnova zahrnuje nejen výměnu zastaralých střešních krytin, ale i opravy krovů, obnovu historických prvků a zajištění dlouhodobé ochrany budov před nepříznivými vlivy počasí. Po dokončení prací, plánovaném na první polovinu roku 2025, budou veškeré budovy hospodářského zázemí nově zastřešeny, což přispěje k celkové estetické a funkční revitalizaci areálu. Celkové náklady projektu činí přibližně 18 milionů Kč a jeho realizace představuje další významný krok v dlouhodobé péči o kulturní dědictví tohoto významného historického objektu.

SZ Slatiňany, restaurování bronzové sochy koně Thesea

V parku státního zámku Slatiňany se v roce 2024 restaurovala bronzová socha koně Thesea. Socha pochází od významného českého sochaře Bohumila Kafky a sloužila jako vzor pro jezdeckou sochu Jana Žižky v Praze. Zhotovena byla v roce 1935, ale do Slatiňan se dostala až při vzniku hipologického muzea v roce 1951. Od té doby je vystavena nepříznivým vlivům počasí, a tak byla celá její povrchová část značně degradována a zabarvila se do zelena. Během letních měsíců mohli návštěvníci parku sledovat práci restaurátorů na vlastní oči – postupně byl očištěn povrch koně a byla mu navracena jeho původní lesklá černá barva.

SH Točnick, dokončení šindelových střech na hradě Točnicku, 2018–2025

Na hradě Točnicku byly dokončeny tyto střechy: královský palác, velký palác, sklepení, studna, katovna-brána, branka, provozní budova, zadní domek. Použito bylo krytí dvojitém modřínovým šindelem.

Zbečno, Hamousův statek, obnova rámové kolny

Stavební pozornost byla na Hamousově statku ve Zbečně věnována rámové kolně u hlavního stavení statku. Rámová kolna, původně pocházející z 18. století, byla na stávající místo postavena druhotně. Tvoří nedílnou součást památkově velmi cenného areálu lidové architektury oblasti Křivoklátska. Původně sloužila jako přístřešek pro uložení zemědělských strojů a její stav byl od poslední opravy ve 30. letech 20. století již špatný. V rámci obnovy byla tesařsky opravena celá konstrukce kolny včetně historického krovu, lokálně přezděna horní část jižní štítové stěny, provedeno odvodnění objektu a lokálně opravena historická eternitová krytina. V rámci prohlídkové trasy na statku je využita k prezentaci historických zemědělských strojů.

SH Trosky, dokončení zadláždění podlahy a stavba vyhlídkového ochozu na věži Baba

Bylo ukončeno zadláždění podlahy věže Baba. Dlažba má za účel nejen zpevnění povrchu, ale zejména odvodnění věže a eliminaci problémů spojených se zasakováním dešťových vod, které vzlínaly do obvodových zdí a zatékaly do skály, kde v souvislosti s promrzáním způsobovaly problémy. Po zadláždění následovala stavba nového vyhlídkového ochozu ve věži – původní dřevěný ochoz již dosloužil a byl nahrazen ocelovou konstrukcí, která zaručí delší životnost. Náklady na tuto stavební akci se pohybovaly v řádu 2 milionů korun.

NOVÉ INTERIÉROVÉ INSTALACE A VÝSTAVY

Při každé návštěvnické sezoně připravují územní památkové správy nové expozice, prohlídkové okruhy nebo dlouhodobé výstavy. Jedná se o způsob, jak veřejnosti zajímavě přiblížit život každého z objektů, jeho majitele nebo umělecká díla ze sbírek.

SZ Benešov nad Ploučnicí, nová expozice **Dámský grafický kabinet**

V prostorách Horního zámku byla otevřena nová expozice. Návštěvníci nyní mohou obdivovat dámský grafický kabinet, jehož zařízení je inspirováno obdobím 18. a 19. století. Tato místnost byla navržena tak, aby navodila atmosféru útočiště, které sloužilo k odpočinku i kulturní zábavě a soukromému trávení času. Návštěvníkům nabízí jedinečnou příležitost nahlédnout do života šlechty, který spojoval reprezentaci, kulturu i soukromé prostředí. Kabinet obohacuje prohlídkový okruh a poskytuje autentický vhled do historie zámku i každodenního života jeho obyvatel. Otevření této expozice bylo součástí oslav 500. výročí dostavby Horního zámku, dokončeného v roce 1524 rodem Salhausenů.

SZ Frýdlant, **reinstalace kastelánského křídla**

Kastelánské křídlo nyní připomíná Kristiána Kryštofa Clam-Gallase a jeho půvabnou manželku Josefínu. Návštěvníci se ocitnou ve 20. letech 19. století, kdy na Frýdlant oba manželé jezdili z pražského paláce a kastelánské křídlo si uzpůsobili jako byt. Reinstalováno bylo devět místností, které mimo jiné zahrnují ložnice Kristiána Kryštofa, jeho ženy i syna Eduarda.

Nejmladší návštěvníky v kastelánském křídle potěší sbírka hraček upomínající na děti i vnoučata tohoto mimořádného manželského páru.

SH Grabštejn, **rozšíření archeologické expozice**

Po několik let probíhala na Grabštejně rozsáhlá rekonstrukce objektu a stavební úpravy, které vyžadovaly i zásah do terénu. Od roku 2021 byla otevřena nová archeologická expozice s množstvím movitých archeologických nálezů ze záchranných archeologických výzkumů. V roce 2024 došlo k jejímu rozšíření a doplnění. Expozice je členěna tematicky a umožní seznámit se se životem na šlechtickém sídle z různých úhlů pohledu. Předměty zde vystavené reprezentují např. způsoby stolování na šlechtickém sídle, soubor kachlů pocházejících z kachlových kamen, pozůstatky vojenské činnosti i několik výjimečných nálezů – hliněné dýmky, drobné votivní sošky nebo dobová platidla.

SZ Hradec nad Moravicí, **doplnění prohlídkové trasy o trůnní křesla knížat Lichnovských**

Po 45 letech se do spojovací chodby, která zajišťovala komunikační propojení mezi východním společenským a západním soukromým křídlem zámku, vracejí trůnní křesla knížat Lichnovských z druhé poloviny 19. století. Jejich původní umístění dokládá historická fotografie ze souboru fotografií zámku Hradec nad Moravicí, pocházející z alba Schloss Gratz z ateliéru Floriana Gödela v Opavě z roku 1902.

SZ Krásný Dvůr, **otevření francouzské zahrady a zámecká kaple**

V areálu státního zámku a parku Krásný Dvůr v roce 2024 proběhly velké změny, které se dotkly mimo jiné i personálního obsazení zámku. S nástupem nového kastelána došlo 15. 7. na slavnostech Jana Rudolfa hraběte Černína ke zpřístupnění francouzských zahrad veřejnosti spolu se zámeckou kaplí sv. Huberta. Pro návštěvníky se tak otevřely původně soukromé barokní zahrady spolu s navazujícími prostory, například bývalou salou terrenou. Zde je nově prezentována historie a vývoj jednoho z nejvýznamnějších zámeckých parků v tehdejší rakousko-uherské monarchii. Zámecká kaple sv. Huberta se nachází v prostorách přiléhajících návštěvnickému centru a její zpřístupnění spolu s francouzskými zahradami rozšířilo široké veřejnosti možnost poznání důmyslného projektu Františka Maxmiliána Kaňky – architekta zámeckého komplexu.

SZ Litomyšl, **nové interiérové instalace**

V rámci projektu IROP byly obnoveny historické interiéry, včetně divadelního sálu z roku 1767. Další místnosti, které představují bydlení členů hraběcí rodiny Valdštejnů a jejich hostů, se návštěvníkům otevírají ve zcela novém prohlídkovém okruhu s dočasným označením *Novinky po rekonstrukci*. Ten bude v budoucnu ještě doplněn o interiéry, které procházejí postupnou obnovou z vlastních finančních zdrojů NPÚ. V přízemí zámku byl obnoven tzv. Sloupový sál, který je bývalou zámeckou kuchyní – té byla vrácena historická podoba a místností je umožněn průchod na věž. Moderně pojatou expozici Proč je zámek UNESCO mohou zájemci navštívit po absolvování jakéhokoliv jiného okruhu. Kromě multimediálních efektů a modelu historického lešení je expozice doplněna komiksem, čímž cílí (nejenom) na mladou generaci a dětské návštěvníky.

SZ Lednice, **výstava Joseph Hardtmuth – knížecí architekt**

Na začátku sezony byla v zámecké konírně otevřena dlouhodobá výstava věnovaná významnému architektovi Josephu Hardtmuthovi, který se nesmazatelně zapsal do podoby Lednicko-valtického areálu. Expozice detailně přibližuje jeho život, profesní dráhu i ikonické stavby, jež vytvořil pro knížecí rod Lichtenštejnů. Výstava slouží jako vstupní expozice do celého areálu a nabízí návštěvníkům řadu informací, které se do běžného prohlídkového výkladu nevejdou. Prostřednictvím historických dokumentů, architektonických plánů a vizuálních materiálů představuje nejen Hardtmuthovu tvorbu, ale i širší kontext tehdejší architektury a urbanismu. Výstava se setkala s pozitivním ohlasem a významně přispívá k hlubšímu porozumění kulturního dědictví Lednicko-valtického areálu.

SZ Velhartice, **Šumavská klenotnice**

Několikaletá stavební obnova nejstarších prostor hradu pod gotickým palácem vyvrcholila 1. května 2024 otevřením nové prohlídkové trasy Šumavská klenotnice. Interaktivní expozice přibližuje příběh tajného převozu a ukrytí korunovačních klenotů na hradě po husitských válkách. Expozice návštěvníky vtáhne do historie prostřednictvím archeologických nálezů, kopií vzácných listin, historických truhel a schránek určených k ochraně klenotů. Samotné korunovační klenoty pak ožívají ve formě působivého hologramu. Atmosféru středověku doplňují model koně v životní velikosti, repliky dobových zbraní i autentické předměty každodenního života. Nechybí ani interaktivní prvky – řadu exponátů si mohou návštěvníci nejen prohlédnout, ale také vyzkoušet.

Kláster Zlatá Koruna, **barokní lékárna v klášteře**

Od letošní návštěvnické sezony se prohlídková trasa kláštera Zlatá Koruna rozšířila o zajímavou expozici barokní lékárny. Ta našla své místo v citlivě zrekonstruovaných prostorách bývalé klášterní kuchyně a přípravny jídel. Původ lékárny sahá do 18. století, kdy sloužila v jihlavské řádové koleji jezuitů. Později fungovala na náměstí v Jihlavě a poté skončila v soukromém vlastnictví. Pro jihočeský klášter, kde v minulosti také fungovala lékárna, vykoupilo tento zachovalý skvost Ministerstvo kultury ČR za 4,8 milionu korun. Návštěvníci zde mohou obdivovat bohatě malované skříně z poloviny 18. století a rozsáhlý soubor více než tisíce lékárenských nádob, stojatek, laboratorního skla i léčiv rostlinného původu.

Národní památkový ústav vydává širokou škálu publikací, mezi nimiž jsou zastoupeny odborné monografie a metodiky, katalogy k výstavám i publikace přibližující bohatý památkový fond širší veřejnosti. Rovněž vydává významná odborná periodika. Na následujících stranách přinášíme anotace významných publikací a všech periodik NPÚ vydaných v roce 2024, kompletní přehled uvádíme na s. 114. ↗

Publikace

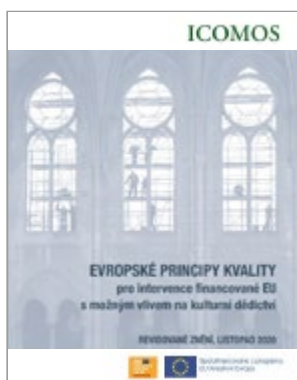
Architektura 20. století v Českých Budějovicích

Jakub Drozda, Eva Erbanová, Michal Kurz, Ondřej Tomášek

Bohatě ilustrovaná brožura je hravou pozvánkou k poznávání architektury 20. století v jihočeské metropoli. Snaží se své uživatele přimět k odpovědím na otázky, které si často nekladou: Čím se liší tradiční a moderní dům? Co dokáže železobeton? K čemu je v ulicích umění? A proč je dobré některé domy skládat jako stavebnici? Přibližuje nejdůležitější témata, která moderní doba vnesla do života městských obyvatel, upozorňuje na výrazné stavby i jejich nenápadné detaily a vybízí k zamyšlení nad jejich specifickými hodnotami.

ISBN 978-80-88446-09-5

Územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích

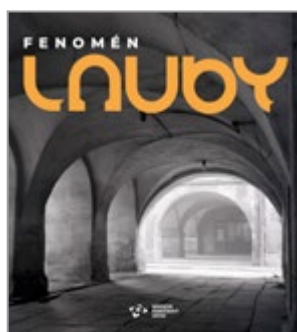

Evropské principy kvality pro intervence financované EU s možným vlivem na kulturní dědictví

Národní památkový ústav ve spolupráci s Českým národním komitétem ICOMOS zajistil český překlad dokumentu, který zdůrazňuje nezbytnost brát ohledy na specifika hodnoty kulturního dědictví zejména při plánování investic využívajících prostředky Evropské unie. Hlavním cílem dokumentu je poskytnout návod a doporučení všem zainteresovaným subjektům, které se přímo nebo nepřímo podílí na projektech financovaných Evropskou unií s možným vlivem na kulturní dědictví, zejména pak na stavební dědictví a kulturní krajinu.

ISBN 978-80-7480-202-7 (elektr. verze), ISBN 978-80-7480-199-0 (tištěná verze)

Generální ředitelství

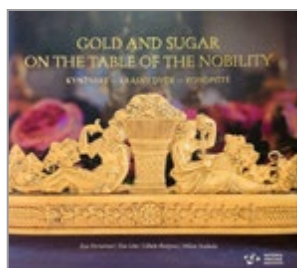
Fenomén Lauby

Barbara Marethová (ed.)

Kritický katalog ke stejnojmenné výstavě je výstupem výsledků k záchrannému archeologickému výzkumu probíhajícímu v letech 2017–2021 v historickém centru Ostravy na ploše šesti původních středověkých parcel. Až do 19. století patřil prostor zvaný Lauby k nejlukrativnějším místům, poté význam lokality upadl a historie místa končí demolicí. Publikace postihuje také vývoj zástavby od původní středověké až po zděnou. Široký autorský kolektiv spojil odborníky z nejrůznějších vědních oborů a komplexně uchopil téma vývoje městského bloku.

ISBN 978-80-88240-38-9

Územní odborné pracoviště v Ostravě

Gold and Sugar on the Table of the Nobility, Kynžvart-Krásný Dvůr-Konopiště

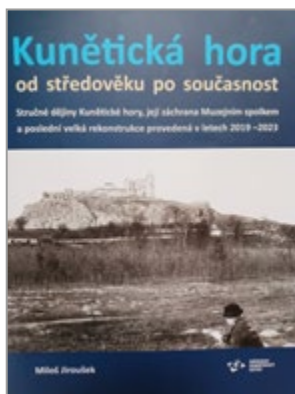
Eva Ferrarová, Eva Löw, Libuše Ruizová, Milan Svoboda

Anglická verze monografie představuje jednotlivé historické realizace šlechtických banketů, které autoři v posledních pěti letech uskutečnili v prostředí státních zámků (Konopiště, Krásný Dvůr, Kynžvart). Prezentovány jsou autentické a evropsky unikátní zlaté nástolní ozdoby i nově vytvářené rekonstrukce cukrových, respektive tragantových, staveb podle dobové ikonografie.

ISBN 978-80-909141-0-0

Územní památková správa na Sychrově

Kunětická hora od středověku po současnost.

Stručné dějiny Kunětické hory, její záchrana Muzejním spolkem a poslední velká rekonstrukce provedená v letech 2019–2023

Miloš Jiroušek

S dokončením 2. etapy projektu IROP ITI byla tato publikace vydaná v roce 2021 aktualizována. Rozšířeny byly kapitoly zaměřené na historii místa, rekonstrukci v první polovině 20. století a nově provedené opravy a úpravy celého hradního areálu. Kromě obnovy hradního paláce došlo k úpravě povrchů palácového nádvoří, obnově historických omítek jižního křídla a restaurování kamenických prvků. V severním palácovém křídle byla vytvořena dřevěná konstrukce v úrovni prvního patra s navazujícím ochozem ve druhém patře bývalého královského sálu. Revitalizován byl i přírodní amfiteátr v podhradí.

978-80-909141-6-2

Územní památková správa na Sychrově

Lékařská literatura v zámeckých knihovnách

Pavel Hájek, Petra Jadlovská, Petr Mašek, Barbora Nebeská, Jan Prchal, Jiří Žahour

V rámci projektu NAKI III Kořeny a plody evropské vědy připravilo pracoviště ve spolupráci s Národním muzeem kritický katalog a výstavu, která proběhla v roce 2024 na státním zámku Kynžvart. Katalog prezentuje vývoj lékařských věd od 16. do 19. století prostřednictvím unikátních tisků dochovaných ve velkých encyklopedických zámeckých knihovnách ČR nebo v lékařských šlechtických knihovnách. Publikace je členěná podle hlavních lékařských oborů (anatomie, chirurgie, stomatologie, porodnictví, sexuologie, neurologie, psychiatrie atd.) i oborů příbuzných (např. balneologie).

ISBN 978-80-88446-08-8

Územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích

Metodika pro přípravu monitorovacích zpráv o památkách světového dědictví

Věra Kučová, Petra Kroupová, Lucie Křížová, Lucie Lollková

Po elektronické verzi z roku 2023 bylo připraveno druhé, tištěné vydání metodické publikace, jejímž hlavním cílem je poskytnout návod na zpracování monitorovací zprávy o stavu památky světového dědictví a souhrnné monitorovací zprávy za všechny památky celkově s dalšími generalizovanými informacemi. Hlavní část metodiky tvoří osnova monitorovacích zpráv, která novou strukturu doplňuje metodickými pokyny a doporučeními pro všechny kapitoly a podkapitoly.

ISBN 978-80-7480-204-1

Generální ředitelství

Oděv vrcholného středověku: od hmotných pramenů k rekonstrukci

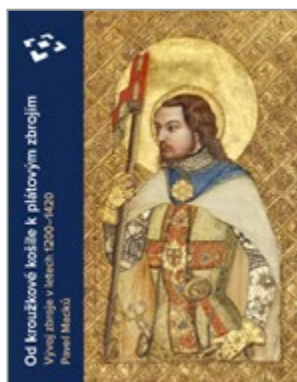
Veronika Pilná

Publikace se zaměřuje na samotnou fyzickou podstatu oblékání našich předků a přibližuje problematiku jeho provedení. Popisuje jednotlivé materiály uplatňované na oděvu, jednotlivé způsoby sešívání, používané stehy a švy. Podrobně se věnuje proměnám stříhové konstrukce a sleduje tak vývoj evropského oděvu. V rámci obrazového doprovodu jsou připojeny experimentálně provedené ukázky např. pro edukační aktivity či výstavní projekty.

ISBN 978-80-85035-63-6

Územní odborné pracoviště v Plzni

Od kroužkové košile k plátové zbroji

Pavel Macků

Kniha shrnuje vývoj zbroje především u elitních vojáků – rytířů ve středoevropském prostoru v letech 1200–1420. V této době dochází k rychlému technologickému rozvoji, který lze charakterizovat jako přechod od kroužkových, přes kombinované až po rané plátové zbroje. Tento vývoj je prezentován na základě srovnání všech typů pramenů, mj. historických, archeologických či muzejních exponátů. Publikace obsahuje přehledové tabulky chronologického vývoje jednotlivých částí zbrojí, obrázky a fotografie originálních exemplářů i kvalitních replik pro lepší představu čtenáře o jejich vrstvení a funkcionalitě.

ISBN 978-80-7480-211-9

Generální ředitelství

Petr Franta architekt. Architektura paměti a slavkovské bojiště.

Význam souvislostí – výběr prací v památkovém kontextu

Petr Franta, Petr Svoboda, Vladimír Šlapeta, Irena Žantovská Murray

Ve spolupráci s architektonickým ateliérem Petr Franta architekti & asoc. vydalo Metodické centrum moderní architektury v Brně kritický katalog ke stejnojmenné výstavě, která mapuje tvorbu architekta Petra Franty se zvláštním zaměřením na intervence do kulturních památek a historického prostředí. Prostor je věnován architektově poslední realizaci, Návštěvníckému centru u Mohyly míru na Prateckém návrší.

ISBN 978-80-87967-38-6

Územní odborné pracoviště v Brně

Piaristický chrám Nalezení sv. Kříže v Litomyšli

Veronika Cinková

Výpravná publikace *Piaristický chrám Nalezení sv. Kříže v Litomyšli* je první ucelenou monografickou knihou zabývající se touto stavbou. Kniha se věnuje historii oprav a vlastnických vztahů ve 20. a 21. století, dějinám stavby i veškerého interiérového vybavení se zvláštním zřetelem na obnovu a restaurátorské práce z let 2011–2015, kdy zde probíhala kompletní obnova z evropských dotací. V publikaci jsou zahrnuty rovněž nové poznatky z archeologických a restaurátorských průzkumů.

ISBN 978-80-87626-13-9

Územní odborné pracoviště v Pardubicích

Ploskovice a Zákupy. Česká sídla Habsburků

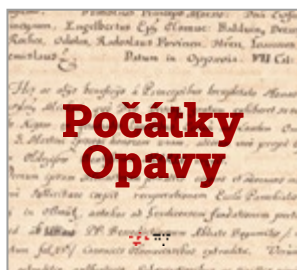
Vladimír Tregl

Monografie odhaluje historický význam zámků Ploskovice a Zákupy ve druhé polovině 19. století a na počátku 20. století, kdy sloužily jako letní rezidence panovnického rodu Habsburků. Zásadní pro oba zámky byl rok 1848, kdy rakouský císař a poslední korunovaný český král Ferdinand Dobrotivý předal vládu svému synovci Františku Josefovi I. a následně si za svou rezidenci zvolil Pražský hrad a zámky v Ploskovicích a Zákupích začal využívat jako svá venkovská sídla.

ISBN 978-80-7480-208-9

Územní památková správa v Ústí nad Labem

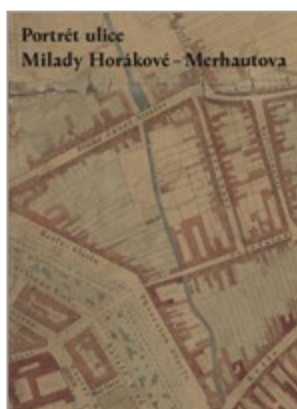
Počátky Opavy

Michal Zezula (ed.)

Kritický katalog k výstavě je členěn do čtyř hlavních částí. První shrnuje pohled historie a archeologie na počátky města Opavy v kontextu změn, kterými střední Evropa prošla na prahu vrcholného středověku. Druhá část obsahuje prepisy a překlady písemností se vztahem k ranému městu. V třetí části jsou formou biografických medailonů představeny osobnosti, které se o poznání nejstarších dějin města zasloužily v oblasti historie a archeologie. Závěrečná čtvrtá část sestává z katalogových hesel věnovaných archeologickým nálezům. Vše doprovází bohatý obrazový doprovod, včetně rekonstrukcí zástavby a podoby města ve 13. století.

ISBN 978-80-88240-37-2

Územní odborné pracoviště v Ostravě

Portrét ulice Milady Horákové – Merhautova

Pavla Cenková, Aleš Homola, Matěj Kruntorád

Publikace týkající se ulice Milady Horákové v centru města Brna navazuje na předchozí monografie o podobně významných ulicích Václavské, Hybešovy, Lidické a Pellicovy. Spolu s novými zjištěními o dějinách ulic i jednotlivých domů je publikace doplněna množstvím současných i archivních fotografií, plánů, vedut města a grafických listů, z nichž byly mnohé publikovány poprvé. Autoři vytvořili ucelený a podrobný průvodce ulicí, která se stává díky kvalitě architektury a pozoruhodné historii jednou z nejzajímavějších částí města.

ISBN 978-80-87967-39-3

Územní odborné pracoviště v Brně

Portrét stínu

Anežka Mikulcová

Kniha je věnována portrétním siluetám – svéráznému typu portrétu, který byl neobyčejně populární napříč společenskými vrstvami od konce 18. do začátku 20. století. Tento fenomén formovaly různorodé kulturně-společenské jevy, jako jsou stínohry, fotografie, umění vystřihování, obrázkové reklamy, karikatury, antikizující móda i divadelní představení. Bohatý obrazový doprovod publikace ilustruje technickou a výtvarnou pestrost siluetových portrétů i jejich formální proměny. Kniha je prvním monografickým zpracováním tématu v českém prostředí.

ISBN 978-807480-2065

Generální ředitelství

Průmyslové dědictví. Nová huť v Ostravě-Kunčicích

Industrial Heritage. The New Metalworks in Ostrava-Kunčice

Miloš Matěj (ed.), Irena Korbelářová, Jan Počta, Ludvík Tejzr

Kniha (v české a anglické jazykové mutaci) představuje historický a technický vývoj významného hutního podniku ostravské aglomerace, který byl v průběhu 40. a 50. let 20. století budován jako pobočný závod Vítkovických železáren a který od roku 1952 pracoval samostatně pod názvem Nová huť Klementa Gottwalda, později pouze Nová huť, dnes Liberty Ostrava. Celkový přehled doplňují registry a technologická schémata hlavních výrobních zařízení a fotografie Viktora Máchy.

ISBN 978-80-88240-39-6 (česká verze), ISBN 978-80-88240-40-2 (anglická verze)

Územní odborné pracoviště v Ostravě

Roubený dům na Rokycansku

Alena Aubrechtová, Karel Foud, Tomáš Karel, Stanislav Plešmíd

Kritický katalog stejnojmenné výstavy se věnuje souboru roubených staveb Rokycanska. Přibližuje vývoj historického stavebního fondu oblasti i samotné dějiny regionu a věnuje se představení dochované dokumentace. Charakterizován je roubený stavební fond a jednotlivé části staveb. Nejobsažnější je katalogizační část publikace. Popisy jsou doplněny soudobou i archivní fotodokumentací, náčrtý a výkresy.

ISBN 978-80-85035-64-3

Územní odborné pracoviště v Plzni

Strojní cihelna v Boubíně, kulturní památka

Stanislav Plešmíd, David Tuma

Drobná populárně-naučná publikace se věnuje historii a popisu bývalé strojní cihelny v Boubíně. Jádrem a dominantou celého areálu je objekt dvoukomorové žárové pece s komínem. V její blízkosti stojí lisovna a otevřené kolny. Na okraji hliniště byly objeveny úseky úzkorozchodné dráhy pro překlápěcí vozíky, před ústím lisu se nalézá šikmý výtah. Dochována je část strojního vybavení, zbytky nářadí a starých forem. Komplexně dochované cihlářské pracoviště představuje mimořádnou vzácnost.

ISBN 978-80-85035-65-0

Územní odborné pracoviště v Plzni

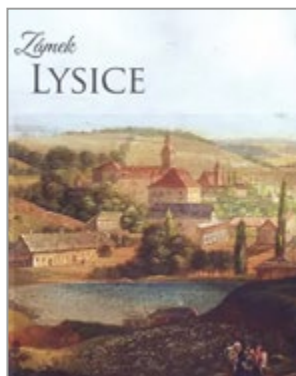
Vila Stiassni

Kateřina Konečná

Publikace představuje jednu z nejvýznamnějších vil meziválečného Brna, která je součástí prestižního seznamu Iconic Houses – světových ikonických domů 20. století. Vilu navrhl architekt Ernst Wiesner pro rodinu židovského textilního továrníka Alfreda Stiassni. Kniha přibližuje osobnost architekta Wiesnera a jeho tvorbu, historii rodiny Stiassni i vývoj jejich podnikání. Detailně se věnuje interiéru vily, zahradě a poválečnému období, kdy objekt sloužil jako vládní vila. Publikace je doplněna bohatou obrazovou přílohou.

ISBN 978-80-908257-5-8

Územní památková správa v Kroměříži

Zámek Lysice

Michal Konečný

Publikace je druhým doplněným vydáním průvodce zámek Lysice. Publikace se věnuje jednomu z nejpůsobivějších moravských zámků, jehož barokní podoba vznikla na místě původní renesanční vodní tvrze a byla upravována ještě počátkem 19. století. Lysické interiéry vynikají bohatou výzdobou a jedinečným mobiliářem, který návštěvníkům přibližuje životní styl přední moravské hraběcí rodiny Dubských z Třebomyslic. Součástí prohlídkové nabídky je také návštěva unikátní zámecké zahrady s promenádní kolonádou a salou terrenou. Zahradní okruh zahrnuje rovněž oranžerii a historické zámecké zahradnictví z druhé poloviny 19. století.

ISBN 978-80-908257-4-1

Územní památková správa v Kroměříži

Periodika

Fontes Nissae

Odborné recenzované periodikum se zaměřuje na oblast historie, památek a umění a představuje výsledky aktuálních výzkumů zacílených na dávnou i novodobou historii šířeji vnímaného regionu. Vydavatelem je Technická univerzita v Liberci a na podobě časopisu se spolupodílí mj. i Národní památkový ústav a jeho územní odborné pracoviště v Liberci.

ISSN: 1213-5097, 25. ročník, 2 čísla

Územní odborné pracoviště v Liberci

Monumentorum Custos – Časopis pro památky severozápadních Čech

Periodikum o památkách severozápadních Čech, které vydává ÚOP ve spolupráci s Filozofickou fakultou Univerzity Jana Evangelisty Purkyně. Dvojčíslo časopisu obsahuje studie o scagliolách a umělých mramorech v klášterním kostele Nanebevzetí Panny Marie v Oseku, sochařské výzdobě kostela sv. Antonína Paduánského v Milešově, areálu továrny na ultramarín v Chabařovicích a o konventu kapucínského kláštera v Žatci. Materiál byl věnován tvorbě kamenického mistra I. J. Jenatscheho z Chabařovic a objevu Madony s anděly z Havraně.

ISSN: 1803-781X, 17. ročník, dvojčíslo

Územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem

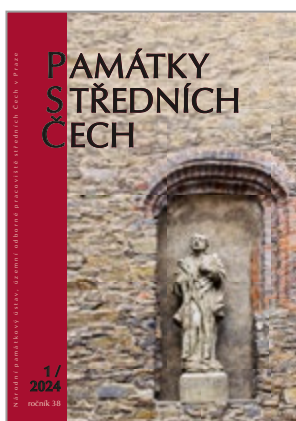

Památky

Časopis představuje dění památkové péče v jednotlivých regionech České republiky a poskytuje prostor pro prezentaci výsledků odborné práce. Je určen všem zájemcům o památky, kulturní dědictví a historii nejen z řad odborníků, ale také z širší veřejnosti.

ISSN: 2788-0435, 3. ročník, 4 čísla

Generální ředitelství

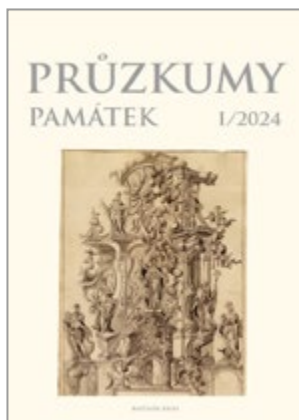
Památky středních Čech

Odborný recenzovaný časopis pro národní kulturní dědictví, památkovou péči, dějiny umění a archeologii ve Středočeském kraji a v Praze. Obsahem příspěvků jsou výsledky průzkumů celého druhového spektra památek a tematicky rozsáhlá činnost v oblasti praktické památkové péče.

ISSN: 0862-1586, 38. ročník, 2 čísla

Územní odborné pracoviště středních Čech v Praze

Průzkumy památek

Recenzovaný časopis je uznávanou platformou pro prezentaci výsledků odborné dokumentace, průzkumů a výzkumů památkového fondu České republiky, s přesahy do mezinárodních souvislostí.

ISSN: 1212-1487, 31. ročník, 2 čísla

Územní odborné pracoviště středních Čech v Praze

Staletá Praha

Multioborový recenzovaný časopis zařazený do databáze Scopus, zaměřený na kulturní dědictví a historický vývoj v Praze. Uveřejňuje nové poznatky související s nemovitými i movitými pražskými památkami z pohledu různých historických disciplín. První číslo je zacíleno především na dějiny architektury, umění a památkovou péči, druhé pak na archeologii a stavební historii.

ISSN 0231-6056 (print), E-ISSN 3029-5483 (online), 40. ročník, 2 čísla

Územní odborné pracoviště v Praze

Zprávy památkové péče

Celostátní odborný recenzovaný časopis seznamuje s novými poznatky v oboru péče o movité i nemovité kulturní dědictví. Určen je především profesionálním pracovníkům památkové péče, ale i odborníkům ze souvisejících oborů či vlastníkům památek.

ISSN: 1210-5538, 83. ročník, 4 čísla

Generální ředitelství

VZDĚLÁVÁNÍ, EDUKACE, POPULARIZACE

Vzdělávání a edukace v rámci Národního památkového ústavu probíhá jak v odborné, tak i popularizační rovině. Oddělení edukace a dalšího vzdělávání Generálního ředitelství v Praze zajišťuje akreditované studijní programy pro památkáře z měst a obcí, odborné kurzy a další edukační programy. V roce 2024 doplnil tradiční aktivity například příměstský tábor pro děti zaměstnanců.

Akreditované odborné kurzy památkové péče

V NPÚ pokračovala realizace akreditovaných odborných vzdělávacích programů. Dvouletý kurz památkové péče pro veřejnost má v NPÚ dlouholetou tradici. V roce 2024 skončil 27. ročník a byl zahájen 28. ročník kurzu, který aktuálně navštěvuje 38 posluchačů. Akreditovaný kurz pro magistráty a obce s rozšířenou působností s názvem Památkové kompetence v praxi úředníka úspěšně absolvovalo 11 posluchačů. V rámci výuky si výkonní památkáři a památkářky ze všech krajů republiky vyzkoušeli vlastníma rukama také práci s vápenou maltou a štukem na zednické dílně v Moravské Třebové a tradiční rukodělné opracování dřeva v restaurátorských ateliérech muzea v přírodě ve Frenštátu pod Radhoštěm.

Interní vzdělávání zaměstnanců

V rámci programu interního vzdělávání bylo pro zaměstnance NPÚ připraveno 22 odborných vzdělávacích aktivit. Ty byly posíleny o platformu a zázemí mezinárodního projektu Heritage Train (Erasmus plus). Do 150 hodin odborné výuky se zapojilo 272 kolegů ze všech regionálních pracovišť. V nabídce byly různé typy aktivit, včetně dvou workshopů zaměřených na práci se zdravotně znevýhodněnými návštěvníky památek pro pracovníky ÚPS. Akce měly velký ohlas, lektory byli mimo jiné sami vozíčkáři a neslyšící. Obnovily se i kurzy rozvoje měkkých dovedností, zaměřené v loňském roce na efektivní komunikaci, vyjednávací taktiky a předcházení konfliktům pro vedoucí oddělení garantů území z ÚOP, aby zvýšili svoje kompetence při projednávání projektů s investory, vlastníky a architekty ve prospěch památek.

Den otevřených dveří na Ministerstvu kultury

Na Den české státnosti 28. října připravilo oddělení edukace prezentaci NPÚ pro Den otevřených dveří Ministerstva kultury ČR v Nostickém paláci určený návštěvníkům z řad široké veřejnosti. Ti si mohli vlastnoručně vyzkoušet výrobu sgrafitového psaníčka a seznámit se s technikou sgrafita a ověřit své znalosti v poznávacích kvízech zaměřených na zámecká barokní divadla a lokaci hradů a zámků ve správě NPÚ. Program, kterého využilo také hodně ukrajinských rodin, byl připraven i pro nejmenší návštěvníky.

Letní škola památkové edukace v Kladru

Ve dnech 21.–24. září 2024 se v klášteře Kladru uskutečnila Letní škola památkové edukace. Účastnili se jí pracovníci z řad památkové péče a pedagogové, které spojuje zájem o edukaci a interpretaci kulturního dědictví. Pozornost byla zaměřena na odkaz architekta Jana Blažeje Santiniho-Aichela. Jeho dílo frekventanti poznávali nejen myslí, nýbrž také tvůrčími metodami a prožitkem. Vrcholem setkání byla večerní slavnost v kostele Nanebevzetí Panny Marie spojená s instalací artefaktů vytvořených v rámci výtvarných dílen.

Příměstské tábory pro děti zaměstnanců

V loňském roce uspořádalo oddělení vzdělávání dva příměstské tábory pro děti zaměstnanců NPÚ jako pilotní projekt, který měl otestovat nový zaměstnanecký benefit. Děti zaměstnanců z pracovišť v Kroměříži prožily na začátku července týden plný dobrodružství objevováním Květné zahrady, kde měl tábor zázemí. Navštívily také kroměřížskou Podzámeckou zahradu a zámecký areál v Holešově.

Děti zaměstnanců z pražských pracovišť a objektů v okolí Prahy měly možnost se zúčastnit tábora poslední srpnový týden, během kterého navštívily Národní muzeum, a především objekty ve správě NPÚ: zahrady pod Pražským hradem, Sázavu, Veltrusy a Invalidovnu. Všude pro ně byl připraven zajímavý program v duchu zážitkové pedagogiky. Děti tak měly možnost přirozeně poznat pražské památky, ale především získat vztah k prostředí, ve kterém pracují jejich rodiče.

Územní odborná pracoviště pořádají celoročně v regionech aktivity pro odbornou i laickou veřejnost. Jedná se jak o odborné konference, setkání a výstavy, tak i popularizační komentované prohlídky, přednášky na témata spojená s dalšími projekty NPÚ, výtvarné soutěže pro děti nebo rozhlasový cyklus o sakrální architektuře. V této části představujeme výběr aktivit, do kterých bylo možné se v předchozím roce zapojit.

Informační panely ve Vojanových sadech

Ing. arch. Ondřej Šefců napsal a ilustroval historické texty pro osm informačních (vzdělávacích) panelů ve Vojanových sadech o místní přírodě a dějinách, které byly realizovány m. č. Praha 1 díky soukromým dárcům a slavnostně odhaleny 18. ledna 2024. Na vzniku cedulí spolupracovali historici, archeologové, památkáři, ornitologové, dendrologové a výtvarníci. Vyprávějí historii sadů od raného středověku přes 17. a 18. století, kdy byly jako klášterní zahrada užívány bosými karmelitkami, až do přeměny v krajinářský park v polovině 20. století. Návštěvníci se dočtou též mnohé o historii Malé Strany, jejích původních přírodních podmínkách a nahlédnou do tajů klášterních zahrad a jejich bohaté symboliky.

Územní odborné pracoviště v Praze

Vzdělávací programy v Českých Budějovicích a Českém Krumlově

NPÚ, ÚOP v Českých Budějovicích pravidelně nabízí dvakrát ročně žákům ZŠ a studentům SŠ vzdělávací programy v autentickém prostředí památkových objektů a zón. Na jaře v rámci Mezinárodního dne památek a na podzim v rámci Dnů evropského dědictví. Didaktických programů vedených odbornými lektory se účastní každý rok na tisíc žáků a studentů. V řadě škol se programy staly součástí školních vzdělávacích programů. Programy jsou realizovány ve spolupráci s městy České Budějovice a Český Krumlov. Blíže <https://www.npu.cz/cs/uop-ceske-budejovice/vzdelavani/pro-ms-zs-a-ss>

Územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích

Kurz Dokumentace a průzkumy historických krovů

Plzeňské pracoviště organizovalo 25. ročník odborného kurzu pod záštitou Sdružení pro stavebněhistorický průzkum, z. s., ÚOP v Plzni a Ústavu teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v. v. i., který se uskutečnil ve dnech 8.–13. září 2024 v Dobřívě. Účastníci kurzu měli tentokrát možnost navštívit oblast Rožmitálska a Plzeňska. Na seznamu byla pestrá škála stavebních památek od nejvýznamnějších objektů, mezi které patří katedrála sv. Bartoloměje v Plzni, kostel Narození Panny Marie ve Starém Plzenci, zámek v Nebílově, v Rožmitále pod Třemšínem nebo Mirošově, přes technické památky jako vodní hamr v Dobřívě nebo mlýn ve Starosedlském Hrádku až po památky tradičního lidového stavitelství, jakými jsou usedlost v Dobřívě čp. 5 nebo statek U Matoušů čp. 1 v Bolevci.

Územní odborné pracoviště v Plzni

Celostátní seminář **Hrázděná architektura Chebska**

ÚOP v Lokti uspořádalo v Chebu ve spolupráci s generálním ředitelstvím NPÚ a Karlovarským krajem celostátní odborný seminář zaměřený na problematiku poznání, ochrany a obnovy lidového stavitelství a vesnických sídel. Program semináře s účastí sta odborníků z celé republiky byl třídní a obsahoval dva přednáškové bloky, komentovanou procházku po významných památkách města Chebu a celodenní exkurzi. Přednášky se zabývaly různými regionálními formami hrázděné architektury i poznatky získanými při její obnově. Specifika chebského hrázděného stavitelství byla účastníkům představena v rámci exkurze, při níž byly navštíveny obce s významnými soubory lidové architektury.

Územní odborné pracoviště v Lokti

Cyklus o sakrálních stavbách na Českém rozhlasu

Na vlnách Českého rozhlasu Vltava byl od dubna do června 2024 odvysílán osmidílný cyklus s názvem *Kdo postaví více kostelů?* O sakrálních stavbách z počátku 20. století. Kolegové z ústeckého ÚOP seznámili posluchače s historií i současností těch nejzajímavějších katolických a evangelických kostelů či kaplí našeho regionu, jejichž rozmanitý stavební styl se pohybuje od neoslohového ztvárnění po funkcionalismus. Jednotlivé díly jsou k poslechu na webu *Českého rozhlasu*.

Územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem

Výtvarná soutěž pro školy – **Děti památkám, památky dětem.** Rok s šlechtickým rodem Habsburků

Výtvarně historický projekt *Děti památkám, památky dětem. Rok s šlechtickým rodem Habsburků* propojil výtvarné dovednosti žáků základních a středních škol z celého Libereckého kraje. Edukativní projekt vznikl pod patronací ÚOP v Liberci ve spolupráci s ÚPS v Praze/ Ústí nad Labem a Severočeským muzeem v Liberci s hlavním cílem rozšířit povědomí žáků o regionální historii panovníckého rodu Habsburků. Samotná soutěž byla zakončena slavnostním večerem v Severočeském muzeu v Liberci, kde došlo i k vyhlášení výsledků soutěže a předání cen.

Územní odborné pracoviště v Liberci

Den architektury 2024

Už poněkoličkáte se naše pracoviště zapojilo do programu mezinárodního festivalu Den architektury, který tentokrát proběhl na přelomu září a října. Pro veřejnost jsme připravili exkluzivní prohlídku interiérů jaroměřské Ettrichovy vily čp. 27 situované v areálu bývalé přádelny juty. Účastníci měli jedinečnou možnost nahlédnout do autenticky dochovaných interiérů továrnícké vily z roku 1873. Objekt navržený neznámým architektem byl na začátku 20. století upraven podle plánů vídeňského architekta Ernsta von Gotthilf-Miskolczy. Součástí prohlídky, připravené Ing. Matějem Kubínou, byl také výklad o rodině Ettrichových a historii průmyslového zpracování juty a počátcích průmyslu v Jaroměři obecně.

Územní odborné pracoviště v Josefově

Putovní výstava *Památky zahradního umění v Pardubickém kraji*

V červnu 2024 pardubické pracoviště NPÚ představilo na státním zámku Slatiňany novou putovní výstavu *Památky zahradního umění v Pardubickém kraji*, soustředící se na méně známé památky zahradního umění v našem kraji: pietní místo Ležáky, pietní místo Růžový palouček, zámecký park Choceň, zámecký park Žamberk, zámeckou zahradu Heřmanův Městec, zámeckou zahradu Chrást, zámeckou zahradu Choltice, zámeckou zahradu Chroustovice, zámeckou zahradu Letohrad, zámeckou zahradu Zámorsk a zámecký park Slatiňany. Ze Slatiňan putovala výstava do Městského muzea Chrást, kde byla představena veřejnosti i účastníkům Univerzity třetího věku Chrást a Lukavice.

Územní odborné pracoviště v Pardubicích

Workshopy MUNI

Univerzitní centrum Masarykovy univerzity v Telči a ÚOP v Telči připravily na leden a únor 2024 dva jednodenní workshopy na téma Využití kulturního dědictví – příklady dobré praxe. Tato aktivita, která vznikla za podpory Fondů EHP a Norska 2014–2021, byla určena pro zájemce o obnovu památek, podnikatele a studenty v oblasti cestovního ruchu, majitele památkově chráněných objektů a neziskové organizace. Workshop představil činnost redakce PROPAMÁTKY, dalšími tématy byly sakrální památky a hledání jejich nového využití. Samostatně také proběhl workshop o pivovaru v Lobči, který byl zaměřen jak na stavební část obnovy, tak i na jeho provoz a ekonomiku.

Územní odborné pracoviště v Telči

Den knihoven v Brně

Dne 4. června 2024 se pracoviště zúčastnilo druhého ročníku Dne brněnských knihoven. Spolu s dalšími knihovnami se zde představily knihovna ÚOP v Brně a knihovna Metodického centra moderní architektury. Dopolední program byl věnován studentům středních škol, odpolední část, doprovázená kulturním programem, byla vyhrazena široké veřejnosti. Na stanovišti NPÚ se mohli návštěvníci dozvědět informace o činnosti instituce, stejně tak jako o službách NPÚ veřejnosti, k nimž patří také možnost využití knihoven a studoven NPÚ pro potřeby badatelů.

Územní odborné pracoviště v Brně

Buchlovský Sciurus 2024

Státní hrad Buchlov v pátek 13. září již tradičně hostil sympozium ÚOP v Kroměříži, 14. ročník představil nejen památky Zlínského kraje, ale prezentována byla i památková péče v Polsku, výsledky průzkumů na přerovských památkách, vesnický urbanismus na jihovýchodní Moravě, středověký Velehrad, obnova částí hradu Cimburk, průzkumy na hradních zříceninách Starý Světlav a Nový Šaumburk, užití historického umělého kamene v architektuře, publikace *Péče o památky na Valašsku v letech 1850 až 1938*, fotogrammetrie v památkové péči.

Územní odborné pracoviště v Kroměříži

Komentované prohlídky Petrášova paláce

Budovu tzv. Petrášova paláce, sídla ÚOP v Olomouci, navštívilo v září v rámci konání Dnů evropského dědictví 2024 rekordních 530 návštěvníků. Budovu si mohli prohlédnout prostřednictvím komentovaných prohlídek a seznámit se nejen s historií a stavebním vývojem budovy paláce, ale i s odbornou pracovní náplní zaměstnanců NPÚ. Zájemci vystoupali vřetenovým kamenným schodištěm k renesančním arkádám, nahlédli do odborné knihovny a badatelny. S výkladem si prohlédli unikátní archeologické nálezy i reprezentační interiéry z konce 19. století.

Územní odborné pracoviště v Olomouci

POČÁTKY OPAVY: Příběh vzniku jednoho z nejstarších měst České republiky

Výstava populárně-vědnou a přístupnou formou představila příběh vzniku Opavy a obecné principy etablování měst založených na německých právních zvyklostech. Opava si připomněla 800 let od vydání královského privilegia, ve kterém byla poprvé označena jako město. Bylo možné zhlédnout unikátní nálezy datované do první poloviny 13. století. Součástí byla vizualizace města a obytného domu prvních opavských kupců, animovaný film, slideshow exponátů i ukázky replik dobových oděvů a obuvi. S autory byla natočena série promítaných videoreportáží. Společně s výstavou byl vydán stejnojmenný katalog.

Územní odborné pracoviště v Ostravě

Národní památkový ústav tvoří téměř dvě desítky pracovišť nacházejících se na území celé republiky. V předchozí části výroční zprávy jsme čtenáře seznámili s nejzajímavějšími událostmi roku 2024. Na následujících stranách přinášíme souhrnné přehledy o činnosti instituce.

Přehled pracovišť Národního památkového ústavu

Generální ředitelství

generální ředitelka:
Ing. arch. Naděžda Goryczková
Valdštejnské nám. 162/3
118 01 Praha 1 – Malá Strana
T: 257 010 111, E: sekretariat@npu.cz
www.npu.cz/cs/generalni-reditelstvi-npu ↗

Územní odborné pracoviště v Lokti

ředitelka: Mgr. Romana Riegerová
Kostelní 81/25, 357 33 Locket
T: 352 684 796, E: sekretariat.loket@npu.cz
www.npu.cz/cs/uop-loket ↗

Územní odborné pracoviště v Praze

ředitel: PhDr. Jaroslav Podliska, Ph.D.
Na Perštýně 356/12
110 00 Praha 1 – Staré Město
T: 234 653 111, E: sekretariat.praha@npu.cz
www.npu.cz/cs/uop-praha ↗

Územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem

ředitel: Mgr. Lucie Radová (od 1. 7.)
Podmokelská 1/15, 400 07 Ústí nad Labem
T: 472 704 800, E: sekretariat.usti@npu.cz
www.npu.cz/cs/uop-usti-nad-labem ↗

Územní odborné pracoviště středních Čech

ředitel: Ing. Jan Žižka
Sabinova 373/5, 130 00 Praha 3 – Žižkov
T: 274 008 111, E: sekretariat.sc@npu.cz
www.npu.cz/cs/uop-stredni-cechy ↗

Územní odborné pracoviště v Liberci

ředitel: Mgr. Miloš Krčmář
Jablonecká 642/23, 460 01 Liberec
T: 485 222 411, E: sekretariat.liberec@npu.cz
www.npu.cz/cs/uop-liberec ↗

Územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích

ředitel: Ing. Daniel Šnejd, DiS.
Senovážné náměstí 6
370 21 České Budějovice
T: 387 312 140, E: sekretariat.cb@npu.cz
www.npu.cz/uopcb ↗

Územní odborné pracoviště v Josefově

ředitel: Ing. Jiří Balský
Okružní 418, 551 02 Jaroměř-Josefov
T: 491 509 539, E: sekretariat.josefov@npu.cz
www.npu.cz/cs/uop-josefov ↗

Územní odborné pracoviště v Plzni

ředitel: Mgr. Petr Sokol
Prešovská 7/171, 306 37 Plzeň
T: 377 360 911, E: sekretariat.plzen@npu.cz
www.npu.cz/cs/uop-plzen ↗

Územní odborné pracoviště v Pardubicích

ředitelka: Mgr. Naděžda Pemlová
Příhrádek 5, 531 16 Pardubice
T: 724 021 161, E: sekretariat.pardubice@npu.cz
www.npu.cz/cs/uop-pardubice ↗

Územní odborné pracoviště v Telči

ředitel: Ing. Libor Karásek
Hradecká 6, 588 56 Telč
T: 567 213 116, E: sekretariat.telc@npu.cz
www.npu.cz/cs/uop-telc ↗

Územní odborné pracoviště v Brně

ředitel: PhDr. Zdeněk Vácha
nám. Svobody 8, 601 54 Brno
T: 542 536 216, E: sekretariat.bрно@npu.cz
www.npu.cz/cs/uop-brno ↗

Metodické centrum moderní architektury v Brně

vedoucí: Ing. Petr Svoboda
Preslova 573/53, 602 00 Brno
T: 724 016 567, E: svoboda.petr@npu.cz
www.facebook.com/MCMABrno ↗

Územní odborné pracoviště v Olomouci

ředitel: Mgr. František Chupík, Ph.D.
Horní náměstí 410/25, 779 00 Olomouc
T: 585 204 111, 775 888 957
E: sekretariat.olomouc@npu.cz
www.npu.cz/cs/uop-olomouc ↗

Územní odborné pracoviště v Kroměříži

ředitelka: Ing. Nelly Komendová
Riegrovo nám. 3228/22, 767 01 Kroměříž
T: 776 198 363, E: sekretariat.kromeriz@npu.cz
www.npu.cz/cs/uop-kromeriz ↗
www.facebook.com/pamatkari.kromeriz ↗

Metodické centrum zahradní kultury v Kroměříži

vedoucí: Ing. Lenka Křesadlová, Ph.D.
Riegrovo nám. 3228/22, 767 01 Kroměříž
T: 724 808 266, E: kresadlova.lenka@npu.cz
www.facebook.com/mczk.kromeriz ↗

Územní odborné pracoviště v Ostravě

ředitel: Mgr. Michal Zezula, Ph.D.
Odboje 1941/1, 702 00 Ostrava
T: 595 133 903, E: sekretariat.ostrava@npu.cz
www.npu.cz/cs/uop-ostrava ↗

Metodické centrum průmyslového dědictví v Ostravě

vedoucí: prof. PhDr. Ing. arch. Miloš Matěj,
Ph.D. et Ph.D.
Odboje 1941/1, 702 00 Ostrava
T: 775 892 640, E: ryskova.michaela@npu.cz

Územní památková správa v Ústí nad Labem

ředitel: PhDr. Petr Hrubý
Podmokelská 1/15, 400 07 Ústí nad Labem
T: 472 704 850, E: lukaskova.romana@npu.cz
www.npu.cz/cs/ups-usti-nad-labem ↗
(do 30. 6. pod názvem ÚPS v Praze)

Územní památková správa v Českých Budějovicích

ředitel: Mgr. Petr Pavelec, Ph.D.
nám. Přemysla Otakara II. 34
370 21 České Budějovice
T: 386 356 921, E: ups.budejovice.pr@npu.cz
www.npu.cz/cs/ups-ceske-budejovice ↗

Územní památková správa na Sychrově

ředitel: PhDr. Miloš Kadlec
Zámek Sychrov čp. 3, 463 44 Sychrov
T: 482 360 001, E: ups.sychrov.pr@npu.cz
www.npu.cz/cs/ups-sychrov ↗

Územní památková správa v Kroměříži

ředitel: Ing. Petr Šubík
Sněmovní náměstí 1, 767 01 Kroměříž
T: 573 301 432, E: ups.kromeriz.pr@npu.cz
www.npu.cz/cs/ups-kromeriz ↗
www.facebook.com/npukm ↗

PŘEHLEDOVÁ ČÁST

O NÁRODNÍM PAMÁTKOVÉM ÚSTAVU

Národní památkový ústav je odbornou a výzkumnou organizací státní památkové péče s celostátní působností. Je státní příspěvkovou organizací ve smyslu platného zákona o státní památkové péči (zák. č. 20/1987 Sb., ve znění pozdějších změn) řízenou Ministerstvem kultury („MK“).

NPÚ se po transformaci proběhlé k 1. lednu 2013 člení na následující organizační celky. Generální ředitelství v Praze („GnŘ“) řídí a metodicky vede celkovou činnost NPÚ a v rozsahu vymezeném zákonem, statutem a vnitřními předpisy přímo zajišťuje úkoly státní památkové péče. Územní odborná pracoviště („ÚOP“) v jednotlivých krajích zajišťují úkoly státní památkové péče v plném rozsahu daném zákonem ve své územní působnosti a dále poskytují odbornou a metodickou pomoc vlastníkům a správcům památek. Územní památkové správy („ÚPS“) v Ústí nad Labem, v Českých Budějovicích, na Sychrově a v Kroměříži zajišťují správu památek ve správě NPÚ.

Národní památkový ústav

Valdštejnské náměstí 162/3
118 01 Praha 1

zřízen Ministerstvem kultury
k 1. 1. 2003

IČO: 75032333

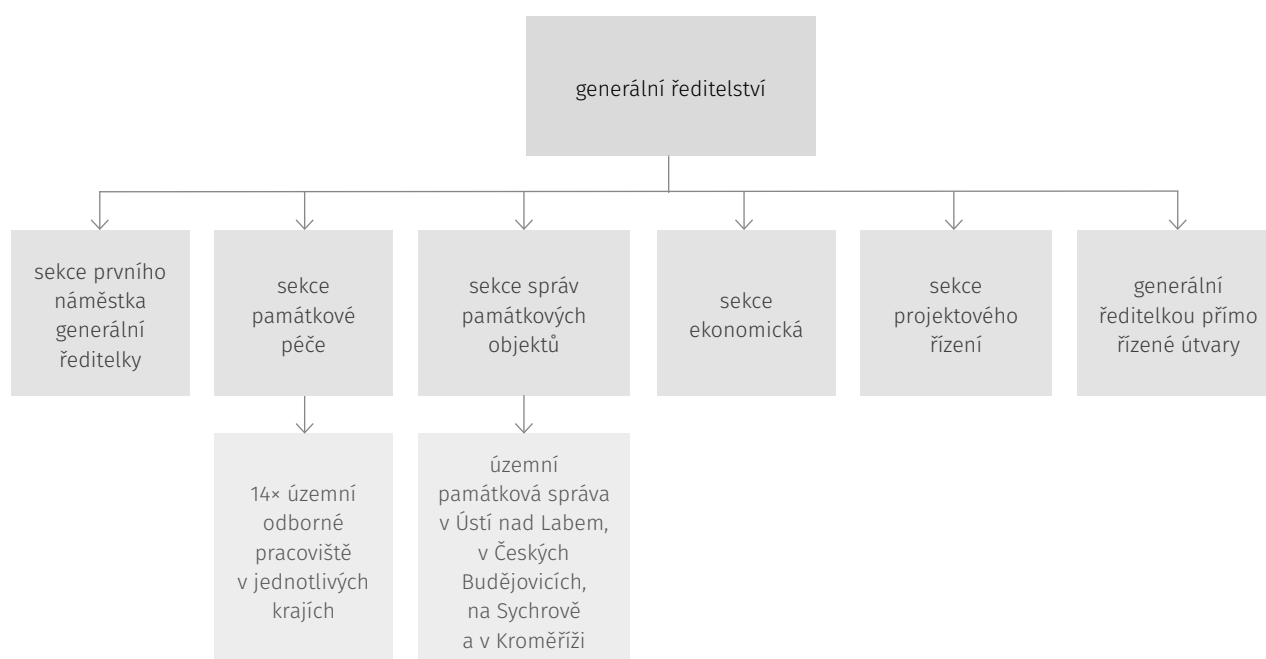
DIČ: CZ75032333

Kontakt

ústředna: 257 010 111

e-mail: epodatelna@npu.cz

www.npu.cz

Činnost NPÚ

Hlavní činnosti NPÚ lze rozdělit na dvě základní skupiny:

- výzkum a vývoj, jakož i odborné a metodické činnosti usměrňující péči o památky ve vlastnictví a správě jiných subjektů a o památkově chráněná území;
- péči o soubor zpřístupněných kulturních památek („KP“), zejména státních hradů („SH“) a zámků („SZ“), které jsou ve správě NPÚ.

Poradní orgány ředitelů pracovišť NPÚ

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ

Vědecká rada generální ředitelky
Komise pro ochranu památkového fondu v oblasti železniční dopravy
Komise pro ochranu památkového fondu vzniklého ve 2. polovině 20. století
Komise generální ředitelky NPÚ pro vědu a výzkum
Komise pro hodnocení výzkumných (grantových) projektů
Pedagogická rada
Redakční rada časopisu Zprávy památkové péče
Redakční rada časopisu Památky
Komise pro nabývání předmětů movitého kulturního dědictví v NPÚ
Komise pro mobiliární fondy
Komise pro archeologii
Kolegium GR – pouze zaměstnanci NPÚ
Etická komise – pouze zaměstnanci NPÚ
Komise kastelánů – pouze zaměstnanci NPÚ
Ediční rada NPÚ
Ediční rada GnŘ – pouze zaměstnanci NPÚ

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ V PRAZE

Památková rada
Pražská archeologická komise
Regionální komise pro Ústřední seznam kulturních památek
Redakční rada Staleté Prahy a Ediční rada
Interní komise

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE

Památková rada
Ediční rada
Interní odborná komise
Regionální komise pro posuzování návrhů na prohlášení věci za kulturní památku
Krajská archeologická komise
Redakční rada časopisu Průzkumy památek
Redakční rada časopisu Památky středních Čech

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ V ČESKÝCH BUĎĚJOVICÍCH

Ediční rada
Interní komise
Komise pro posuzování žádostí o finanční podporu péče o kulturní památky v územní působnosti ÚOP
Krajská archeologická komise
Památková rada
Regionální komise pro Ústřední seznam kulturních památek

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ V PLZNI

Památková rada
Krajská archeologická komise
Regionální komise pro Ústřední seznam kulturních památek
Interní komise

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ V LOKTI

Památková rada
Regionální komise pro Ústřední seznam kulturních památek
Krajská archeologická komise
Interní komise

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

Krajská archeologická komise
Památková rada

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ V LIBERCI

Krajská archeologická komise
Regionální komise pro Ústřední seznam kulturních památek
Památková rada
Interní komise

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ V JOSEFOVĚ

Památková rada
Krajská archeologická komise
Interní komise
Regionální komise pro Ústřední seznam kulturních památek

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ V PARDUBICÍCH

Památková rada
Krajská archeologická komise

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ V TELČI

Památková rada
Krajská archeologická komise
Interní komise
Regionální komise pro Ústřední seznam kulturních památek

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ V BRNĚ

Krajská archeologická komise
Regionální komise pro Ústřední seznam kulturních památek
Interní komise
Památková rada
Ediční rada

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ V OLOMOUCI

Památková rada
Krajská archeologická komise
Regionální komise pro Ústřední seznam kulturních památek
Interní komise

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ V KROMĚŘÍŽI

Interní komise
Krajská archeologická komise
Odborná rada Metodického centra zahradní kultury v Kroměříži
Památková rada
Redakční rada
Regionální komise pro Ústřední seznam kulturních památek

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVÍŠTĚ V OSTRAVĚ

Památková rada
Redakční rada
Regionální komise pro posuzování návrhů na prohlášení za kulturní památku
Krajská archeologická komise

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ SPRÁVA V ÚSTÍ NAD LABEM

Odborná rada ředitele NPÚ, ÚPS v Ústí nad Labem
Interní rada ředitele ÚPS k otázkám obnovy památek ve správě NPÚ
Komise ředitele ÚPS v Ústí nad Labem pro nabývání movitých předmětů kulturního dědictví

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ SPRÁVA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Interní rada ředitele NPÚ, ÚPS v Českých Budějovicích k otázkám obnovy památek ve správě NPÚ
Komise pro nabývání movitých předmětů kulturního dědictví NPÚ, ÚPS v Českých Budějovicích
Škodní komise NPÚ, ÚPS v Českých Budějovicích
Ediční rada NPÚ, ÚPS v Českých Budějovicích

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ SPRÁVA NA SYCHROVĚ

Interní rada ředitele NPÚ, ÚPS na Sychrově
Pracovní komise pro tvorbu interiérových instalací ÚPS na Sychrově
Pracovní komise pro nabývání předmětů movitého kulturního dědictví ÚPS na Sychrově

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ SPRÁVA V KROMĚŘÍŽI

Interní rada ředitele NPÚ, ÚPS v Kroměříži k otázkám obnovy památek ve správě NPÚ
Pracovní komise pro tvorbu interiérových instalací ÚPS v Kroměříži
Pracovní komise pro nabývání předmětů movitého kulturního dědictví ÚPS v Kroměříži

Národní památkový ústav na základě svého zákonného pověření

- plní úkoly stanovené zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči;
- koordinuje a z velké části vlastními odbornými kapacitami zajišťuje základní a aplikovaný vědecký výzkum pro zkvalitňování vědeckého poznání kulturního dědictví, jakož i rozvoje teorie, metodologie a praxe oboru památkové péče;
- vydává v zájmu zvyšování odbornosti a dosažení jednotných standardů kvality, jakož i předvídatelnosti svých odborných vyjádření na podkladě vlastního vědeckého výzkumu i spolupracujících vědeckých a odborných ústavů a vysokých škol celostátně doporučené odborné metodiky a metodická vyjádření, která průběžně aktualizuje;
- zabezpečuje odbornou a metodickou činnost týkající se péče o nemovité a movité kulturní památky, jejich soubory, památkové rezervace, památkové zóny, ochranná pásma a území s archeologickými nálezy;
- shromažďuje a odborně zpracovává vědecké poznatky související s kulturními památkami, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi, a napomáhá jejich praktickému uplatnění;
- pro vykonávání odborných činností systematicky ošetřuje, využívá, spravuje a doplňuje dokumentační sbírky a informační fondy obsahující písemnou, grafickou, mapovou a fotografickou dokumentaci; podle kapacitních možností své dokumentační sbírky zpřístupňuje a napomáhá vlastníkům kulturních památek odborným poradenstvím při vyhledávání archivní dokumentace a dalšími odbornými službami, přitom využívá i fondů archivů, muzeí a galerií včetně informačních bází odborné literatury;
- vede Ústřední seznam kulturních památek České republiky a podílí se na zkvalitňování dat v něm obsažených jak vlastními výzkumy, tak koordinací výzkumu památek a převodem jeho výsledků do příslušné evidence;
- zabezpečuje postupnou digitalizaci údajů o kulturních památkách, památkových rezervacích, památkových zónách a ochranných pásmech;
- vyjadřuje se k návrhům na prohlášení nemovitých a movitých věcí za kulturní památky nebo zrušení prohlášení věci za kulturní památku, zpracovává i vlastní návrhy na prohlášení věci za kulturní památku;
- připravuje podklady pro územní památkovou ochranu, zejména pro prohlášení městských a vesnických památkových rezervací a památkových zón a pro územní rozhodnutí o ochranném pásmu nemovitých kulturních památek, památkových rezervací a památkových zón;
- pro Ministerstvo kultury připravuje dokumentaci pro návrhy kulturních památek a vybraných památkových území k nominaci do Seznamu světového dědictví;
- zabezpečuje odborný dohled nad prováděním komplexní péče o kulturní památky, památkové rezervace, památkové zóny a ochranná pásma; dává návrhy na odstranění zjištěných závad orgánům státní památkové péče;
- sleduje technologické způsoby obnovy kulturních památek, shromažďuje a vyhodnocuje poznatky, zkušenosti a informace o historických i novodobých technologiích a materiálech;
- sleduje technické metody ochrany kulturních památek, včetně způsobů provizorního zabezpečení, statického zajištění, ochrany materiálu před rozpadem i znehodnocením a uplatňuje principy preventivní ochrany kulturních památek;
- provádí koncepční i operativní činnosti směřující k záchraně ohrožených kulturních památek, zpracovává podklady pro Seznam ohrožených nemovitých kulturních památek;
- provádí operativní i standardní stavebněhistorické průzkumy, operativní dokumentace, urbanistické průzkumy, archivní průzkumy, přitom se prioritně zaměřuje na kulturní památky ve správě NPÚ a zejména na průzkum a dokumentaci záchranného charakteru na kulturních památkách, kterým hrozí buď zánik, nebo výrazné snížení architektonických a historických hodnot;
- sleduje dodržování ochranného režimu památkových rezervací, památkových zón a ochranných pásem nemovitých kulturních památek, památkových rezervací a památkových zón;
- sleduje kulturní dědictví našeho státu zahrnuté do Seznamu světového dědictví pro účely povinných zpráv, tzv. monitoringu;

- poskytuje bezplatnou odbornou pomoc vlastní-
kům kulturních památek a dotčeným obcím při
zajišťování péče o kulturní památky;
- podílí se na prezentaci a popularizaci památ-
kové péče v jednotlivých regionech, poskytuje
pomoc obecním úřadům obcí s rozšířenou pů-
sobností při metodickém řízení činnosti konze-
rvátorů a zpravodajů a při spolupráci s místními
občanskými iniciativami vyvíjejícími svoji činnost
v oblasti ochrany a uchovávání hmotného kul-
turního dědictví;
- poskytuje konzultace vlastníkům kulturních pa-
mátek a projektantům v průběhu zpracování
přípravné a projektové dokumentace obnovy ne-
movitých kulturních památek nebo staveb, sta-
vebních změn, terénních úprav, umístění nebo
odstranění zařízení, odstranění stavby, úpravy
dřevin nebo udržovacích prací na nemovitostech
v památkových rezervacích, zónách a ochran-
ných pásmech a vyjadřuje se ke všem stupňům
dokumentace;
- podílí se na metodických, koordinačních, orga-
nizačních a hodnoticích činnostech při přípravě
a realizaci grantových programů krajských úřadů
na úseku památkové péče;
- poskytuje potřebné odborné podklady orgánům
státní památkové péče;
- zpracovává písemná vyjádření jako obligator-
ní podklad závazných stanovisek orgánů státní
památkové péče k zamýšlené údržbě, opravě, re-
konstrukci, restaurování a jiné úpravě kulturních
památek nebo jejich prostředí a ke stavbě, změ-
ně stavby, terénním úpravám, umístění nebo od-
stranění zařízení, odstranění stavby, úpravě dře-
vin nebo udržovacím pracím na nemovitostech
v památkových rezervacích, památkových zónách
a ochranných pásmech;
- podílí se na metodických, koordinačních, orga-
nizačních a hodnoticích činnostech při přípravě
a realizaci grantových programů krajských úřadů
na úseku památkové péče;
- poskytuje potřebné odborné podklady orgánům
státní památkové péče; zpracovává písemná vy-
jádření jako obligatorní podklad závazných sta-
novisek orgánů státní památkové péče k zamýš-
lené údržbě, opravě, rekonstrukci, restaurování
a jiné úpravě kulturních památek nebo jejich
prostředí a ke stavbě, změně stavby, terénním
úpravám, umístění nebo odstranění zařízení, od-
stranění stavby, úpravě dřevin nebo udržovacím
pracím na nemovitostech v památkových rezerva-
cích, památkových zónách a ochranných pás-
mech;
- zpracovává odborná vyjádření k jednotlivým fá-
zím projednávání územně plánovací dokumen-
tace; prosazuje hlediska uchování hodnot histo-
rického urbanismu;
- organizuje a zajišťuje odbornou vydavatelskou
činnost, organizuje mezioborové konference,
semináře a workshopy k nejrůznějším tématům
poznávání, péče a popularizace kulturního dě-
dictví;
- prostřednictvím různých typů vzdělávacích
a přednáškových programů a výstav týkajících se
státní památkové péče oslovuje širokou veřej-
nost;
- podílí se na odborné edukaci a vzdělávání pra-
covníků v oboru památkové péče a spolupracuje
se školami všech typů při rozšiřování výsledků
vědeckého výzkumu, vzdělanosti a povědomí
o hodnotách a významu kulturního dědictví pro
současnost a působí na veřejnost směrem k po-
zitivnímu vztahu k památkám;
- vydává osvědčení podle zákona č. 71/1994 Sb.,
o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty;
- realizuje záchranné archeologické výzkumy na
objektech ve správě NPÚ a investiční záchranné
výzkumy pro další vybrané akce; provádí odbor-
né zpracování, dokumentaci a evidenci archeo-
logických nálezů;
- zpracovává písemnou a fotografickou dokumen-
taci mobiliárních fondů ve správě pracovišť NPÚ
a tuto dokumentaci zpřístupňuje oprávněným
osobám k nahlédnutí;
- zajišťuje rozsáhlé činnosti spojené se správou
a prezentací památkových objektů, včetně evi-
dence a pohybu mobiliáře na těchto objektech;
- provádí výzkum a prohlubuje poznání vývoje
historických interiérů, jejich uměleckého a umě-
leckořemeslného vybavení i historických sbírek
a výsledky výzkumu aplikuje při zkvalitňování
stávajících a při tvorbě nových interiérových in-
stalací na hradech a zámcích ve vlastní správě;
poskytuje v této oblasti odbornou pomoc i ostat-
ním subjektům.

Poskytování informací za rok 2024

Na základě ust. § 18 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (InfZ), předkládáme následující počty věcí, vyřizovaných v intencích tohoto zákona v roce 2024.

- celkem počet za NPÚ: 85
- počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 10
- počet odvolání proti rozhodnutí, předaných ministerstvu kultury: 1
- počet stížností podle § 16a InfZ, předaných ministerstvu kultury: 2
- počet stížností podle § 16a InfZ, vyřízených formou autoremedury: 1

Rozsudek soudu ve smyslu § 18 odst. 1 písm. c) InfZ, tj. ve věci přezkoumání zákonnosti povinného subjektu, nebyl vydán, jelikož zákonnost může být přezkoumána toliko u rozhodnutí nadřízeného orgánu, tj. ministerstva kultury.

Výhradní licence ve smyslu § 18 odst. 1 písm. d) InfZ nebyla vydána žádná.

Personální údaje o zaměstnancích NPÚ k 31. prosinci 2024

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví

Věk	Muži	Ženy	Celkem	%
Do 20	4	3	7	0,34
21–30	63	82	145	7,05
31–40	120	208	328	15,95
41–50	291	383	674	32,78
51–60	239	358	597	29,04
Nad 60	139	166	305	14,83
Celkem	856	1 200	2 056	100,00
%	41,63	58,37	100,00	

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví

Dosažené vzdělání	Muži	Ženy	Celkem	%
Základní	15	22	37	1,80
Vyučen	208	186	394	19,16
Střední odborné	1	3	4	0,19
Úplné střední	22	44	66	3,21
Úplné střední odborné	179	338	517	25,15
Vyšší odborné	10	35	45	2,19
Vysokoškolské	419	574	993	48,30
Celkem	856	1 200	2 056	100,00

Doba trvání pracovního poměru

Doba trvání	Počet	%
Do 5 let	761	37,01
Do 10 let	418	20,33
Do 15 let	220	10,70
Do 20 let	256	12,45
Nad 20 let	401	19,50
Celkem	2 056	100,00

Vzniklé a skončené pracovní poměry

Nástupy	430
Odchody	480

HOSPODAŘENÍ

Zhoršený hospodářský výsledek roku 2024 v hlavní činnosti ve výši 1 931 041,14 Kč byl vyrovnáný ziskem vytvořeným v jiné činnosti po zdanění v částce 1 931 041,14 Kč.

Výsledek hospodaření v porovnání s předchozími lety v Kč:

Rok	Výsledek hospodaření	Hlavní činnost	Jiná (hospodářská) činnost
2020	1 590 021,72	0	1 590 021,72
2021	0,00	-1 772 452,51	1 772 452,51
2022	0,00	-1 909 477,59	1 909 477,59
2023	0,00	-1 233 622,41	1 233 622,41
2024	0,00	-1 931 041,14	1 931 041,14

Pro dosažení vyrovnaného hospodářského výsledku byl zapojen fond reprodukce majetku jako doplňkový zdroj financování oprav a udržování dlouhodobého majetku ve výši 47 326 716 Kč a fond odměn ve výši 1 311 942 Kč. Hospodaření v oblasti nákladů nadále významně ovlivňuje navýšení cen materiálu a služeb v průběhu posledních let. V oblasti věcných nákladů se negativně projevuje dlouhodobý vysoký podíl mandatorních a obligatorních provozních výdajů, kdy v podmínkách růstu cenové hladiny se tento podíl na celkových věcných nákladech nadále zvyšuje. Výnosy

z transferů jsou meziročně nižší o 77 mil. Kč (- 4 %) a vlastní výnosy vyšší o 53 mil. Kč (nárůst o 8 %). Zásadní podíl na zvýšených vlastních výnosech mělo navýšení ceny vstupného o 10 %. Pro jejich dosažení bylo zřizovatelem schváleno navýšení limitu OON, kryté zvýšenými vlastními výnosy, na dopady novelizace zákoníku práce (právo na dovolenou a proplácení příplatků za práci v sobotu a v neděli, ve svátek a za noční práci).

U výsledku hospodaření jiné činnosti došlo ke zvýšení oproti roku 2023 o 697 tis. Kč, tj. o 57 %.

Výnosy

V hlavní činnosti byly výnosy, kromě výnosů z transferů ve výši 1 771 967 tis. Kč (69,3 % celkových výnosů), tvořeny zejména výnosy z vlastních výkonů a zboží (28,3 % celkových výnosů), které meziročně vzrostly o 53 316 tis. Kč. Rozhodnou složkou vlastních výkonů jsou výnosy z prodeje služeb (zejména tržby za vstupné), které se v roce 2024 navýšily na částku 643 324 tis. Kč (meziročně o 7,9 %), přesto, že došlo k poklesu návštěvnosti o 5 %. Výnosy z pronájmů vzrostly o 6 409 tis. Kč (o 9,1 %).

Výnosy hlavní činnosti za posledních 5 let dle účtových skupin v tis. Kč

Skupina	Název účtové skupiny	2020	2021	2022	2023	2024
60	Výnosy z vlastních výkonů a zboží	447 280	481 192	610 900	670 918	724 234
64	Ostatní výnosy	27 847	43 805	50 737	28 024	60 941
66	Finanční výnosy	162	2 830	737	1 780	461
67	Výnosy z transferů	1 706 795	1 701 362	2 049 319	1 848 983	1 771 967
VÝNOSY CELKEM		2 182 084	2 229 188	2 711 693	2 549 705	2 557 602

Výnosy z transferů – rozdělení dle finančních zdrojů v tis. Kč

	2020	2021	2022	2023	2024
TRANSFERY CELKEM	1 706 795	1 701 362	2 049 319	1 848 983	1 771 967
Příspěvek na provoz (včetně Kulturní aktivity, PZAV, UNESCO)	1 272 717	1 248 958	1 547 785	1 277 066	1 239 810
Dotační tituly	426 427	437 434	488 814	558 122	510 318
Spolufinancováno EU (ESIF+FM)	94 655	105 382	109 585	227 541	42 499
Výzkum, vývoj a inovace z MKČR	50 497	43 767	52 296	45 831	47 722
Ostatní individuální a systémové dotace MKČR	281 275	288 285	326 933	284 749	420 096
Mimorozpočtové zdroje	7 651	14 970	12 720	13 795	21 839
Výzkum, vývoj a inovace mimo MKČR	2 154	1 110	1 045	542	476
Ostatní mimorozpočtové zdroje (zejména ÚSC)	5 497	13 860	11 675	13 252	21 363

V hospodářské činnosti se meziročně navýšily celkové výnosy o 1 018 tis. Kč (1,73 %). Nejvýznamnější část tvoří každoročně výnosy z prodaného zboží, které v roce 2024 dosáhly částky 43 675 tis. Kč (73,1 % celkových výnosů) a výnosy z prodeje služeb ve výši 16 037 tis. Kč (26,9 % celkových výnosů).

Náklady

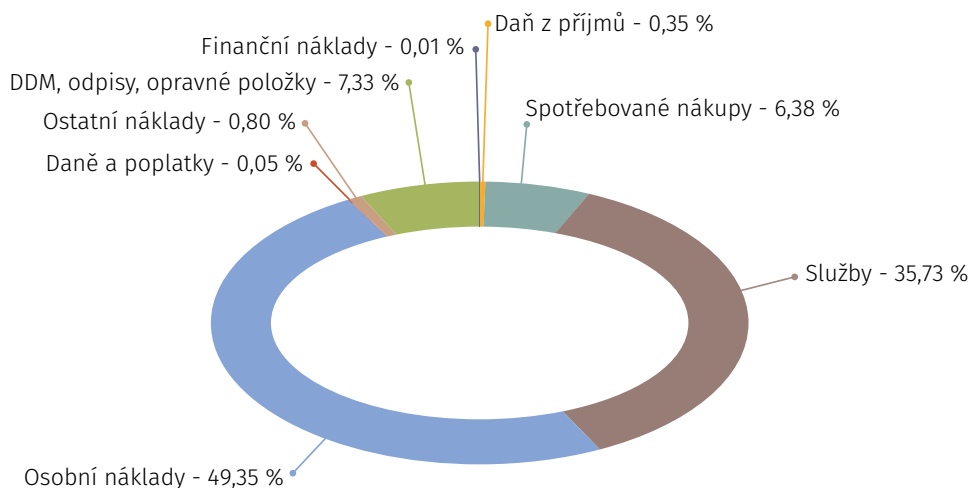
Náklady v hlavní činnosti představovaly částku 2 559 534 tis. Kč. V roce 2024 došlo opět k nárůstu cen energií oproti roku 2023 (meziroční navýšení o 22 mil. Kč), kdy naopak v roce 2023 byl výrazný pokles oproti roku 2022. Navýšila se cena zejména u elektřiny, vody a tepla, naopak během roku docházelo k průběžnému poklesu cen u plynu (v závislosti na vývoji spotových cen), což ale nekompensovalo současný nárůst ostatních typů energií. Materiál se ustálil na průměrné hodnotě cca 50 mil. Kč ročně. U **drobného majet-**

ku a v opravách došlo k výraznému poklesu (celkem o 66 mil. Kč). Náklady na **odpisy** se meziročně zvýšily o 14 mil. Kč, důvodem je dokončení velkých investičních akcí a zařazování majetku v průběhu roku 2023 a 2024. **Osobní náklady** (mzdové náklady a související odvody) vzrostly oproti roku 2023 o 15 mil. Kč (1 %). Ve srovnání s rokem 2024 jsou **celkové náklady vyšší o 8,6 mil. Kč (0,3 %)**.

Náklady hlavní činnosti za posledních 5 let dle účtových skupin v tis. Kč

Skupina	Název účtové skupiny	2020	2021	2022	2023	2024
50	Spotřebované nákupy	118 272	116 702	168 548	138 208	163 173
51	Služby	736 307	776 192	852 881	964 198	914 602
52	Osobní náklady	1 158 894	1 162 784	1 204 241	1 248 372	1 263 176
53	Daně a poplatky	1 155	1 012	1 181	1 479	1 336
54	Ostatní náklady	12 745	13 823	325 664	14 238	20 457
55	DDM, odpisy, oprav. položky	150 128	152 793	154 342	177 117	187 676
56	Finanční náklady	57	254	601	85	221
59	Daň z příjmů	4 527	7 401	6 146	7 242	8 892
	NÁKLADY CELKEM	2 182 084	2 230 961	2 713 603	2 550 939	2 559 534

Struktura nákladů NPÚ v roce 2024 v %

Náklady hospodářské činnosti v meziročním navýšení o 322 tis. Kč tvořily tyto významné položky: prodané zboží ve výši 27 858 tis. Kč (48,2 % celkových nákladů), osobní náklady v částce 15 824 tis. Kč (27,4 % celkových nákladů) a ostatní služby ve výši 2 446 tis. Kč (4,2 % celkových nákladů).

Výdaje na zahraniční pracovní cesty

V roce 2024 představovaly náklady na zahraniční služební cesty celkem 2 128 tis. Kč, což je 24,8 % celkových nákladů na cestovné. Výdaje na zahraniční služební

cesty tvořily 0,08 % celkových nákladů NPÚ. Celkové cestovné (účet 512) bylo v roce 2024 ve výši 8 580 tis. Kč, tj. 0,34 % celkových nákladů v hlavní činnosti.

Mimorozpočtové zdroje financování

V roce 2024 byly čerpány mimorozpočtové zdroje financování z transferů ve výši 21 838 927 Kč a z darů v částce 1 030 076 Kč, tj. celkem 22 869 604 Kč. Oproti roku 2023 došlo k navýšení o 5 147 tis. Kč.

Rozvaha

Řádek	Označení	Název	Běžné účetní období			Minulé úč. období netto
			brutto	korekce	netto	
1		AKTIVA CELKEM	12 484 909 714,16	2 685 212 488,84	9 799 697 225,32	10 048 182 806,05
2	A.	Stálá aktiva	8 913 749 185,10	2 675 517 575,97	6 238 231 609,13	6 098 186 309,15
3	A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	99 271 047,63	84 628 359,34	14 642 688,29	14 055 550,28
4	A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje (012), (072)	0,00	0,00	0,00	0,00
5	A.I.2.	Software (013),(073)	72 806 006,69	61 217 583,79	11 588 422,90	10 564 511,25
6	A.I.3.	Ocenitelná práva (014),(074)	100 000,00	100 000,00	0,00	0,00
7	A.I.4.	Povolenky na emise a preferenční limity (015), (075)	0,00	0,00	0,00	0,00
8	A.I.5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek (018), (078)	17 405 351,03	17 405 351,03	0,00	0,00
9	A.I.6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek (019), (079)	8 959 689,91	5 905 424,52	3 054 265,39	3 491 039,03
10	A.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek (041)	0,00	0,00	0,00	0,00
12	A.I.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek (051)	0,00	0,00	0,00	0,00
13	A.I.9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji (035)	0,00	0,00	0,00	0,00
14	A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	8 812 217 719,72	2 588 672 898,88	6 223 544 820,84	6 084 108 409,87
15	A.II.1.	Pozemky (031)	247 313 595,12	0,00	247 313 595,12	247 056 711,84
16	A.II.2.	Kulturní předměty (032)	427 284 335,53	0,00	427 284 335,53	421 887 893,49
17	A.II.3.	Stavby (021),(081)	6 046 750 297,64	1 212 042 519,52	4 834 707 778,12	4 310 422 183,77
18	A.II.4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí (022),(082)	1 254 637 155,81	847 084 981,15	407 552 174,66	386 543 464,92
19	A.II.5.	Pěstitelské celky trvalých porostů (025), (085)	471 258,00	86 460,00	384 798,00	394 230,00
20	A.II.6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek (028), (088)	528 536 702,21	528 536 702,21	0,00	0,00
21	A.II.7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek (029), (089)	1 003 771,90	922 236,00	81 535,90	67 639,90
22	A.II.8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (042)	306 220 603,51	0,00	306 220 603,51	717 736 285,95
24	A.II.9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek (052)	0,00	0,00	0,00	0,00
25	A.II.10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji (036)	0,00	0,00	0,00	0,00
26	A.III.	Dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00
27	A.III.1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem (061)	0,00	0,00	0,00	0,00
28	A.III.2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem (062)	0,00	0,00	0,00	0,00
29	A.III.3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti (063)	0,00	0,00	0,00	0,00
30	A.III.5.	Termínované vklady dlouhodobé (068)	0,00	0,00	0,00	0,00
31	A.III.6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek (069)	0,00	0,00	0,00	0,00
32	A.IV.	Dlouhodobé pohledávky	2 260 417,75	2 216 317,75	44 100,00	22 349,00
33	A.IV.1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé (462)	0,00	0,00	0,00	0,00
34	A.IV.2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů (464)	0,00	0,00	0,00	0,00
35	A.IV.3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy (465)	44 100,00	0,00	44 100,00	22 349,00
36	A.IV.5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky (469), (149)	2 216 317,75	2 216 317,75	0,00	0,00
37	A.IV.6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery (471)	0,00	0,00	0,00	0,00
39	B.	Oběžná aktiva	3 571 160 529,06	9 694 912,87	3 561 465 616,19	3 949 996 496,90
40	B.I.	Zásoby	34 103 841,96	2 511 751,25	31 592 090,71	31 450 935,81
41	B.I.1.	Pořízení materiálu (111)	0,00	0,00	0,00	0,00
42	B.I.2.	Materiál na skladě (112)	1 006 400,53	0,00	1 006 400,53	997 849,41
43	B.I.3.	Materiál na cestě (119)	0,00	0,00	0,00	0,00
44	B.I.4.	Nedokončená výroba (121)	5 000,00	0,00	5 000,00	193 683,16
45	B.I.5.	Polotovary vlastní výroby (122)	0,00	0,00	0,00	0,00
46	B.I.6.	Výrobky (123),(184)	18 229 531,38	2 511 751,25	15 717 780,13	17 207 647,62
47	B.I.7.	Pořízení zboží (131)	0,00	0,00	0,00	0,00
48	B.I.8.	Zboží na skladě (132)	14 508 653,72	0,00	14 508 653,72	12 703 833,29
49	B.I.9.	Zboží na cestě (138)	0,00	0,00	0,00	0,00
50	B.I.10.	Ostatní zásoby (139)	354 256,33	0,00	354 256,33	347 922,33
51	B.II.	Krátkodobé pohledávky	2 648 276 043,18	7 183 161,62	2 641 092 881,56	2 886 214 865,19
52	B.II.1.	Odběratelé (311), (194)	7 112 635,12	2 353 614,18	4 759 020,94	7 036 748,63
53	B.II.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy (314)	7 340 956,00	0,00	7 340 956,00	20 573 088,03
54	B.II.5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti (315), (192)	54 864 228,77	3 522 504,64	51 341 724,13	6 575 873,45
55	B.II.6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé (316)	0,00	0,00	0,00	0,00

Řádek	Označení	Název	Běžné účetní období			Minulé úč. období netto
			brutto	korekce	netto	
56	B.II.9.	Pohledávky za zaměstnanci (335)	1 641 461,26	0,00	1 641 461,26	1 815 079,75
57	B.II.10.	Sociální zabezpečení (336)	0,00	0,00	0,00	0,00
58	B.II.11.	Zdravotní pojištění (337)	0,00	0,00	0,00	0,00
59	B.II.12.	Důchodové spoření (338)	0,00	0,00	0,00	0,00
60	B.II.13.	Daň z příjmů (341)	0,00	0,00	0,00	0,00
61	B.II.14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění (342)	0,00	0,00	0,00	0,00
62	B.II.15.	Daň z přidané hodnoty (343)	0,00	0,00	0,00	0,00
63	B.II.16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce (344)	0,00	0,00	0,00	0,00
64	B.II.17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi (346)	0,00	0,00	0,00	0,00
65	B.II.18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi (348)	0,00	0,00	0,00	0,00
66	B.II.28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery (373)	0,00	0,00	0,00	0,00
68	B.II.30.	Náklady příštích období (381)	8 834 962,93	0,00	8 834 962,93	9 272 402,93
69	B.II.31.	Příjmy příštích období (385)	0,00	0,00	0,00	0,00
70	B.II.32.	Dohadné účty aktivní (388)	2 549 608 110,01	0,00	2 549 608 110,01	2 823 489 799,47
71	B.II.33.	Ostatní krátkodobé pohledávky (377), (199)	18 873 689,09	1 307 042,80	17 566 646,29	17 451 872,93
72	B.III.	Krátkodobý finanční majetek	888 780 643,92	0,00	888 780 643,92	1 032 330 695,90
73	B.III.1.	Majetkové cenné papíry k obchodování (251)	0,00	0,00	0,00	0,00
74	B.III.2.	Dluhové cenné papíry k obchodování (253)	0,00	0,00	0,00	0,00
75	B.III.3.	Jiné cenné papíry (256)	0,00	0,00	0,00	0,00
76	B.III.4.	Termínované vklady krátkodobé (244)	0,00	0,00	0,00	0,00
77	B.III.5.	Jiné běžné účty (245)	0,00	0,00	0,00	0,00
78	B.III.9.	Běžný účet (241)	872 607 292,69	0,00	872 607 292,69	1 017 662 438,55
79	B.III.10.	Běžný účet FKSP (243)	7 124 896,04	0,00	7 124 896,04	6 758 367,61
80	B.III.15.	Ceniny (263)	0,00	0,00	0,00	10 921,00
81	B.III.16.	Peníze na cestě (262)	0,00	0,00	0,00	0,00
82	B.III.17.	Pokladna (261)	9 048 455,19	0,00	9 048 455,19	7 898 968,74

Řádek	Označení	Název	Stav v běžném účet. období	Stav v minulém účet. období
83		PASIVA CELKEM	9 799 697 225,32	10 048 182 806,05
84	C.	Vlastní kapitál	6 488 975 597,37	6 336 114 572,93
85	C.I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky	6 261 465 333,98	6 121 441 785,00
86	C.I.1.	Jmění účetní jednotky (401)	5 321 999 639,87	5 160 753 256,67
87	C.I.3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku (403)	941 256 102,81	962 478 937,03
88	C.I.4.	Kurzové rozdíly (405)	0,00	0,00
89	C.I.5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody (406)	-1 795 213,59	-1 795 213,59
90	C.I.6.	Jiné oceňovací rozdíly (407)	0,00	0,00
91	C.I.7.	Opravy předcházejících účetních období (408)	4 804,89	4 804,89
92	C.II.	Fondy účetní jednotky	227 510 263,39	214 672 787,93
93	C.II.1.	Fond odměn (411)	5 924 988,00	7 236 930,00
94	C.II.2.	Fond kulturních a sociálních potřeb (412)	7 410 928,54	7 412 163,71
95	C.II.3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hosp. (413)	31 080 770,76	31 080 770,76
96	C.II.4.	Rezervní fond z ostatních titulů (414)	43 461 994,64	22 670 993,78
97	C.II.5.	Fond reprodukce majetku, fond investic (416)	139 631 581,45	146 271 929,68
98	C.III.	Výsledek hospodaření	0,00	0,00
99	C.III.1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	0,00	0,00
100	C.III.2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení (431)	0,00	0,00
101	C.III.3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období (432)	0,00	0,00
102	D.	Cizí zdroje	3 310 721 627,95	3 712 068 233,12
103	D.I.	Rezervy	9 174 453,98	0,00
104	D.I.1.	Rezervy (441)	9 174 453,98	0,00
105	D.II.	Dlouhodobé závazky	2 817 591 601,74	3 239 733 701,92
106	D.II.1.	Dlouhodobé úvěry (451)	0,00	0,00
107	D.II.2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé (452)	0,00	0,00
108	D.II.4.	Dlouhodobé přijaté zálohy (455)	0,00	0,00
109	D.II.7.	Ostatní dlouhodobé závazky (459)	242 707,71	242 707,71
110	D.II.8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery (472)	2 817 348 894,03	3 239 490 994,21
112	D.III.	Krátkodobé závazky	483 955 572,23	472 334 531,20
113	D.III.1.	Krátkodobé úvěry (281)	0,00	0,00
114	D.III.4.	Jiné krátkodobé půjčky (289)	0,00	0,00
115	D.III.5.	Dodavatelé (321)	157 160 008,79	209 910 723,97
116	D.III.7.	Krátkodobé přijaté zálohy (324)	4 015 136,60	4 776 107,07
117	D.III.9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé (326)	0,00	0,00
118	D.III.10.	Zaměstnanci (331)	52 967 206,00	53 118 062,00
119	D.III.11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům (333)	8 189,33	15 451,01
120	D.III.12.	Sociální zabezpečení (336)	23 142 002,94	21 343 980,94
121	D.III.13.	Zdravotní pojištění (337)	9 937 805,00	9 347 118,00
122	D.III.14.	Důchodové spoření (338)	0,00	0,00
123	D.III.15.	Daň z příjmů (341)	2 092 220,00	668 340,00
124	D.III.16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění (342)	5 223 148,00	4 973 479,00
125	D.III.17.	Daň z přidané hodnoty (343)	2 447 333,15	300 727,50
126	D.III.18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce (345)	0,00	0,00
127	D.III.19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím (347)	0,00	671 005,33
128	D.III.20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím (349)	0,00	0,00
129	D.III.32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery (374)	2 024 127,89	2 290 222,50
131	D.III.35.	Výdaje příštích období (383)	7 336 325,08	3 198 491,11
132	D.III.36.	Výnosy příštích období (384)	151 887 583,37	130 168 351,59
133	D.III.37.	Dohadné účty pasivní (389)	5 013 960,40	17 542 933,66
134	D.III.38.	Ostatní krátkodobé závazky (378)	60 700 525,68	14 009 537,52

Výkaz zisku a ztráty

Řádek	Označení	Text	Činnosti běžné období		Činnosti minulé období	
			hlavní	hospodářská	hlavní	hospodářská
1	A.	NÁKLADY CELKEM	2 559 533 518,41	57 838 527,72	2 550 938 555,83	57 518 066,95
2	A.I.	Náklady z činnosti	2 550 420 023,77	57 410 571,25	2 543 612 053,34	57 280 654,39
3	A.I.1.	Spotřeba materiálu (501)	49 343 949,28	1 147 758,11	51 783 452,77	1 359 866,55
4	A.I.2.	Spotřeba energie (502)	112 489 984,25	2 343 880,21	90 098 798,70	2 623 153,68
5	A.I.3.	Spotřeba ostatních nesklad. dodávek (503)	0,00	0,00	0,00	0,00
6	A.I.4.	Prodané zboží (504)	0,00	27 858 389,46	0,00	27 365 090,12
7	A.I.5.	Aktivace dlouhodobého majetku (506)	0,00	0,00	0,00	0,00
8	A.I.6.	Aktivace oběžného majetku (507)	0,00	0,00	0,00	0,00
9	A.I.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby (508)	1 339 318,50	0,00	-3 674 094,97	0,00
10	A.I.8.	Opravy a udržování (511)	664 901 218,67	989 253,24	721 145 363,41	1 132 257,00
11	A.I.9.	Cestovné (512)	8 580 273,27	0,00	8 333 973,65	610,00
12	A.I.10.	Náklady na reprezentaci (513)	1 033 477,87	0,00	860 296,84	0,00
13	A.I.11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb (516)	0,00	0,00	0,00	0,00
14	A.I.12.	Ostatní služby (518)	240 086 717,39	2 445 813,74	233 858 301,50	2 349 633,58
15	A.I.13.	Mzdové náklady (521)	932 661 535,00	15 824 137,00	917 783 476,00	15 840 691,00
16	A.I.14.	Zákonné sociální pojištění (524)	298 077 805,35	4 978 398,65	291 981 236,78	4 951 162,67
17	A.I.15.	Jiné sociální pojištění (525)	2 484 678,35	41 427,66	2 433 715,11	41 233,86
18	A.I.16.	Zákonné sociální náklady (527)	29 952 400,62	191 212,73	36 173 748,83	328 923,93
19	A.I.17.	Jiné sociální náklady (528)	0,00	0,00	90,00	0,00
20	A.I.18.	Daň silniční (531)	0,00	0,00	0,00	0,00
21	A.I.19.	Daň z nemovitostí (532)	634 394,00	0,00	420 257,00	0,00
22	A.I.20.	Jiné daně a poplatky (538)	701 745,71	5 069,70	1 058 519,67	4 581,00
23	A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení (541)	8 069,37	0,00	25 622,89	0,00
24	A.I.23.	Jiné pokuty a penále (542)	36 400,00	0,00	9 943,94	0,00
25	A.I.24.	Dary a jiná bezúplatná předání (543)	0,00	0,00	0,00	0,00
26	A.I.25.	Prodaný materiál (544)	0,00	0,00	0,00	0,00
27	A.I.26.	Manka a škody (547)	7 173 686,39	0,00	45 023,28	8 914,00
28	A.I.27.	Tvorba fondů (548)	215 052,42	0,00	1 671 136,99	0,00
29	A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku (551)	146 848 033,34	104,50	132 522 271,85	24 480,00
30	A.I.29.	Zůst.cena prodaného dlouh.nehmot.maj. (552)	0,00	0,00	0,00	0,00
31	A.I.30.	Zůst.cena prodaného dlouh.hmot.majetku (553)	424 330,42	0,00	236 048,00	0,00
32	A.I.31.	Prodané pozemky (554)	0,00	0,00	1 495 360,00	0,00
33	A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv (555)	9 174 453,98	0,00	0,00	0,00
34	A.I.33.	Tvorba a zúčtování opravných položek (556)	531 512,87	0,00	889 725,81	0,00
35	A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek (557)	0,00	0,00	73 342,68	0,00
36	A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku (558)	30 697 661,62	1 547 456,20	41 900 200,45	1 249 732,05
37	A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti (549)	13 023 325,10	37 670,05	12 486 242,16	324,95
39	A.II.	Finanční náklady	221 039,51	191,60	84 680,79	1 574,26
40	A.II.1.	Prodané cenné papíry a podíly (561)	0,00	0,00	0,00	0,00
41	A.II.2.	Úroky (562)	0,00	0,00	0,00	0,00
42	A.II.3.	Kurzové ztráty (563)	37 761,51	191,60	69 876,79	1 574,26
43	A.II.4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou (564)	183 278,00	0,00	14 804,00	0,00
44	A.II.5.	Ostatní finanční náklady (569)	0,00	0,00	0,00	0,00
45	A.III.	Náklady na transfery	0,00	0,00	0,00	0,00
46	A.III.1.	Náklady ústředních rozpočtů na transfery (571)	0,00	0,00	0,00	0,00
47	A.III.2.	Náklady územních rozpočtů na transfery (572)	0,00	0,00	0,00	0,00
48	A.V.	Daň z příjmů	8 892 455,13	427 764,87	7 241 821,70	235 838,30
49	A.V.1.	Daň z příjmů (591)	8 892 455,13	427 764,87	7 241 821,70	235 838,30
50	A.V.2.	Dodatečné odvody daně z příjmů (595)	0,00	0,00	0,00	0,00

Řádek	Označení	Text	Činnosti běžné období		Činnosti minulé období	
			hlavní	hospodářská	hlavní	hospodářská
51	B.	VÝNOSY CELKEM	2 557 602 477,27	59 769 568,86	2 549 704 933,42	58 751 689,36
52	B.I.	Výnosy z činnosti	785 175 235,14	59 769 514,84	698 941 769,81	58 751 598,63
53	B.I.1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků (601)	4 006 232,87	0,00	4 424 459,72	0,00
54	B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb (602)	643 323 779,28	16 036 937,47	595 998 280,01	16 062 670,86
55	B.I.3.	Výnosy z pronájmu (603)	76 904 090,64	0,00	70 495 227,33	0,00
56	B.I.4.	Výnosy z prodaného zboží (604)	0,00	43 674 855,98	0,00	42 573 348,45
57	B.I.8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů (609)	0,00	0,00	0,00	0,00
58	B.I.9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení (641)	1 429 175,75	0,00	4 309 694,11	5 600,00
59	B.I.10.	Jiné pokuty a penále (642)	0,00	36 900,00	0,00	60 640,00
60	B.I.11.	Výnosy z vyřazených pohledávek (643)	48 963,10	0,00	57 946,10	0,00
61	B.I.12.	Výnosy z prodeje materiálu (644)	67 304,54	0,00	54 063,15	0,00
62	B.I.13.	Výnosy z prodeje dlouh. nehm. majetku (645)	0,00	0,00	0,00	0,00
63	B.I.14.	Výnosy z prodeje dlouh. hmot. majetku kromě pozemků (646)	424 330,42	0,00	210 359,00	0,00
64	B.I.15.	Výnosy z prodeje pozemků (647)	0,00	0,00	1 495 360,00	0,00
65	B.I.16.	Čerpání fondů (648)	49 669 334,40	0,00	9 433 535,30	0,00
66	B.I.17.	Ostatní výnosy z činnosti (649)	9 302 024,14	20 821,39	12 462 845,09	49 339,32
67	B.II.	Finanční výnosy	460 711,56	54,02	1 780 295,17	90,73
68	B.II.1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů (661)	0,00	0,00	0,00	0,00
69	B.II.2.	Úroky (662)	0,00	0,00	0,00	0,00
70	B.II.3.	Kurzové zisky (663)	62 381,14	54,02	68 665,18	90,73
71	B.II.4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou (664)	398 330,42	0,00	1 711 629,99	0,00
72	B.II.6.	Ostatní finanční výnosy (669)	0,00	0,00	0,00	0,00
73	B.IV.	Výnosy z transferů	1 771 966 530,57	0,00	1 848 982 868,44	0,00
74	B.IV.1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů (671)	1 771 966 530,57	0,00	1 848 982 868,44	0,00
75	B.IV.2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů (672)	0,00	0,00	0,00	0,00
76	C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	0,00	0,00	0,00	0,00
77	C.1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	6 961 413,99	2 358 806,01	6 008 199,29	1 469 460,71
78	C.2.	Výsledek hospodaření po zdanění	-1 931 041,14	1 931 041,14	-1 233 622,41	1 233 622,41

Rozvaha

Řádek	Označení	Název	Běžné účetní období			Minulé úč. období netto
			brutto	korekce	netto	
1		AKTIVA CELKEM	12 484 909 714,16	2 685 212 488,84	9 799 697 225,32	10 048 182 806,05
2	A.	Stálá aktiva	8 913 749 185,10	2 675 517 575,97	6 238 231 609,13	6 098 186 309,15
3	A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	99 271 047,63	84 628 359,34	14 642 688,29	14 055 550,28
5	A.I.2.	Software (013),(073)	72 806 006,69	61 217 583,79	11 588 422,90	10 564 511,25
6	A.I.3.	Ocenitelná práva (014),(074)	100 000,00	100 000,00	0,00	0,00
8	A.I.5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek (018), (078)	17 405 351,03	17 405 351,03	0,00	0,00
9	A.I.6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek (019), (079)	8 959 689,91	5 905 424,52	3 054 265,39	3 491 039,03
14	A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	8 812 217 719,72	2 588 672 898,88	6 223 544 820,84	6 084 108 409,87
15	A.II.1.	Pozemky (031)	247 313 595,12	0,00	247 313 595,12	247 056 711,84
16	A.II.2.	Kulturní předměty (032)	427 284 335,53	0,00	427 284 335,53	421 887 893,49
17	A.II.3.	Stavby (021),(081)	6 046 750 297,64	1 212 042 519,52	4 834 707 778,12	4 310 422 183,77
18	A.II.4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí (022),(082)	1 254 637 155,81	847 084 981,15	407 552 174,66	386 543 464,92
19	A.II.5.	Pěstitelské celky trvalých porostů (025), (085)	471 258,00	86 460,00	384 798,00	394 230,00
20	A.II.6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek (028), (088)	528 536 702,21	528 536 702,21	0,00	0,00
21	A.II.7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek (029), (089)	1 003 771,90	922 236,00	81 535,90	67 639,90
22	A.II.8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (042)	306 220 603,51	0,00	306 220 603,51	717 736 285,95
32	A.IV.	Dlouhodobé pohledávky	2 260 417,75	2 216 317,75	44 100,00	22 349,00
35	A.IV.3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy (465)	44 100,00	0,00	44 100,00	22 349,00
36	A.IV.5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky (469), (149)	2 216 317,75	2 216 317,75	0,00	0,00
39	B.	Oběžná aktiva	3 571 160 529,06	9 694 912,87	3 561 465 616,19	3 949 996 496,90
40	B.I.	Zásoby	34 103 841,96	2 511 751,25	31 592 090,71	31 450 935,81
42	B.I.2.	Materiál na skladě (112)	1 006 400,53	0,00	1 006 400,53	997 849,41
44	B.I.4.	Nedokončená výroba (121)	5 000,00	0,00	5 000,00	193 683,16
46	B.I.6.	Výrobky (123),(184)	18 229 531,38	2 511 751,25	15 717 780,13	17 207 647,62
48	B.I.8.	Zboží na skladě (132)	14 508 653,72	0,00	14 508 653,72	12 703 833,29
50	B.I.10.	Ostatní zásoby (139)	354 256,33	0,00	354 256,33	347 922,33
51	B.II.	Krátkodobé pohledávky	2 648 276 043,18	7 183 161,62	2 641 092 881,56	2 886 214 865,19
52	B.II.1.	Odběratelé (311), (194)	7 112 635,12	2 353 614,18	4 759 020,94	7 036 748,63
53	B.II.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy (314)	7 340 956,00	0,00	7 340 956,00	20 573 088,03
54	B.II.5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti (315), (192)	54 864 228,77	3 522 504,64	51 341 724,13	6 575 873,45
55	B.II.6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé (316)	0,00	0,00	0,00	0,00
56	B.II.9.	Pohledávky za zaměstnanci (335)	1 641 461,26	0,00	1 641 461,26	1 815 079,75
68	B.II.30.	Náklady příštích období (381)	8 834 962,93	0,00	8 834 962,93	9 272 402,93
69	B.II.31.	Příjmy příštích období (385)	0,00	0,00	0,00	0,00
70	B.II.32.	Dohadné účty aktivní (388)	2 549 608 110,01	0,00	2 549 608 110,01	2 823 489 799,47
71	B.II.33.	Ostatní krátkodobé pohledávky (377), (199)	18 873 689,09	1 307 042,80	17 566 646,29	17 451 872,93
72	B.III.	Krátkodobý finanční majetek	888 780 643,92	0,00	888 780 643,92	1 032 330 695,90
78	B.III.9.	Běžný účet (241)	872 607 292,69	0,00	872 607 292,69	1 017 662 438,55
79	B.III.10.	Běžný účet FKSP (243)	7 124 896,04	0,00	7 124 896,04	6 758 367,61
80	B.III.15.	Ceniny (263)	0,00	0,00	0,00	10 921,00
82	B.III.17.	Pokladna (261)	9 048 455,19	0,00	9 048 455,19	7 898 968,74

Řádek	Označení	Název	Stav v běžném účet. období	Stav v minulém účet. období
83		PASIVA CELKEM	9 799 697 225,32	10 048 182 806,05
84	C.	Vlastní kapitál	6 488 975 597,37	6 336 114 572,93
85	C.I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky	6 261 465 333,98	6 121 441 785,00
86	C.I.1.	Jmění účetní jednotky (401)	5 321 999 639,87	5 160 753 256,67
87	C.I.3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku (403)	941 256 102,81	962 478 937,03
89	C.I.5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody (406)	-1 795 213,59	-1 795 213,59
91	C.I.7.	Opravy předcházejících účetních období (408)	4 804,89	4 804,89
92	C.II.	Fondy účetní jednotky	227 510 263,39	214 672 787,93
93	C.II.1.	Fond odměn (411)	5 924 988,00	7 236 930,00
94	C.II.2.	Fond kulturních a sociálních potřeb (412)	7 410 928,54	7 412 163,71
95	C.II.3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hosp. (413)	31 080 770,76	31 080 770,76
96	C.II.4.	Rezervní fond z ostatních titulů (414)	43 461 994,64	22 670 993,78
97	C.II.5.	Fond reprodukce majetku, fond investic (416)	139 631 581,45	146 271 929,68
102	D.	Cizí zdroje	3 310 721 627,95	3 712 068 233,12
103	D.I.	Rezervy	9 174 453,98	0,00
104	D.I.1.	Rezervy (441)	9 174 453,98	0,00
105	D.II.	Dlouhodobé závazky	2 817 591 601,74	3 239 733 701,92
109	D.II.7.	Ostatní dlouhodobé závazky (459)	242 707,71	242 707,71
110	D.II.8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery (472)	2 817 348 894,03	3 239 490 994,21
112	D.III.	Krátkodobé závazky	483 955 572,23	472 334 531,20
115	D.III.5.	Dodavatelé (321)	157 160 008,79	209 910 723,97
116	D.III.7.	Krátkodobé přijaté zálohy (324)	4 015 136,60	4 776 107,07
118	D.III.10.	Zaměstnanci (331)	52 967 206,00	53 118 062,00
119	D.III.11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům (333)	8 189,33	15 451,01
120	D.III.12.	Sociální zabezpečení (336)	23 142 002,94	21 343 980,94
121	D.III.13.	Zdravotní pojištění (337)	9 937 805,00	9 347 118,00
123	D.III.15.	Daň z příjmů (341)	2 092 220,00	668 340,00
124	D.III.16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění (342)	5 223 148,00	4 973 479,00
125	D.III.17.	Daň z přidané hodnoty (343)	2 447 333,15	300 727,50
127	D.III.19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím (347)	0,00	671 005,33
129	D.III.32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery (374)	2 024 127,89	2 290 222,50
131	D.III.35.	Výdaje příštích období (383)	7 336 325,08	3 198 491,11
132	D.III.36.	Výnosy příštích období (384)	151 887 583,37	130 168 351,59
133	D.III.37.	Dohadné účty pasivní (389)	5 013 960,40	17 542 933,66
134	D.III.38.	Ostatní krátkodobé závazky (378)	60 700 525,68	14 009 537,52

Výkaz zisku a ztráty

Řádek	Označení	Text	Činnosti běžné období		Činnosti minulé období	
			hlavní	hospodářská	hlavní	hospodářská
1	A.	NÁKLADY CELKEM	2 559 533 518,41	57 838 527,72	2 550 938 555,83	57 518 066,95
2	A.I.	Náklady z činnosti	2 550 420 023,77	57 410 571,25	2 543 612 053,34	57 280 654,39
3	A.I.1.	Spotřeba materiálu (501)	49 343 949,28	1 147 758,11	51 783 452,77	1 359 866,55
4	A.I.2.	Spotřeba energie (502)	112 489 984,25	2 343 880,21	90 098 798,70	2 623 153,68
6	A.I.4.	Prodané zboží (504)	0,00	27 858 389,46	0,00	27 365 090,12
9	A.I.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby (508)	1 339 318,50	0,00	-3 674 094,97	0,00
10	A.I.8.	Opravy a udržování (511)	664 901 218,67	989 253,24	721 145 363,41	1 132 257,00
11	A.I.9.	Cestovné (512)	8 580 273,27	0,00	8 333 973,65	610,00
12	A.I.10.	Náklady na reprezentaci (513)	1 033 477,87	0,00	860 296,84	0,00
14	A.I.12.	Ostatní služby (518)	240 086 717,39	2 445 813,74	233 858 301,50	2 349 633,58
15	A.I.13.	Mzdové náklady (521)	932 661 535,00	15 824 137,00	917 783 476,00	15 840 691,00
16	A.I.14.	Zákonné sociální pojištění (524)	298 077 805,35	4 978 398,65	291 981 236,78	4 951 162,67
17	A.I.15.	Jiné sociální pojištění (525)	2 484 678,35	41 427,66	2 433 715,11	41 233,86
18	A.I.16.	Zákonné sociální náklady (527)	29 952 400,62	191 212,73	36 173 748,83	328 923,93
21	A.I.19.	Daň z nemovitostí (532)	634 394,00	0,00	420 257,00	0,00
22	A.I.20.	Jiné daně a poplatky (538)	701 745,71	5 069,70	1 058 519,67	4 581,00
23	A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení (541)	8 069,37	0,00	25 622,89	0,00
24	A.I.23.	Jiné pokuty a penále (542)	36 400,00	0,00	9 943,94	0,00
27	A.I.26.	Manka a škody (547)	7 173 686,39	0,00	45 023,28	8 914,00
28	A.I.27.	Tvorba fondů (548)	215 052,42	0,00	1 671 136,99	0,00
29	A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku (551)	146 848 033,34	104,50	132 522 271,85	24 480,00
31	A.I.30.	Zůst.cena prodaného dlouh.hmot.majetku (553)	424 330,42	0,00	236 048,00	0,00
32	A.I.31.	Prodané pozemky (554)	0,00	0,00	1 495 360,00	0,00
33	A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv (555)	9 174 453,98	0,00	0,00	0,00
34	A.I.33.	Tvorba a zúčtování opravných položek (556)	531 512,87	0,00	889 725,81	0,00
35	A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek (557)	0,00	0,00	73 342,68	0,00
36	A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku (558)	30 697 661,62	1 547 456,20	41 900 200,45	1 249 732,05
37	A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti (549)	13 023 325,10	37 670,05	12 486 242,16	324,95
39	A.II.	Finanční náklady	221 039,51	191,60	84 680,79	1 574,26
42	A.II.3.	Kurzové ztráty (563)	37 761,51	191,60	69 876,79	1 574,26
43	A.II.4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou (564)	183 278,00	0,00	14 804,00	0,00
48	A.V.	Daň z příjmů	8 892 455,13	427 764,87	7 241 821,70	235 838,30
49	A.V.1.	Daň z příjmů (591)	8 892 455,13	427 764,87	7 241 821,70	235 838,30

Řádek	Označení	Text	Činnosti běžné období		Činnosti minulé období	
			hlavní	hospodářská	hlavní	hospodářská
51	B.	VÝNOSY CELKEM	2 557 602 477,27	59 769 568,86	2 549 704 933,42	58 751 689,36
52	B.I.	Výnosy z činnosti	785 175 235,14	59 769 514,84	698 941 769,81	58 751 598,63
53	B.I.1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků (601)	4 006 232,87	0,00	4 424 459,72	0,00
54	B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb (602)	643 323 779,28	16 036 937,47	595 998 280,01	16 062 670,86
55	B.I.3.	Výnosy z pronájmu (603)	76 904 090,64	0,00	70 495 227,33	0,00
56	B.I.4.	Výnosy z prodaného zboží (604)	0,00	43 674 855,98	0,00	42 573 348,45
58	B.I.9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení (641)	1 429 175,75	0,00	4 309 694,11	5 600,00
59	B.I.10.	Jiné pokuty a penále (642)	0,00	36 900,00	0,00	60 640,00
60	B.I.11.	Výnosy z vyřazených pohledávek (643)	48 963,10	0,00	57 946,10	0,00
61	B.I.12.	Výnosy z prodeje materiálu (644)	67 304,54	0,00	54 063,15	0,00
62	B.I.13.	Výnosy z prodeje dlouh. nehm. majetku (645)	0,00	0,00	0,00	0,00
63	B.I.14.	Výnosy z prodeje dlouh. hmot. majetku kromě pozemků (646)	424 330,42	0,00	210 359,00	0,00
64	B.I.15.	Výnosy z prodeje pozemků (647)	0,00	0,00	1 495 360,00	0,00
65	B.I.16.	Čerpání fondů (648)	49 669 334,40	0,00	9 433 535,30	0,00
66	B.I.17.	Ostatní výnosy z činnosti (649)	9 302 024,14	20 821,39	12 462 845,09	49 339,32
67	B.II.	Finanční výnosy	460 711,56	54,02	1 780 295,17	90,73
70	B.II.3.	Kurzové zisky (663)	62 381,14	54,02	68 665,18	90,73
71	B.II.4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou (664)	398 330,42	0,00	1 711 629,99	0,00
73	B.IV.	Výnosy z transferů	1 771 966 530,57	0,00	1 848 982 868,44	0,00
74	B.IV.1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů (671)	1 771 966 530,57	0,00	1 848 982 868,44	0,00
76	C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	0,00	0,00	0,00	0,00
77	C.1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	6 961 413,99	2 358 806,01	6 008 199,29	1 469 460,71
78	C.2.	Výsledek hospodaření po zdanění	-1 931 041,14	1 931 041,14	-1 233 622,41	1 233 622,41

PŘEHLED PROJEKTŮ FINANCOVANÝCH Z EVROPSKÝCH ZDROJŮ

Programové období 2014–2020

V roce 2024 byla úspěšně dokončena realizace zbývajících dvou projektů Národního památkového ústavu (dále jen NPÚ), které byly spolufinancovány z evropských dotačních titulů, konkrétně z 52.

výzvy *Revitalizace vybraných památek II.* Integrovaného regionálního operačního programu.

Za rok 2024 bylo v rámci projektů NPÚ z dotačních zdrojů dočerpáno zbývajících celkem 76,45 mil. Kč.

Dokončené akce	
IROP (52. výzva)	
Zámek Zákupy – obnova jižního křídla Hospodářského dvora	373,60 mil. Kč
Zámek Litomyšl – Božský zámek	262,41 mil. Kč
Celkem	636,01 mil. Kč

Programové období 2021–2027

V uplynulém roce byla postupným vydáním prvních osmi rozhodnutí o poskytnutí dotace zahájena realizace projektů NPÚ z 51. a 52. výzvy IROP – Památky specifického cíle 4.4. Se zřizovatelem průběžně jednáme o možnosti zahájit poslední dvě připravené a schválené akce, konkrétně jednu z 52. výzvy a druhou z 62. výzvy IROP – Památky (ITI) specifického cíle 4.4.

Souběžně probíhají přípravné projekční práce na druhém z projektů 62. výzvy, konkrétně na projektu Sázava. Prezence mimořádně dochovaných pozůstatků středověkého domu, které byly v rámci

archeologického výzkumu NPÚ objeveny v místě realizace projektu, je plánovanou součástí tohoto projektu.

Kromě projektů IROP probíhala i příprava dalších akcí. Jednalo se o akce určené do výzvy Operačního programu Spravedlivá transformace (Obnova území – Ústecký kraj), Modernizačního fondu (ENERGov č. 2/2023) a Operačního programu Životní prostředí (2021–2027).

Za rok 2024 bylo v rámci projektů NPÚ z dotačních zdrojů vyčerpáno celkem 41,61 mil. Kč.

Zahájené akce	
IROP Památky (51. a 52. výzva)	
Zámek Hrádek u Nechanic – Kouzlo anglického venkova	79,69 mil. Kč
Zámek Hrádek u Nechanic – Historie za oponou	19,98 mil. Kč
Důl Michal – Třídírna – Cesta uhlí	86,85 mil. Kč
Zámek Český Krumlov – rekonstrukce Horské zahrady – II. etapa	44,00 mil. Kč
Klášter Kladruba – Život v řádu II. – obnova konventní kaple	19,84 mil. Kč
Klášter Kladruba – Život v řádu II. – obnova rajskeho dvora	20,18 mil. Kč
Zámek Lednice – obnova Katakomb a Maurské vodárny	80,14 mil. Kč
Zámek Valtice – Západní předzámčí	80,50 mil. Kč

Připravené akce	
IROP Památky (52. výzva)	
Hrad Veveří – Brána čtyř staletí – obnova Jižní brány	82,94 mil. Kč
IROP Památky (ITI)	
Hrad Veveří – Brána čtyř staletí – Skleníková terasa	38,69 mil. Kč
Připravované akce	
IROP Památky (ITI)	
Klášter Sázava – Opus Sancti Procopii	99,00 mil. Kč
OPST (Obnova území – Ústecký kraj)	
Zámek Jezeří – obnova zázemí divadelního sálu	66,44 mil. Kč
Modernizační fond (ENERGov č. 2/2023)	
Zámek Kratochvíle – modernizace a snížení energetické náročnosti čp. 9	9,52 mil. Kč
OPŽP (2021–2027)	
Zámek Kynžvart – revitalizace Panského rybníka	7,08 mil. Kč
Celkem	734,85 mil. Kč

V roce 2024 tak NPÚ připravoval k podání, realizoval či dokončil projekty v celkové výši 1,37 miliardy Kč a z dotačních prostředků vyčerpal celkem **118,06 mil. Kč**.

OBNOVY PAMÁTEK Z PROGRAMU SMVS

Financování obnovy památek ze státního rozpočtu ČR je realizováno prostřednictvím dotačního programu Ministerstva kultury pro státní příspěvkové organizace Rozvoj a obnova materiálně technické základny státních kulturních zařízení (134V131), ke kterému byl v roce 2020 přičleněn program na podporu oživení ekonomiky (134V151).

Z akcí započatých v minulých letech jich v roce 2024 pokračovalo 37 s objemem proinvestovaných finančních prostředků v roce 2024 ve výši 491,25 mil. Kč (celkový objem pokračujících akcí činí 1,92 mld. Kč), například

Zámek Buchlovice – oprava havarijního stavu střech a stropů Dolního zámku	68,00 mil. Kč
ÚOP v Olomouci – výstavba depozitního archeologického skladu	67,00 mil. Kč
Klášter Sázava – oprava krovů, střech a jižní věže Konventu	40,60 mil. Kč
Zámek Hluboká nad Vltavou – sanace štolového systému	25,00 mil. Kč
Zámek Sychrov – odstranění havárie litinového oplocení	24,60 mil. Kč

V průběhu roku 2024 byly v rámci tohoto programu přiděleny finanční prostředky pro 8 nových prioritních akcí v celkovém objemu 149 mil. Kč, například:

Hrad Landštejn – konzervace omítek a restaurování sgrafit, rekonzervace zdiva	47,00 mil. Kč
Hrad Buchlov – obnova střechy Sýpky	23,60 mil. Kč
Zámek Hradec nad Moravicí – oprava krytiny Bílého zámku	21,70 mil. Kč

V průběhu roku 2024 bylo úspěšně ukončeno 17 akcí v celkovém objemu 537 mil. Kč, například:

Zámek Český Krumlov – záchrana a památková obnova objektu Bellarie	56,94 mil. Kč
Zámek Opočno – sanace havarijního stavu objektu Letohrádku	35,62 mil. Kč
Hrad Bečov nad Teplou – restaurování Horního hradu	33,31 mil. Kč
Zámek Uherčice – záchrana umělecké výzdoby místností Starého zámku	28,25 mil. Kč
Zámek Zákupy – stabilizace vodního režimu Hospodářského dvora	23,95 mil. Kč
Zámek Žleby – nové návštěvnické zázemí a toalety Dolního zámku	21,50 mil. Kč
Hrad Velhartice – expozice Šumavská klenotnice	18,83 mil. Kč
Zámek Janovice u Rýmařova – rekonstrukce elektroinstalace	11,28 mil. Kč

Samostatný program Péče o národní kulturní dědictví I, jehož součástí je i podprogram 134V141 Obnova a rozvoj materiálně technické základny Národního památkového ústavu s celkovými finančními prostředky ve výši 2,999 mld. Kč pro období 2019–2028, se týká 5 objektů a areálů.

V předchozích letech byla dokončena akce:

Zámek Lysice – obnova zámecké zahrady včetně historických staveb
--

Stavební obnova nadále probíhá u akcí :

Klášter Plasy – dokončení obnovy Opatské rezidence, obnova sýpky
Zámek Vimperk – památková obnova Dolního a Horního zámku
Zámek Litomyšl – celková obnova zámku a Panského domu

V poslední řadě byla v roce 2024 před dokončením tvorba projektové dokumentace projektu:

Invalidovna – obnova objektu

PROJEKTY Z NEINVESTIČNÍ DOTACE PRO SVĚTOVÉ DĚDICTVÍ UNESCO

V roce 2024 byla využita účelová dotace pro světové dědictví formou deseti dílčích projektů různého pojetí pokrývajících různá témata v působnosti NPÚ. Výběrově představujeme dva z projektů podrobněji.

Název projektu	Výstup projektu
Pokyny a nástroje pro posuzování vlivů v kontextu světového dědictví	Překlad anglického manuálu <i>The Guidance and Toolkit for Impact Assessment in a WH Context</i> , dostupná online
Pokyny a nástroje pro posuzování vlivů v kontextu světového dědictví	Překlad anglického manuálu „The Guidance and Toolkit for Impact Assessment in a WH Context“, dostupná online
Metodika pro přípravu národ. monitorovacích zpráv o stavu světového dědictví	Tisk publikace, dostupná je také online
Archeologický atlas SZ zámku Litomyšl – heuristika zdrojů	První etapa dvouletého projektu, sběr digitálních vektorových dat, uložených na datových nosičích
Prezentace hodnot Žatecké chmelařské krajiny v zahradách zámku Stekník	Prezentace hodnot na informačních tabulích v zahradách zámku
Krupka – hlavní město cínu	Edukační program pro žáky 2. stupně základních škol
Zámek Telč – Knižní průvodce	Překlad populárně naučné publikace do angličtiny pro zahraniční návštěvníky zámku
Slavná lázeňská města Evropy	Soubor profesionálních fotografií nejvýznamnějších objektů a panoramatických záběrů
Fotodokumentace Židovské čtvrti a baziliky sv. Prokopa v Třebíči	Soubor profesionálních fotografií nejvýznamnějších objektů a panoramatických záběrů
LVA_SZ Lednice – Expozice J. Hardmuth	Druhá etapa projektu vstupní historické expozice na zámku Lednice
Květná zahrada v Kroměříži – Mapa zážitků	Grafická příprava edukačního materiálu pro aktivní prohlídku

Archeologický atlas SZ zámku Litomyšl – heuristika zdrojů (1. etapa dvouletého projektu)

Hlavním cílem projektu bylo shromáždit všechny zprávy o výsledcích archeologických výzkumů a další existující dokumentace týkající se zámku v Litomyšli, a to jak z archivu ARÚ AV ČR, v.v.i., tak i jednotlivých oprávněných archeologických organizací, včetně dokumentace z výzkumné a průzkumné činnosti NPÚ. Podpůrné práce realizovala pro NPÚ společnost ARCHAIA Brno. Výstupem roku 2024 je konvolut související digitálních vektorových dat, uložených na datových nosičích, a v dalších letech bude NPÚ pokračovat dalším zpracováním informací a analýzou textů.

Prezentace hodnot Žatecké chmelařské krajiny v zahradách zámku Stekník

Cílem projektu bylo rozšířit a aktualizovat současnou formu prezentace hodnot, díky kterým byla chmelařská krajina spolu se zámek Stekník započítána za Seznam světového dědictví. Vzniklo deset informačních cedulí pro území terasovitých zahrad zámku. Nový informační systém bude více akcentovat hodnoty krajiny a roli zámku v její historii. Obsah cedulí má jazykové mutace. Cedula využívají moderní způsoby prezentace včetně využití interaktivních odkazů – QR kódů, které prezentují doplňující informace v online prostředí a ve dvou dalších jazykových mutacích (angličtina a němčina). K nové exteriérové expozici byly vyrobeny i propagační letáky ve třech jazycích.

FINANČNÍ PROSTŘEDKY NPÚ ALOKOVANÉ NA ZÁCHRANNÉ ARCHEOLOGICKÉ VÝZKUMY NA ROK 2024

V roce 2024 poskytlo Ministerstvo kultury České republiky do rozpočtu NPÚ alokované finanční prostředky na záchranné archeologické výzkumy ve výši 8 550 000 Kč. Tyto prostředky byly rozděleny v rámci 11 etap a využilo je 11 územních odborných pracovišť NPÚ. Na realizaci celkem 57 projektů bylo čerpáno 7 699 250 Kč, což odpovídá 90,05 % z celkové přidělené částky.

Největší objem finančních prostředků připadl ÚOP v Ostravě, které je využilo na 13 projektů od archeologických výzkumů až po zpracování nálezových zpráv (graf 1). Ve větší míře se do čerpání zapojila také ÚOP v Olomouci, v Praze, Brně, Plzni a Liberci, zatímco zbývající pracoviště využila alokované prostředky pouze okrajově či vůbec. Rozdíly v čerpání mezi jednotlivými regiony odrážejí různorodost archeologických pracovišť v rámci NPÚ. Netradičně byly v loňském roce prostředky přiděleny také pracovišti Územní památkové správy na Sychrově, které za ně realizovalo zjišťovací archeologický výzkum v areálu státního hradu Trošky s cílem získání dat o skladbě archeologického terénu v souvislosti s projektováním obnovy návštěvního zázemí.

Z hlediska účelu financování, stejně jako v předchozím roce, byla největší část prostředků využita na archeologické výzkumy v areálech památkových objektů ve správě NPÚ nebo na zpracování starších archeologických výzkumů (graf 2). Ve většině případů šlo o zpracování archeologických nálezů získaných v minulých desetiletích, ale také o zpracování terénní dokumentace pro potřeby vytvoření nálezových zpráv. Nezpracované sou-

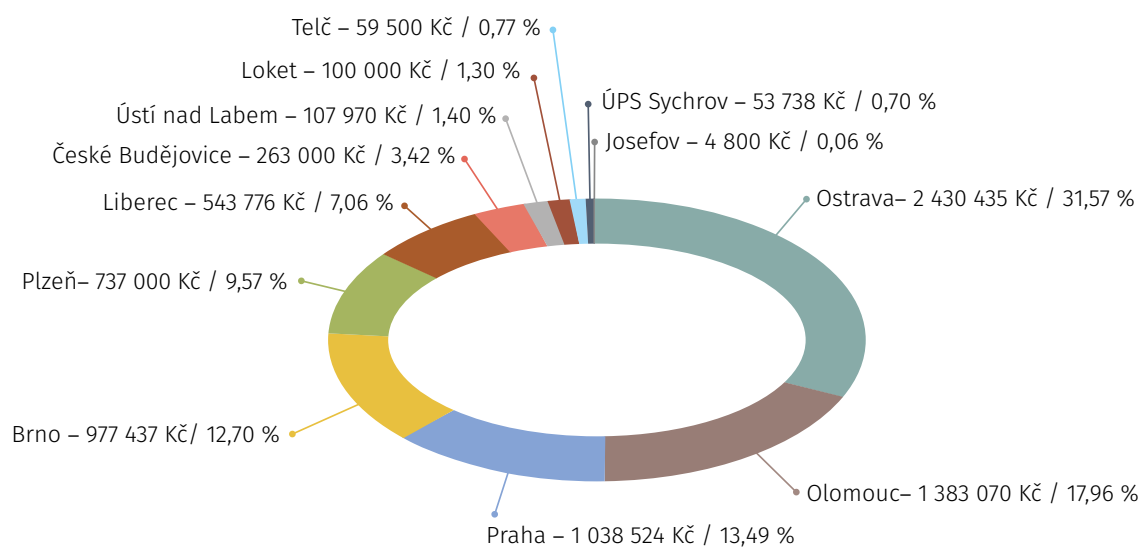
bory jsou dlouhodobou zátěží NPÚ, kterou se pomocí alokovaných finančních prostředků daří postupně řešit. Předstihové archeologické výzkumy na památkových objektech ve správě NPÚ zvyšují kvalitu hospodaření s archeologickým dědictvím těchto cenných lokalit a výrazně přispívají k jejich ochraně.

Menší část alokovaných prostředků směřovala na záchranné archeologické výzkumy pro fyzické osoby nepodnikající, a tím na kompenzaci omezení jejich vlastnického práva. Na konzervaci a analýzu archeologických nálezů nad rámec potřeby pro vypracování nálezové zprávy bylo použito 954 750 Kč a celkem 782 996 Kč bylo v loňském roce využito na minimalizaci škod na archeologickém kulturním dědictví způsobených mimořádnými událostmi. Tyto mimořádné události byly spojeny s povodňovou situací v Moravskoslezském kraji, kde se ÚOP v Ostravě zapojilo do pomoci na záchraně postižených lokalit. Nejmenší část alokovaných prostředků byla využita na výzkumy zaměřené na ověření památkového potenciálu dosud nechráněných lokalit, které by mohly být vhodné k památkové ochraně. Za tímto účelem zkoumanou lokalitou byl areál Staré Karviné, kde ÚOP v Ostravě provedlo nedestruktivní archeologický výzkum formou geofyzikálního průzkumu.

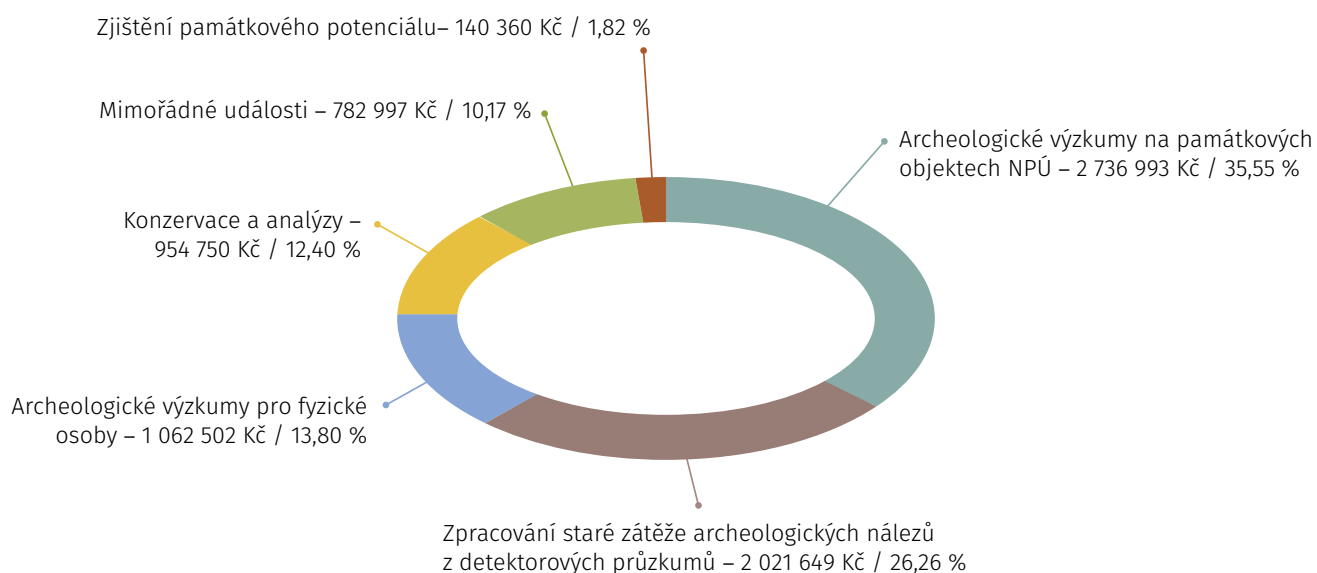
Rozdělení prostředků do jednotlivých kapitol odpovídá prioritám, které jsou spojeny s naplňováním závazků NPÚ. Alokované finanční prostředky v rozpočtu NPÚ jsou významným nástrojem pro zefektivnění památkové archeologie v ČR a k preventivní ochraně archeologického dědictví.

Rozdělení prostředků dle územních pracovišť

Rozdělení prostředků dle účelu čerpání

VĚDECKO-VÝZKUMNÁ ČINNOST

Národní památkový ústav (dále jen NPÚ) v roce 2024 koncepčně plnil úkoly spjaté s jeho profilováním jako odborné instituce a výzkumné organizace, jejímž posláním je kontinuální a systematický výzkum památkového fondu a ochrana národního kulturního dědictví. K naplňování vědeckých a výzkumných činností využíval NPÚ vlastní zdroje, institucionální podporu zřizovatele a prostředky z účelových projektů výzkumu, vývoje a inovací (VaVal).

Výše čerpané podpory ze státního rozpočtu na VaVal (NPÚ 2020–2024, v tis. Kč) *

Poskytovatel	Druh podpory	2020	2021	2022	2023	2024
MK	IP DKRVO**	18 710	22 353	31 559	31 559	32 737
MK	Projekty VaVal z veřejných rozpočtů ČR	36 094	22 890	22 831	143 45	16 579
MŠMT	Projekty VaVal z operačních programů	352	447	33	0	0
TA ČR	Projekty VaVal z veřejných rozpočtů ČR	118	443	449	0	0
Celkem		57 294	48 154	56 894	47 927	51 340

* inance v tisících Kč jsou automaticky zaokrouhleny z částky v jednotkách Kč s přesností na 2 desetinná místa

** IP DKRVO – Institucionální podpora dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace

Zdroj: <https://www.isvavai.cz/cea?s=subjekty&ss=detail&n=0&h=ico%3A75032333> [citováno: 4. 4. 2025]

Plnění výzkumných úkolů a prezentace plánovaných i neplánovaných výsledků bylo i v tomto roce, až na výjimky, splněno. V roce 2024 bylo v rámci řešení výzkumných oblastí IP DKRVO, účelových projektů a výzkumné činnosti financované z jiných zdrojů dokončeno celkem 70 výsledků, které budou uplatněny v Rejstříku informací o výsledcích (RIV). Dokončení 1 výsledku financovaného z IP DKRVO, který byl plánován na rok 2024, bylo přesunuto z důvodů, které nebylo možné předvídat, do roku 2025.

Institucionální výzkum

Naplňování Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace Národní památkový ústav na léta 2024–2028 v prvním roce jejího řešení

V roce 2024 započalo řešení 7 výzkumných oblastí (s 22 dílčími cíli) financovaných z prostředků IP DKRVO s plánovanou dobou řešení do roku 2028.

Výzkumné oblasti Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace Národní památkový ústav na léta 2024–2028

Výzkumná oblast	Garant/garantka
1. Archeologické dědictví	PhDr. Jarmila Čiháková
2. Teorie a dějiny památkové péče	Mgr. Jana Pařízková Čevonová, Ph.D.
3. Moderní architektura a industriální dědictví	Ing. arch. Naděžda Goryczková
4. Movité památky	PhDr. Aleš Mudra, Ph.D.
5. Nemovité památky	Ing. Daniel Šnejd
6. Šlechtické rezidence, jejich tvůrci a obyvatelé	Mgr. Petr Pavelec, Ph.D.
7. Vědecké publikování a komunikace vědy	Mgr. Martin Gaži

Finanční prostředky NPÚ získal na základě vyhodnocení Koncepce Radou ministra kultury pro výzkum známkou A – Vynikající. Díky tomuto vysokému hodnocení obdržel NPÚ institucionální podporu na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (IP DKRVO) v souhrnné výši 163.685.000 Kč.

V roce 2024 byla z objektivních důvodů podána jedna žádost o změnu rozpisu rozpočtu Rozhodnutí Ministerstva kultury, kterou poskytovatel schválil.

Postup a stav řešení jednotlivých výzkumných oblastí Koncepce byly interně vyhodnoceny Komisí pro hodnocení výzkumných (grantových) projektů NPÚ, která zasedala ve dnech 28.–29. 11. 2024.

Výsledky z IP DKRVO a jiných zdrojů za rok 2024

Druh podpory	Druh výsledku						Počet výsledků v projektech
	Specializovaná mapa s odborným obsahem (Nmap)	Výstava s kritickým katalogem (Ekrit)	Odborná kniha (B)	Kapitola v odborné knize (C)	Odborný článek obsažený v databázi SCOPUS (Jsc)	Recenzovaný odborný článek (Jost)	
IP DKRVO Plánované výsledky		2	5		1	13	21
IP DKRVO Nad plán		1	3	2		7	13
IP DKRVO Dodatečné výsledky	1		1			6	8
Výsledky bez podpory VaVal (rozpočet NPÚ)			2	7	4	8	21
Počet výsledků	1	3	11	9	5	34	63

1 výsledek typu Jsc a 2 výsledky typu Jost, které byly plánovány na rok 2025, byly uplatněny již v roce 2024.

Účelový výzkum

V roce 2024 pokračovalo druhým rokem řešení 11 pětiletých účelově financovaných vědecko-výzkumných projektů vysoutěžených v roce 2022 ve veřejné soutěži Ministerstva kultury – Program NAKI III – program na podporu aplikovaného výzkumu v oblasti národní a kulturní identity na léta 2023 až 2030. NPÚ je ve 4 projektech příjemcem – koordinátorem (DH23P03OVV001, DH23P03OVV017, DH23P03OVV035, DH23P03OVV046).

Během řešení výzkumných projektů NPÚ spolupracuje s řadou výzkumných organizací (VO) a vědecko-výzkumných institucí (v.v.i.).

Řešené projekty NAKI III / 1. výzva s dobou řešení 2023–2027

Název projektu	Kód projektu
Identifikace, interpretace a typologie hmotné struktury památek zahradního umění	DH23P03OVV001 https://ubz.zf.mendelu.cz/projekty/34402-naki-npu
Novostavby v historickém prostředí	DH23P03OVV017 https://n89plus.npu.cz/cs
Zámky v krajině moravskoslezského pomezí – nové formy prezentace nevyužitých historických objektů	DH23P03OVV035 https://zamkyvkrajine.cz
Od aristokratického dvora po divadelní scénu. Historická garderoba ve fondech českých hradů a zámků v evropském kontextu	DH23P03OVV046 https://historicalwardrobe.npu.cz/cs

Zachování paměti. Poválečná reflexe holokaustu v pomníkové tvorbě a výtvarném umění	DH23P03OVV014 https://www.udu.cas.cz/cz/projekty-a-granty/zachovani-pameti-povalecna-reflexe-holokaustu-v-pomnikove-tvorbe-a-vytvarnem-umeni
Vlákna paměti. Minulost a současnost vambereckého krajčářství	DH23P03OVV022 http://www.vlaknapameti.cz
Historické postupy návrhu a vykreslování tvarů architektonických prvků – jejich rekonstrukce a aplikace	DH23P03OVV023 https://protogeometrie.fsv.cvut.cz
"FINIS CONFESSIO" Baroko východního Krušnohoří. Sakrální stavby a umělecká výzdoba architektury a krajiny	DH23P03OVV028 https://finis.ff.ujep.cz
Mapa českých hradů: hrady jako kulturní fenomén, předmět výzkumu a památky minulosti	DH23P03OVV040 https://www.kar.zcu.cz/projekt.php?id=84
Kořeny a plody evropské vědy v českých, moravských a slezských historických knihovních fondech	DH23P03OVV058 https://www.nm.cz/povinne-zverejnovane-informace/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-za-rok-2021/veda-a-vyzkum/koreny-a-plody-evropske-vedy-v-ceskych-moravskych-a-slezskych-historickych-knihovnich-fondech
Obnova fasád z tvrdých omítek z 1. poloviny 20. století	DG23P03OVV012 https://naki3-fasady.fsv.cvut.cz

Uplatněné výsledky NAKI III za rok 2024

Kód projektu NAKI III	Druh výsledku				Počet výsledků v projektech
	Výstava s kritickým katalogem (Ekrit)	Odborná kniha (B)	Stať ve sborníku (D)	Recenzovaný odborný článek (Jost)	
DH23P03OVV001				1	1
DH23P03OVV012			1		1
DH23P03OVV022				1	1
DH23P03OVV028				1	1
DH23P03OVV040				1	1
DH23P03OVV058	1	1			2
Počet výsledků	1	1	1	4	7

GA ČR

NPÚ podal v roce 2024 celkem dvě přihlášky do soutěže GA ČR v kategorii Standardních projektů. V obou případech se NPÚ hlásil v roli dalšího účastníka. U projektu Vznik středověké Moravy, země na tehdejší evropské periferii ve světle nových archeologických výzkumů byla hlavním navrhovatelem Archaia Brno, u projektu Domovní odpad jako environmentální pramen o životě středověké Prahy vystupoval jako hlavní navrhovatel Geologický ústav AV Praha.

Výsledky vědy a výzkumu

V rámci řešení institucionálního a účelového výzkumu předložil NPÚ k 31. prosinci 2024 poskytovateli ke schválení celkem 70 výsledků, které byly následně vloženy do RIV.

Přehled výsledků NPÚ vložených do RIV v letech 2020–2024

Druh výsledku	Kód	2020	2021	2022	2023	2024	Celkem
Metodika certifikovaná/schválená příslušným orgánem státní správy	N/E	6	2	8	0	0	16
Památkový postup	N/C	0	1	1	1	0	3
Specializovaná mapa s odborným obsahem	N/D	18	10	19	15	1	63
Uspořádání (zorganizování) výstavy s kritickým katalogem	Ekrit	7	9	8	6	4	34
Audiovizuální tvorba	A	11	6	3	0	0	20
Specializovaná veřejná databáze	S	1	1	1	0	0	3
Ověřená technologie	Z/B	3	2	0	0	0	5
Odborná kniha	B	25	19	35	35	12	126
Kapitola v odborné knize	C	9	9	7	10	9	44
Odborný článek obsažený v databázi Web of Science	Jimp	2	5	1	0	0	8
Odborný článek obsažený v databázi SCOPUS	Jsc	8	7	11	7	5	38
Recenzovaný odborný článek	Jost	48	62	65	46	38	259
Stať ve sborníku	D	5	6	14	2	1	28
Uspořádání (zorganizování) konference	M	0	2	1	1	0	4
Uspořádání (zorganizování) workshopu	W	8	15	12	2	0	37
Strategické a koncepční dokumenty	Hkonc	0	0	1	0	0	1
Celkem		151	156	187	125	70	689

Výsledky aplikovaného výzkumu

NPÚ za rok 2024 uplatnil v RIV 1 výsledek typu Nmap (Specializovaná mapa s odborným obsahem) a 4 výsledky typu Ekrit (Výstava s odborným katalogem).

Druh výsledku	Název výsledku	Autoři	Zdroj financování
Nmap	Archeologický atlas státního hradu Pernštejn	Petr Vitula	IP DKRVO
Ekrit	Počátky Opavy. Příběh vzniku jednoho z nejstarších měst České republiky	Michal Zezula a kolektiv	IP DKRVO
Ekrit	Fenomén Lauby	Barbara Marethová a kolektiv	IP DKRVO
Ekrit	Roubený dům na Rokycansku	Alena Aubrechtová – Karel Foud – Tomáš Karel – Stanislav Plešmíd	IP DKRVO
Ekrit	Lékařská literatura v zámeckých knihovnách	Pavel Hájek – Barbora Nebeská	DH23P03OVV058

Přehled publikací vydaných v roce 2024

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ

Evropské principy kvality pro intervence financované EU s možným vlivem na kulturní dědictví

ISBN 978-80-7480-202-7 (elektronická verze)

ISBN 978-80-7480-199-0 (tištěná verze)

Metodika pro přípravu monitorovacích zpráv o památkách světového dědictví

Věra Kučová, Petra Kroupová, Lucie Křížová, Lucie Lollková

ISBN 978-80-7480-204-1, 64 s.

Od kroužkové košile k plátové zbroji

Pavel Macků

ISBN 978-80-7480211-9, 207 s.

Portrét stínu

Anežka Mikulcová

ISBN 978-807480-2065, 408 s.

PERIODIKA:

Památky, ročník 3/2024, 4 čísla

ISSN 2788-0435

Zprávy památkové péče, ročník 84/2024, 4 čísla

ISSN 1210-5538

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V PRAZE

PERIODIKA:

Staletá Praha, ročník XL/2024, 2 čísla

ISSN 0231-6056 (tištěné), E-ISSN 3029-5483 (online)

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE

PERIODIKA:

Památky středních Čech, 38. ročník, 2 čísla

ISSN 0862-1586

Průzkumy památek, 31. ročník, 2 čísla

ISSN 1212-1487

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Architektura 20. století v Českých Budějovicích

Jakub Drozda, Eva Erbanová, Michal Kurz,

Ondřej Tomášek

ISBN 978-80-88446-09-5, 16 s.

Lékařská literatura v zámeckých knihovnách

Pavel Hájek, Petra Jadlovská, Petr Mašek,

Barbora Nebeská, Jan Prchal, Jiří Žahour

ISBN 978-80-88446-08-8, 223 s.

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V PLZNI

Oděv vrcholného středověku: od hmotných pramenů k rekonstrukci

Veronika Pilná

ISBN 978-80-85035-63-6, 256 s.

Strojní cihelna v Boubíně, kulturní památka

Stanislav Plešmíd, David Tuma

ISBN 978-80-85035-65-0, 8 s.

Roubený dům na Rokycansku

Alena Aubrechtová, Karel Foud, Tomáš Karel,

Stanislav Plešmíd

ISBN 978-80-85035-64-3, 160 s.

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

PERIODIKA:

Monumentorum Custos – Časopis pro památky severozápadních Čech / 1–2.

ISSN 1803-781X

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V LIBERCI

PERIODIKA:

Fontes Nissae – Prameny Nisy, 2 čísla

ISSN 1213-5097

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V JOSEFOVĚ

Staré Buky. Kostel sv. Anny

Jiří Slavík

ISBN 978-80-88226-42-0, 12 s.

Vysočany. Vesnická památková zóna

Matěj Kubina, Jan Tluchoř

ISBN 978-80-88226-43-7, 12 s.

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V PARDUBICÍCH

Piaristický chrám Nalezení sv. Kříže v Litomyšli

Veronika Cínková

ISBN 978-80-87626-13-9, 592 s.

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V BRNĚ

Petr Franta architekt. Architektura paměti a slavkovské bojiště. Význam souvislostí – výběr prací v památkovém kontextu

Petr Franta, Petr Svoboda, Vladimír Šlapeta,

Irena Žantovská Murray

ISBN 978-80-87967-38-6, 169 s.

Portrét ulice Milady Horákové – Merhautova

Pavla Cenkova, Aleš Homola, Matěj Kruntorád

ISBN 978-80-87967-39-3, nestr.

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V OSTRAVĚ

Fenomén Lauby

Barbara Marethová (ed.)

ISBN 978-80-88240-38-9, 288 s.

Počátky Opavy

Michal Zezula (ed.)

ISBN 978-80-88240-37-2, 288 s.

**Průmyslové dědictví. Nová huť v Ostravě-Kunčicích
Industrial Heritage. The New Metalworks in Ostrava-
-Kunčice**Miloš Matěj (ed.), Irena Korbelářová, Jan Počta,
Ludvík Tejzr

ISBN 978-80-88240-39-6 (česká verze),

ISBN 978-80-88240-40-2 (anglická verze), 208 s.

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ SPRÁVA V ÚSTÍ NAD LABEM

Ploskovice a Zákupy. Česká sídla Habsburků

Vladimír Tregl

ISBN 978-80-7480-208-9, 256 s.

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ SPRÁVA NA SYCHROVĚ

**Gold and Sugar on the Table of the Nobility,
Kynžvart-Krásný Dvůr-Konopiště**

Eva Ferrarová, Eva Löw, Libuše Ruizová, Milan Svoboda

ISBN 978-80-909141-0-0, 210 s.

**Kunětická hora od středověku po současnost.
Stručné dějiny Kunětické hory, její záchrana Muzejním
spolkem a poslední velká rekonstrukce provedená
v letech 2019-2023**

Miloš Jiroušek

ISBN 978-80-909141-6-2, 84 s.

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ SPRÁVA V KROMĚŘÍŽI

Vila Stiassni

Kateřina Konečná

ISBN 978-80-908257-5-8, 200 s.

Zámek Lysice

Michal Konečný

ISBN 978-80-908257-4-1, 164 s.

Přehled průzkumů a dokumentací

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ	
Stavebněhistorické průzkumy	
SZ Jezeří	
SH Karlštejn	
SHZ Horšovský Týn	
SZ Telč	
SH Zvíkov	
Operativní průzkumy a dokumentace	
Praha – Invalidovna (NKP)	
SHZ Horšovský Týn	
SZ Kunštát	
SH Litice	

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V PRAZE	
Operativní průzkumy a dokumentace	
Praha 1-Staré Město – čp. 189 Colloredo-Mansfeldský palác, krovy	
Praha 1-Staré Město – čp. 457, Malé náměstí 13	
Praha 1-Staré Město – čp. 463, Melantrichova 15, Michalská 18, dymník černé kuchyně	
Praha 1-Staré Město – čp. 553, Celetná 2, Sixtův dům, přední dům (objekt A)	
Praha 1-Nové Město – čp. 139, Národní 8, klášter voršilek, trezor v podkroví při kostele	
Praha 1-Nové Město – čp. 1306, Václavské náměstí 55, zadní činžovní domy	
Praha 1-Nové Město – čp. 1326, Ve Smečkách 11, činžovní dům	
Praha 1-Malá Strana – čp. 3, Malostranské náměstí 26, dům U Kamenného stolu, nástěnná malba	
Praha 1-Malá Strana – čp. 245, Nerudova 23, renesanční štít sousedního domu čp. 244	
Praha 1-Malá Strana – čp. 490, Velkopřevorské náměstí 1, Hrzánský palác, nálezy kaple	
Praha 1-Hradčany – čp. 61, Hradčanské náměstí 11, fragmenty sgrafitové fasády	
Praha 1-Hradčany – čp. 69, Kanovnická 3, U Kasáren 4, dům pážat	
Praha 1-Hradčany – čp. 112, Pohořelec 24	
Praha 4-Nusle – čp. 1676, Křesomyslova 17a, Vrtbova, Nuselský pivovar	
Praha 5-Košíře – čp. 113, usedlost Cibulka, hlavní budova a východní hospodářské křídlo	
Praha 5-Smíchov – čp. 134, U Zámečnice 4, osada Buďánka, rekonstrukce domu	
Praha 5-Smíchov – čp. 193, Nádražní 8, usedlost Červená zahrada, demolice	
Praha 6-Břevnov – kaple Panny Marie Altöttinské (Kajetánská kaple)	

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE	
Operativní průzkumy a dokumentace	
Hořovice – čp. 27, starý zámek	
Kokovice – čp. 8, zemědělská usedlost	
Kosova Hora – čp. 1, zámek	
Lukov – čp. 4, areál bývalého zájezdního hostince	
Maršovice – čp. 1, fara	
Miličín – kostel Narození Panny Marie	
Nové Dvory u Kutné Hory – skleníky v zámecké zahradě	
Počepice – podstavec sochy sv. Prokopa při silnici č. 105	
Pořešice – čp. 2, renesanční sýpka v zemědělské usedlosti	
Sázava – archeologicky odhalené základy budov při severní straně klášterního kostela sv. Prokopa	
Svatý Jan pod Skalou – čp. 2, dům	
Vitice – zvonice při kostele sv. Šimona a Judy	
Vrchotovy Janovice – areál zámku, torzo domku zahradníka	
Zeleneč – čp. 38/39, areál domu	
Jesenice – čp. 65 a č. parc. 1010, fara a její hospodářský dvůr	
Nižbor – č. parc. 2/2,631, zaklenutý náhon železáren	
Bělá pod Bezdězem – čp. 581, obytný dům a hospodářský dvůr	
Vlašim – čp. 70, areál domu s hospodářským dvorem	
Mladá Boleslav – čp. 32, přízemí a patro obytného domu	
Libice nad Cidlinou – čp. 3, městský dům s hospodářským křídlem	
Rakovník – čp. 133, sklepy domu s hospodou	
Cerhovice – západní průčelí kostela sv. Martina	
Davle-Sázava – č. parc. 11/5, samostatný sklep u domu se dvorem	
Poděbrady – zvonička na Záměstí	
Hořín – hospodářský dvůr u zámku	
Archivní řešerše	
Nižbor železáren a náhon	
Hořovice – starý zámek, čp. 27	
Klášterní Skalice – zrušený klášter a hospodářský dvůr	
Dvory na Harrachovských panstvích – Dohalice	
Dvory na Harrachovských panstvích – Boharyně čp. 1	
Dvory na Harrachovských panstvích – Kunčice čp. 1	
Dvory na Harrachovských panstvích – Stejskal čp. 41	

Dvory na Harrachovských panstvích – Lodín čp. 49
Dvory na Harrachovských panstvích – Mokrovousy čp. 1
Dvory na Harrachovských panstvích – Janov čp. 29
Dvory na Harrachovských panstvích – Mžany čp. 1
Dvory na Harrachovských panstvích – Staré Nechanice čp. 1
Dvory na Harrachovských panstvích – Petrovice čp. 51
Dvory na Harrachovských panstvích – Sadová čp. 1
Dvory na Harrachovských panstvích – Trnava
Dvory na Harrachovských panstvích – Zvíkov čp. 1, okr. Hradec Králové

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Operativní průzkumy a dokumentace

Blatná – čp. 375, Na Příkopech, zámek
Brloh – kostel sv. Šimona a Judy s farou, vstupní brána s ohradní zdí
České Budějovice – čp. 231/19, Česká
České Budějovice (ČB) – čp. 128/39, nám. Přemysla Otakara II.
Český Krumlov – Plešivec, Důlní, ohradní zeď
Český Krumlov – čp. 69, Kájovská
Dobruška – dům čp. 48, tvrz a zámek
Hluboká nad Vltavou – SZ Hluboká, vodojem
Kratochvíle – zámek, předzámčí
Mirotice – kostel sv. Jiljí
Modlešovice – čp. 15, usedlost
Nová Ves nad Lužnicí, Krabonoš – kostel sv. Jana Křtitele
Pole – tvrz, stáj, sýpka, stodola
Prachovice – čp. 116, Poštovní, měštanský dům
Račice – čp. 12, myslivna
Slavonice – čp. 566, Boženy Němcové, měštanský dům, fasáda
Trhové Sviny – čp. 166, stará fara
Třeboň – čp. 152, zámek
Týn nad Vltavou – čp. 445, Dewetterova
Vacovice – čp. 5, usedlost
Vimperk – zámek
Vyšší Brod – čp. 135, klášter

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V PLZNI

Operativní průzkumy a dokumentace

Albrechtice – kostel sv. Petra a Pavla, archivní rešerše
Bukovník – kostel sv. Václava a šlechtické sídlo, archivní rešerše

Hradiště u Blovic – stodola v zámeckém hospodářském dvoru
Chudenice – náhrobník v ohradní zdi hřbitova, archivní rešerše
Klášter – vrchnostenský dvůr Šternberk v areálu zámku Zelená Hora, vč. pasportizace a archivního průzkumu
Kokořov – čp. 49, dům
Malinec – čp. 1, zámek
Nepomuk – šibenice, archivní průzkum
Nové Mitrovice – čp. 1, fara
Nové Mitrovice – čp. 68, dům, vč. archivního průzkumu
Ptenín – sýpka ve vrchnostenském hospodářském dvoru
Spálené Poříčí – čp. 4, městský dům, krov
Zahrádka – čp. 33, dům, krov
Žichovice – zámecký pivovar, archivní průzkum

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V LOKTI

Operativní průzkumy a dokumentace

Františkovy Lázně – čp. 97, Nádražní stezka
Františkovy Lázně – čp. 168, Kollárova
Františkovy Lázně – čp. 176, Kollárova
Františkovy Lázně – čp. 64, Ruská
Horní Slavkov – čp. 480, Smetanova
Cheb – dominikánský klášter
Cheb – čp. 1104, Evropská
Karlovy Vary – Findlaterův chrámek
Karlovy Vary – vodárna
Karlovy Vary – čp. 18, Lázeňská
Karlovy Vary – čp. 47, Goethova stezka
Karlovy Vary – čp. 336, Šmeralova
Karlovy Vary – čp. 358, Luční vrch
Karlovy Vary – čp. 399, Pod Jelením skokem
Karlovy Vary – čp. 432, Hřbitovní
Karlovy Vary – čp. 971, Zámecký vrch
Karlovy Vary – čp. 1026, nábřeží Jana Palacha
Karlovy Vary – čp. 1030, Na Vyhlídce
Karlovy Vary – čp. 1287, Na Vyhlídce
Loket – čp. 13, Kostelní
Mariánské Lázně – čp. 9, Goethovo náměstí
Ostrov – čp. 48, Staré nám.
Sokolov – zámek
Svatobor – kostel Nanebevzetí Panny Marie
Štědrá – kostel Narození Panny Marie
Valeč – zámek (skleník)

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V ÚSTÍ NAD LABEM**Operativní průzkumy a dokumentace**

Arnultovice – kostel Všem svatých
Benešov nad Ploučnicí – zámek
Bílina – pivovar
Bílina – pivovar
Blatno – schodiště kostela svatého Michaela archanděla
Brožánky – kostel sv. Václava
Ctiněves – čp. 9, hospodářský objekt
Dobříčany – zámek
Horní Krupka – kaple sv. Wolfganga
Hrobčice – kostel sv. Havla
Chouč – kostel sv. Kateřiny
Jezeří – zámek
Kadaň – čp. 80, dům
Kamenická Stráň – č. ev. 33, dům
Krásná Lípa – mauzoleum rodiny Dittrich
Liběšice – kostel
Libouchec – kostel sv. Tří králů
Lipenec – hospodářský dvůr
Lipová – kostel sv. Martina
Litoměřice – čp. 6., 7. a 8, kanovnické domky
Merboltice – čp. 103, dům
Most – jezdecká kasárna
Most – kostel Panny Marie
Peruc – ohradní zeď zámku
Postoloprty – most
Roudnice nad Labem – klášter
Soběchleby – č. parc 90 a 91, hospodářské budovy a sušárna
Střekov – hrad, opěrná zeď před 1. branou
Svádov – kostel sv. Jakuba Staršího
Světec – zámek
Těchlovice – kostel sv. Jana Křtitele
Ústí nad Labem – kostel Panny Marie
Zubrnice – kostel sv. Máří Magdalény
Žabokliky – kostel sv. Bartoloměje
Žežice – kostel sv. Petra a Pavla
Žiželice – kaple navštívení Panny Marie

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V LIBERCÍ**Operativní průzkumy a dokumentace**

Družcov – hospodářský dvůr, dokumentace před demolicí
Frýdlant – zámek, dokumentace místností tzv. kastelánka vedle barbakánu
Chrastava – čp. 124, fara, dokumentace současného stavu před projektem obnovy
Lemberk – šatlava, dokumentace objektu během obnovy
Rynoltice – kostel sv. Barbory, dokumentace odlučeného zdiva v interiéru kostela
Stráž pod Ralskem – zámek, pokračování průzkumu fasád před obnovou
Trosky – hrad, dokumentace povrchů hradu

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V JOSEFOVĚ**Stavebněhistorické průzkumy**

Česká Skalice – areál Muzea Boženy Němcové
Ratibořice – zámek, salet v areálu

Operativní průzkumy a dokumentace

Horní Příim – čp. 18, dokumentace před demolicí
Chlumeck nad Cidlinou – čp. 58, dokumentace před demolicí
Opočno – čp. 27
Hostinné – Labský mlýn
Hradec Králové – čp. 162, 163, 164 a bývalý kněžský seminář při budování horkovodu
Vizmburk – architektonické články z parkánu hradu

Operativní průzkumy a dokumentace na dosud běžících stavbách

Litomyšl – zámek
Lázně Bělohrad – zámek

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V PARDUBICÍCH**Operativní průzkumy a dokumentace**

Česká Třebová – čp. 482, Lidická, dokumentace a průzkum domu v památkové zóně před jeho demolicí
Heřmanův Městec – čp. 167, Pokorného, dokumentace domu před demolicí
Chrast – zámek, dokumentace stavby u zámku před její demolicí
Lanškroun – čp. 43, Dobrovského, dokumentace domu před opravou

Lanškroun – čp. 235, T.G.Masaryka, dokumentace domu před jeho demolicí
Lanškroun – čp. 275, Hradební, dokumentace domu před demolicí
Letohrad – oranžerie, dokumentace interiéru a otopného systému během obnovy
Letohrad – čp. 153, Jilemnického, dokumentace a průzkum domu před demolicí
Litomyšl – čp. 115, Smetanovo náměstí, dokumentace domu před celkovou obnovou
Litomyšl-Nedošín – hospodářský dvůr Pernštýn, dokumentace zbytku budov před jeho demolicí
Moravská Třebová – Farní, části hlavní hradební zdi před opravou po odstranění přístaveb
Pardubice – čp. 52, Klášterní, dokumentace v průběhu celkové obnovy
Skuteč – čp. 1, Tyršova, fara, dokumentace oken
Svitavy – čp. 67, náměstí Míru, dokumentace místnosti v jihozápadní části přízemí městského domu
Třemošnice – čp. 2, Zámecká, dokumentace krovu úřednického domu v areálu hospodářského dvora se zámkem
Ústí nad Orlicí – čp. 312, Lukesova, dokumentace a průzkum vily během posuzování památkových hodnot
Žamberk – čp. 136, Hluboká, dokumentace a průzkum mlýna

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISTĚ V TELČI

Operativní průzkumy a dokumentace

Brtnice – čp. 279, Rokštejská, stratigrafický průzkum a kompletní fotodokumentace před demolicí
Dolní Čepí – kostel sv. Václava, stratigrafický průzkum omítkového souvrství vnějších fasád
Habry – čp. 4, dům, kompletní fotodokumentace před plánovanou rekonstrukcí
Jihlava – čp. 16, Havířská, sondážní průzkum do omítek, průzkum maleb interiéru
Jihlava – výpravní budova městského nádraží, operativní dokumentace před demolicí
Moravské Budějovice – čp. 360 a 361, nám. ČSA, průzkum stavu a poškození krovu
Moravské Budějovice – čp. 1780, Pivovarská, průzkum stavu a poškození krovu
Náměšť nad Oslavou – čp. 111, Žerotínova, stratigrafický průzkum omítkového souvrství dvorního objektu a průjezdu
Sádek – hrad, operativní průzkum středověkého jádra a věže, zaměření černé kuchyně, OP z probíhající rekonstrukce
Stonařov – římskokatolická fara, stratigrafický průzkum omítkového souvrství přízemí objektu

Tasice – sklářská huť Jakub, objekt tzv. panského domu, kompletní stratigrafický průzkum omítkového souvrství

Telč – čp. 199, Zachariášova, operativní dokumentace před demolicí

Telč – čp. 161, Masarykova, kompletní fotodokumentace před demolicí

Velká Bíteš – čp. 67, Masarykovo náměstí, býv. pivovar, OP sklepních prostor a zhodnocení stavebního vývoje a stáří kleneb

Velké Meziříčí – čp. 1181, Novosady, býv. židovský dům, pracovní zaměření přízemí, stratigrafický průzkum omítkového souvrství v 1. patře a na schodišti

Velké Meziříčí – tzv. nová synagoga, stratigrafický průzkum omítkového souvrství objektu

Žďár nad Sázavou – čp. 8, areál zámku, objekt, stratigrafický průzkum omítkového souvrství obvodové zdi

Žďár nad Sázavou – čp. 294/24, nám. Republiky, tzv. stará radnice, stratigrafický průzkum omítkového souvrství vnější fasády

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISTĚ V BRNĚ

Stavebněhistorické průzkumy

Hrad Veveří, palác a hradební zeď, dokumentace nálezových situací během obnovy

Operativní průzkumy a dokumentace

Bítov – hrad Cornštejn, věž Hláška, dokumentace během stavební obnovy

Bořitov – kostel sv. Jiří, dokumentace v interiéru

Brno – kostel sv. Jakuba, dokumentace nálezů v průběhu obnovy a dokumentace kamenických značek

Brno – čp. 655/30 a 618/32, Orlí, dokumentace a návrh na prohlášení za KP

Brno – čp. 405/16, Pekařská, dokumentace

Brno – Údolní 53 a Úvoz 33 (bývalá kasárna arcivévodý Reiner, dnes FaVU VUT), návrh na prohlášení, dokumentace anatomické posluchárny před demolicí

Brno – areál Dětské nemocnice - pavilony A a S, konzultace oprav

Břežany – zámek, dokumentace krovu a nálezových situací v podkroví

Hevlín – kostel Nanebevzetí Panny Marie, dokumentace nálezových situací v průběhu obnovy

Hostěradice – čp. 52, dům (bývalá radnice), dokumentace před obnovou

Hostěradice – čp. 54, dům, dokumentace před obnovou

Hostěradice – čp. 90, areál fary, dokumentace krovu hospodářského stavení v průběhu obnovy

Hostěradice – čp. 85, dům, dokumentace nově nalezeného pozůstatku stavení náležejícího ke komendě řádu německých rytířů

Hrušovany nad Jevišovkou – zámek, dokumentace během obnovy

Jevišovice – Starý zámek, dokumentace zdíva předhradí po otlučení omítek
Ketkovice – kostel sv. Kateřiny, fotodokumentace
Kobylí – kostel sv. Jiří, dokumentace zdíva
Kyjov – kostel Nanebevzetí Panny Marie, dokumentace zdíva
Lednice – čp. 396, Slovácká, dokumentace domu před demolicí
Lechovice – zámek, dokumentace krovu, stropů a zdíva
Lysice – zámek, dokumentace nálezových situací v průběhu oprav střech
Mikulov – bývalý klášter piaristů, Purkyňův sál, dokumentace zdíva
Mikulov – čp. 44/24, Alfonze Muchy, dokumentace v průběhu rekonstrukce
Mikulov – čp. 89/8, Na Jámě, dokumentace
Mikulovice – čp. 141, fara, průzkum sklepů, dokumentace opěrné a ohradní zdi během oprav
Moravský Krumlov – čp. 167, Smetanova, dokumentace domu před demolicí
Moravský Krumlov – zámek, dokumentace nálezových situací v průběhu opravy krovu nad vstupní částí
Nikolčice – kostel sv. Jakuba Staršího, dokumentace
Pavlov – zeď hřbitova, dokumentace po odstranění omítek
Rajhrad – klášter benediktinů, prelatura, dokumentace interiéru v průběhu obnovy
Rousínov – čp. 59, Sušilovo nám., dokumentace v průběhu obnovy
Rousínov – čp. 33, Královopolské Vážany, fara, dokumentace před obnovou
Sudoměřice – čp. 126, zemědělský dvůr, dokumentace nálezových situací po otlučení omítek
Šatov – kaple Božího hrobu, dokumentace
Šatov – čp. 17, dokumentace domu
Šatov – čp. 42, dokumentace domu
Tasovice – kostel Nanebevzetí Panny Marie, dokumentace nálezových situací v průběhu obnovy
Valtice – čp. 5, fara, dokumentace odhaleného zdíva po odstranění omítek
Valtice – hradby, úsek u fary, dokumentace
Vlasatice – kostel sv. Jana Křtitele, dokumentace
Vracovice – most, dokumentace
Velké Němčice – zámek, dokumentace nálezových situací po otlučení omítek
Vranov – klášter paulánů, dokumentace ohradní zdi a návrh na prohlášení za KP
Vyškov – čp. 89, Příční, dokumentace domu před demolicí

Vyškov, Nemojany, Luleč – dokumentace železničních mostních konstrukcí před plánovanou demolicí

Znojmo – čp. 423/4, Antonínská, dokumentace domu před demolicí

Znojmo – čp. 199/4, Malá Michalská, dokumentace interiéru v průběhu obnovy

Znojmo – čp. 389/14, Masarykovo nám., dokumentace fasády po otlučení omítek

Želetice – kostel sv. Jakuba, dokumentace nálezových situací

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISTĚ V OLOMOUCI

Stavebněhistorické průzkumy

Mostkovice – farní chrám Nanebevzetí Panny Marie

Velké Losiny – Vysoký zámek, dokončena 2. etapa

Velké Losiny – Vysoký zámek, pokračování (3. etapa)

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISTĚ V KROMĚŘÍŽI

Operativní průzkumy a dokumentace

Kroměříž – čp. 8, Pilařova, dokumentace uliční fasády s nálezy barokních omítek

Kroměříž – čp. 33, Velké náměstí, měštanský dům

Kroměříž – čp. 34, Velké náměstí, měštanský dům, zjednodušená dokumentace

Kroměříž – čp. 115, Velké náměstí, radnice, dokumentace stropu jednacího sálu s nálezy historické výmalby

Lhotka u Hradčovic – čp. 42, vesnický dům

Luhačovice – čp. 76, Masarykova, zámek, pokračování dokumentace nově odkrytých základových konstrukcí

Lukov – hrad, dokumentace architektonických detailů

Nový Šaumburk – hrad, dokumentace konstrukcí, odkrytých v rámci záchranných prací

Přilepy – čp. 2 a čp. 3, hospodářská budova zámku, dokumentace budov předzámčí (hospodářské stavby) v zámeckém areálu v průběhu rekonstrukce

Rymice – čp. 3, sýpka, první fáze dokumentace sýpky v areálu tvrze

Slavkov – čp. 153, vesnický dům

Slopné – čp. 105, strojní mlýn u stavby

Starý Světlav – hrad, dokumentace pětiboké věže

Střelky – hrad, dokumentace věže zříceniny hradu

Šanov – parc. č. st. 9/2, sýpka, celková dokumentace

Tečovice – kostel sv. Jakuba Většího, dokumentace krovu

Uherský Brod – čp. 311, Těšov, dokumentace stodoly u stavby

Vlčnov – čp. 49, Rybáře, dům, fotodokumentace a dílčí dokumentace kulturní památky v průběhu zániku

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V OSTRAVĚ**Operativní průzkumy a dokumentace**

Bílovec – čp. 660, Zámecká, zámek, 1. etapa OPD v přízemí v návaznosti na záchranný archeologický výzkum

Bruntál – Partyzánská, bašta městského opevnění, dokončení 1. etapy OPD v návaznosti na záchranný archeologický výzkum

Hodslavice – čp. 108, rodný dům Františka Palackého, OPD a dendrochronologický průzkum trámového stropu a krovu

Holasovice-Štěplovec – čp. 1, zámek, zpracování archivní části stavebněhistorického průzkumu

Hrabyně-Josefovce – čp. 262, bývalá pazderna, OPD a dendrochronologický průzkum stropnic a krovu

Hukvaldy-Sklenov – u čp. 29, budova pivovaru, archivní průzkum

Chlebovice – u čp. 90, sušárna ovoce, OPD a dendrochronologický průzkum, zpracování zevrubné nálezové zprávy

Kunčice pod Ondřejníkem – čp. 194, venkovský dům, OPD a dendrochronologický průzkum roubení, krovu a konstrukce stodoly

Město Albrechtice – Hynčice – čp. 4, bývalá fara, pokračování OPD v návaznosti na záchranný archeologický výzkum

Mořkov – čp. 95, venkovský dům, 1. etapa OPD a dendrochronologický průzkum roubení, trámového stropu a krovu

Nový Jičín – čp. 51, ul. 28. října, zámek, 1. etapa OPD v přízemí jižního a východního křídla v návaznosti na záchranný archeologický výzkum

Nový Jičín – čp. 60, 62, 63, 64, ul. Žerotínova, městské domy, pasport a dílčí archivní průzkum

Nový Jičín – čp. 92, 93, 94, ul. Křížkova, městské domy, pasport a dílčí archivní průzkum

Nový Jičín – MPZ, dochované úseky městského opevnění, pasport

Ostrava – Moravská Ostrava – ul. Velká, suterény bývalého čp. 54, zpracování zevrubné nálezové zprávy

Příbor – čp. 31, nám. Sigmunda Freuda, měšťanský dům – přední a zadní objekt, 1. etapa OPD a dendrochronologický rozbor trámových stropů a krovu

Příbor – čp. 44, 45, nám. Sigmunda Freuda, měšťanské domy, průzkum stratigrafie barevnosti fasád, zpracování zprávy včetně mikroskopie

Rohov – u čp. 10, roubený špýchar, OPD a dendrochronologický rozbor roubení a stropu

Rýmařov-Janovice – čp. 10, zámek, OPD a dendrochronologický průzkum trámových stropů a podlah v jednotlivých křídlech

Štáblovice – čp. 41, venkovský dům, dokončení OPD, archivní průzkum

Štáblovice-Lipina – čp. 14, venkovský dům, 1. etapa OPD

Počet archeologických akcí

PRACOVNÍŠTĚ NPÚ	Dohled	Záchranný archeologický výzkum	Celkem
ÚOP v Praze	6	19	25
ÚOP středních Čech v Praze	9	2	11
ÚOP v Českých Budějovicích	3	2	5
ÚOP v Plzni	3	6	9
ÚOP v Lokti	6	7	13
ÚOP v Ústí nad Labem	2	1	3
ÚOP v Liberci	2	2	4
ÚOP v Josefově	0	0	0
ÚOP v Pardubicích	0	0	0
ÚOP v Telči	4	1	5
ÚOP v Brně	0	0	0
ÚOP v Olomouci	51	10	61
ÚOP v Kroměříži	1	0	1
ÚOP v Ostravě	19	36	55
ÚPS na Sychrově	7	2	9
Celkem	113	88	201

Seznam objektů ve správě NPÚ

Praha	Typ objektu	Telefon	Web
Invalidovna	Invalidovna	725 896 868	www.invalidovna-praha.cz
Zahrady pod Pražským hradem	zahrady	257 214 817	www.palacove-zahrady.cz
Středočeský kraj			
Březnice	zámek	318 682 179	www.zamek-breznice.cz
Hamousův statek	lidová architektura	724 980 456	www.hamousuv-statek.cz
Hořovice	zámek	311 512 479	www.zamek-horovice.cz
Karlštejn	hrad	311 681 617	www.hrad-karlstejn.cz
Konopiště	zámek	317 721 366	www.zamek-konopiste.cz
Krakovec	hrad	313 549 302	www.hrad-krakovec.cz
Křivoklát	hrad	313 558 440	www.hrad-krivoklat.cz
Mnichovo Hradiště	zámek	724 484 445	www.zamek-mnichovohradiste.cz
Mníšek pod Brdy	zámek	318 590 261	www.zamek-mnisek.cz
Sázava	klášter	327 321 177	www.klaster-sazava.cz
Točnick	hrad	778 761 740	www.hrad-tocnik.cz
Veltrusy	zámek	315 781 146	www.zamek-veltrusy.cz
Žebrák	hrad	778 761 740	www.hrad-zebrak.cz
Žleby	zámek	724 151 545	www.zamek-zleby.cz
Ústecký kraj			
Benešov nad Ploučnicí	zámek	412 586 795	www.zamek-benesov.cz
Duchcov	zámek	417 835 301	www.zamek-duchcov.cz
Házmburk	hrad/zřícenina	606 175 052	www.hrad-hazmburk.cz
Jezeří	zámek	602 626 430	www.zamek-jezeri.cz
Krásné Březno - kostel sv. Floriána	kostel	472 704 843	www.kostel-krasnebrezno.cz
Krásný Dvůr	zámek	415 210 004	www.zamek-krasnydvur.cz
Libochovice	zámek	416 591 443	www.zamek-libochovice.cz
Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mostě	kostel	724 663 546	www.kostel-most.cz
Ploskovice	zámek	416 749 092	www.zamek-ploskovice.cz
Stekník	zámek	723 086 011	www.zamek-steknik.cz
Velké Březno	zámek	475 228 331	www.zamek-velkebrezno.cz
Karlovarský kraj			
Bečov nad Teplou	hrad a zámek	353 999 394	www.zamek-becov.cz
Kynžvart	zámek	602 233 930	www.zamek-kynzvalt.cz
Valeč	zámek	606 666 427	www.zamek-valec.cz
Jihočeský kraj			
Červená Lhota	zámek	384 384 228	www.zamek-cervenalhota.cz
Český Krumlov	hrad a zámek	380 704 712	www.zamek-ceskykrumlov.cz
Dačice	zámek	384 420 246	www.zamek-dacice.cz
Hluboká	zámek	387 843 911	www.zamek-hluboka.cz
Jindřichův Hradec	hrad a zámek	606 795 806	www.zamek-jindrichuvhradec.cz

Kratochvíle	zámek	388 324 380	www.zamek-kratochvile.cz
Landštejn	hrad/zřícenina	384 498 580	www.hrad-landstejn.cz
Nové Hradý	hrad	386 362 135	www.hrad-novehrady.cz
Rožmberk	hrad	380 749 838	www.hrad-rozemberk.cz
Třeboň	zámek	384 721 193	www.zamek-trebon.cz
Vimperk	zámek	778 427 134	www.zamek-vimperk.cz
Zlatá Koruna	klášter	380 743 126	www.klaster-zlatakoruna.cz
Zvůkov	hrad	382 285 676	www.hrad-zvukov.cz

Plzeňský kraj

Červené Poříčí	zámek	606 666 432	www.zamek-cerveneporici.cz
Gutštejn	hrad	374 631 773	www.hrad-gutstejn.cz
Horšovský Týn	hrad a zámek	606 666 422	www.zamek-horsovskytytn.cz
Kladruby	klášter	374 631 773	www.klaster-kladruby.cz
kostel sv. Anny na Vršičku	kostel	379 423 111	www.zamek-horsovskytytn.cz
kostel Všech svatých v Horšově	kostel	379 423 111	www.zamek-horsovskytytn.cz
Kozel	zámek	377 969 040	www.zamek-kozel.cz
Manětín	zámek	373 392 283	www.zamek-manetin.cz
Nebílovy	zámek	377 917 090	www.zamek-nebilovy.cz
Plasy	klášter	606 666 424	www.klaster-plasy.cz
Přimda	hrad	374 631 773	www.hrad-primda.cz
Rabí	hrad/zřícenina	376 596 235	www.hrad-rabi.cz
selský dvůr U Matoušů v Plzni-Bolevci	lidová architektura	374 631 963	www.usedlost-bolevec.cz
Švihov	hrad	376 393 378	www.hrad-svihov.cz
Velhartice	hrad	376 583 315	www.hrad-velhartice.cz

Kraj Vysočina

Jaroměřice nad Rokytnou	zámek	568 440 237	www.zamek-jaromerice.cz
kostel sv. Víta v Zahrádce	kostel	569 486 189	www.kostel-zahradka.cz
Lipnice nad Sázavou	hrad	569 486 189	www.hrad-lipnice.cz
Náměšť nad Oslavou	zámek	568 620 201	www.zamek-namest.cz
Telč	zámek	567 243 821	www.zamek-telc.cz

Královéhradecký kraj

Hrádek u Nechanic	zámek	495 441 244	www.zamek-hradekunechanic.cz
Hospitál Kuks	hospitál	724 663 535	www.hospital-kuks.cz
Náchod	zámek	491 452 123	www.zamek-nachod.cz
Opočno	zámek	494 668 216	www.zamek-opocno.cz
Ratibořice	zámek	491 452 123	www.zamek-ratiborice.cz

Liberecký kraj

Bezděz	hrad	723 774 904	www.hrad-bezdez.cz
Frýdlant	hrad a zámek	771 270 150	www.zamek-frydlant.cz
Grabštejn	hrad	482 724 301	www.hrad-grabstejn.cz

Hrubý Rohozec	zámek	481 321 012	www.zamek-hrubyrohozec.cz
Lemberk	zámek	487 762 305	www.zamek-lembek.cz
Sychrov	zámek	482 416 011	www.zamek-sychrov.cz
Trosky	hrad	771 258 856	www.hrad-trosky.cz
Zákupy	zámek	777 481 683	www.zamek-zakupy.cz

Pardubický kraj

Kunětická hora	hrad	466 415 428	www.hrad-kunetickahora.cz
Litice	hrad	465 320 627	www.hrad-litice.cz
Litomyšl	zámek	461 615 067	www.zamek-litomysl.cz
Slatiňany	zámek	469 681 112	www.zamek-slatinany.cz

Jihomoravský kraj

Bítov	hrad	515 294 622	www.hrad-bitov.cz
Bučovice	zámek	517 383 135	www.zamek-bucovice.cz
Kunštát	zámek	516 462 062	www.zamek-kunstat.cz
Lednice	zámek	519 340 128	www.zamek-lednice.com
Lysice	zámek	516 472 235	www.zamek-lysice.cz
Milotice	zámek	518 619 643	www.zamek-milotice.cz
Nový Hrádek u Lukova	hrad	515 296 215	www.hrad-novyhradek.cz
Pernštejn	hrad	566 566 101	www.hrad-pernstejn.cz
Rájec nad Svitavou	zámek	516 432 013	www.zamek-rajec.cz
Uherčice	zámek	515 298 396	www.zamek-uhercice.cz
Valtice	zámek	778 743 754	www.zamek-valtice.cz
Veveří	hrad	549 420 164	www.hrad-veveri.cz
vila Stiassni	vila	734 469 039	www.vila-stiassni.cz
Vranov nad Dyjí	zámek	515 296 215	www.zamek-vranov.cz

Olomoucký kraj

Bouzov	hrad	604 386 200	www.hrad-bouzov.cz
Jánský Vrch	zámek	584 440 286	www.zamek-janskyvrch.cz
Šternberk	hrad	585 012 935	www.hrad-sternberk.cz
Velké Losiny	zámek	583 248 380	www.zamek-velkelosiny.cz

Moravskoslezský kraj

Důl Michal Ostrava	technická památka	596 231 160	www.dul-michal.cz
Hradec nad Moravicí	zámek	553 783 915	www.zamek-hradec.cz
Janovice u Rýmařova	zámek	724 151 811	www.zamek-janoviceurymarova.cz
Raduň	zámek	553 796 203	www.zamek-radun.cz

Zlínský kraj

Buchlov	hrad	724 787 210	www.hrad-buchlov.cz
Buchlovice	zámek	572 434 241	www.zamek-buchlovice.cz
Květná zahrada Kroměříž	zahrada	775 887 104	www.kvetnazahrada-kromeriz.cz
Vizovice	zámek	577 452 762	www.zamek-vizovice.cz

Zpřístupněné objekty ve správě NPÚ

KRAJ	Počet zpřístupněných objektů	Pracoviště NPÚ
Hlavní město Praha	2	GNŘ, ÚPS v Ústí nad Labem
Středočeský kraj	14	ÚPS v Ústí nad Labem
Jihočeský kraj	13	ÚPS v Českých Budějovicích
Plzeňský kraj	11	ÚPS v Českých Budějovicích
Karlovarský kraj	3	ÚPS v Ústí nad Labem
Ústecký kraj	11	ÚOP, ÚPS v Ústí nad Labem
Liberecký kraj	8	ÚPS na Sychrově
Královehradecký kraj	5	ÚPS na Sychrově
Pardubický kraj	4	ÚPS na Sychrově
Kraj Vysočina	4	ÚPS v Českých Budějovicích
Jihomoravský kraj	14	ÚPS v Kroměříži
Olomoucký kraj	4	ÚPS v Kroměříži
Zlínský kraj	4	ÚPS v Kroměříži
Moravskoslezský kraj	4	ÚPS v Kroměříži
Celkem	101	

Přehled návštěvnosti památkových objektů ve správě NPÚ

OBJEKT	
Lednice	306 429
Český Krumlov	224 674
Hluboká nad Vltavou	187 254
Karlštejn	146 679
Bouzov	101 312
Lysice	91 395
Trosky	90 232
Sychrov	85 185
Veveří	83 882
Telč	79 825
Květná zahrada v Kroměříži	78 914
Konopiště	77 667
Pernštejn	76 382
Křivoklát	70 186
Buchlovice	67 973
Valtice	67 554
Vranov nad Dyjí	61 662
Frýdlant	60 440
Litomyšl	60 223
Jindřichův Hradec	59 632
Bečov	59 222
Kuks	59 055
Bítov	58 207
Bezděz	55 962
Buchlov	52 588
Rabí	49 241
Žleby	48 622
Hradec nad Moravicí	44 925
Kunětická hora	44 721
Velhartice	44 455
Červená Lhota	44 405
Třeboň	41 880
Točnick a Žebrák	40 812
Milotice	39 837
Švihov	38 711
Náchod	37 481
Opočno	37 445
Ratibořice	36 223
Landštejn	35 482
Hrádek u Nechanic	34 740
Kynžvart	34 561
Kratochvíle	33 508
Rožmberk	31 601
Házmburk	30 702
Slatiňany	30 302
Velké Losiny	30 084
Lemberk	30 038
Zahrady pod Pražským hradem	28 726
Lipnice	28 662
Zvíkov	28 626
Jaroměřice nad Rokytnou	28 401
Raduň	28 175

OBJEKT	
Kozel	26 825
Plasy	25 888
Rájec nad Svitavou	25 597
Zákupy	24 000
Ploskovice	23 572
Mníšek pod Brdy	21 860
Krakovce	20 662
Kladruby	20 641
Stekník	20 434
Veltrusy	20 368
Jezeří	19 770
Jánský Vrch	19 645
Grabštejn	19 338
Šternberk	19 238
Vizovice	19 064
Mnichovo Hradiště	17 832
Nové Hradky	17 606
Vimperk	17 387
Horšovský Týn	16 604
Zlatá Koruna	16 561
Most – kostel Nanebevzetí Panny Marie	16 433
vila Stiassni	16 350
Uherčice	15 402
Náměšť nad Oslavou	13 898
Hrubý Rohozec	13 047
Libochovice	12 916
Manětín	12 196
Sázava	12 008
Hořovice	11 562
Benešov nad Ploučnicí	11 296
Dačice	11 079
Duchcov	10 917
Valeč	10 567
Litice	10 521
Březnice	10 339
Krásný Dvůr	10 250
Bučovice	8 125
Šternberk, okres Olomouc	8 033
Velké Březno	7 106
Kunštát	6 719
Nebílovy	6 086
Důl Michal	5 670
Červené Poříčí	3 049
Bolevec – selský dvůr u Matoušů	2 388
Janovice u Rýmařova	1 112
Krásné Březno – kostel sv. Floriána	677
Invalidovna Praha	511
Gutštejn *	
Přimda *	
Vízmberk *	
Celkem	4 006 049

* objekt bez integrovaného pokladního provozu

Změny památkového fondu*

KRAJ	Prohlášené nemovité kulturní památky	Prohlášené movité kulturní památky	Zrušené nemovité kulturní památky	Zrušené movité kulturní památky	Prohlášené národní kulturní památky**	Prohlášené památkové zóny***
Hlavní město Praha	2	3	0	0	2	0
Středočeský kraj	9	4	0	0	1	0
Jihočeský kraj	8	0	0	0	1	1
Plzeňský kraj	6	2	3	0	3	0
Karlovarský kraj	4	1	1	0	0	0
Ústecký kraj	4	2	1	0	2	0
Liberecký kraj	10	1	0	0	2	0
Královéhradecký kraj	9	2	1	0	1	0
Pardubický kraj	4	0	0	2	0	0
Kraj Vysočina	11	1	1	3	1	0
Jihomoravský kraj	21	5	1	0	3	0
Olomoucký kraj	2	0	0	0	1	0
Zlínský kraj	0	0	0	0	0	0
Moravskoslezský kraj	4	5	1	0	1	0
Celkem	94	26	9	5	18	1

* Do tabulky jsou zahrnuty pouze nové či zcela zrušené kulturní památky, národní kulturní památky a památkové rezervace, není zahrnut přeprůhlášený či částečně zrušený památkový fond.

** Národní kulturní památky prohlášené Nařízením vlády č. 372/2023 ze dne 06.12.2023, nabytí účinnosti 1. 7. 2024.

*** V roce 2024 nebyla prohlášena žádná nová památková rezervace, pouze jedna památková zóna.

Počet nemovitých a movitých kulturních památek, národních kulturních památek, památkových rezervací a památkových zón v ČR k 31. prosinci 2024

PRACOVISŤE / PŮSOBNOST	Nemovité kulturní památky *	Movité kulturní památky **	Národní kulturní památky	Památkové rezervace	Památkové zóny
Hlavní město Praha	2 122	10 525	62	3	18
Středočeský kraj	4 395	5 169	39	14	62
Jihočeský kraj	5 111	3 031	42	24	87
Plzeňský kraj	3 235	3 607	29	8	67
Karlovarský kraj	1 452	1 238	16	9	24
Ústecký kraj	3 571	2 474	20	9	34
Liberecký kraj	2 268	909	17	8	28
Královéhradecký kraj	3 092	2 481	35	7	35
Pardubický kraj	2 123	2 187	20	5	24
Kraj Vysočina	2 987	2 416	17	6	28
Jihomoravský kraj	3 174	5 408	45	9	27
Olomoucký kraj	2 216	5 333	17	3	26
Zlínský kraj	1 324	1 448	16	4	17
Moravskoslezský kraj	2 004	2 692	22	5	25
Celkem	39068***	48 918	388****	114	502

* Evidence nemovitých kulturních památek zahrnuje počet rejstříkových čísel, z nichž některá ovšem zahrnují rozsáhlé areály a soubory. V památkovém katalogu je v současné době evidováno přes 164 000 jednotlivých nemovitých objektů, které jsou kulturními památkami. Rozepsání všech areálů a souborů na jednotlivé objekty nebylo ukončeno.

** Evidence movitých kulturních památek zahrnuje počet rejstříkových čísel, z nichž některá ovšem zahrnují rozsáhlé soubory předmětů. V případě mobiliárních fondů památkových objektů 131 rejstříkovým číslem odpovídá 1.308.271 památek (inventárních jednotek), v případě historických knihovnických fondů 341 rejstříkovým číslem odpovídá cca 1.878.000 knižních svazků.

*** Počet rejstříkových čísel nemovitých kulturních památek; některé kulturní památky jsou na území více krajů a jsou v působnosti více pracovišť.

**** Počet rejstříkových čísel národních kulturních památek; některé národní kulturní památky jsou na území více krajů a jsou v působnosti více pracovišť.

Titulka: Domek zahradníka v areálu usedlosti Cibulka, kopie původní sochy legendárního zahradníka, nově osazená v iluzivním okně v severním průčelí domku, foto: František Brychta, 2025

Fotografie na předělových stranách:

- s. 5 foto: archiv Barbory Augustové
  - s. 6 Vizuál ceny Patrimonium pro futuro, autorka: Romana Indrová Semelková
  - s. 11 Vizuál projektu Habsburkové: vznešenost zahajuje. Autor: Filip Heyduk, HMS Design s.r.o
  - s. 14 Hradozámecká noc, foto: archiv NPÚ
  - s. 16 Hradozámecká noc, foto: archiv NPÚ
  - s. 19 foto: archiv Barbory Augustové
  - s. 20 Portrét Colomana Doringera a jeho rodiny, 1548, SH Pernštejn, foto: NPÚ, ÚOP v Brně
  - s. 25 Archeologické nálezy, klášter Sázava, foto: archiv NPÚ
  - s. 26 Plakát ke konferenci Památková péče ve městech v 19. a 20. století a její tradice, zdroj: Archiv hl. města Prahy
  - s. 38 Břevnovský klášter, válečný hrob, lícová strana zlatého dukátu – bavorského Karolinu – kurfiřta Karla Albrechta Bavorského z roku 1732, foto: Egon Ditmar, 2024
  - s. 41 Palác Silva-Tarouca (Piccolomini), dnes Savarin, hlavní schodiště se sochařskou a štukovou výzdobou a nástrovní malbou Triumf Apollóna, foto: © Alex Shoots Buildings, 2024, © Crestyl
  - s. 52 SZ Telč, foto: archiv NPÚ, ÚPS v Českých Budějovicích
  - s. 54 foto: archiv Barbory Augustové
  - s. 63 Divadelní sál z roku 1797, SZ Litomyšl, foto: archiv NPÚ
  - s. 75 Franz Anton Maulberstsche, detail fresky Apoteóza Nejsvětější Trojice v kostele Nejsvětější Trojice v Brně Králově Poli, foto: NPÚ, ÚOP v Brně
  - s. 82 foto: archiv Barbory Augustové
  - s. 85 foto: archiv Barbory Augustové
- Další foto: archiv NPÚ

Výroční zpráva za rok 2024

Národní památkový ústav

Vydal Národní památkový ústav, Valdštejnské nám. 3, 118 01 Praha 1
www.npu.cz

Redakce: Gabriela Zelenková, Kornélia Kolářová Takácsová

Korektura: Milan Kudyn, Karolina Krejčířiková

Grafická úprava a sazba: Barbora Augustová, bara@virtualworld.cz

Praha 2025

Neprodejné

ISBN 978-80-7480-214-0

